

CULTUURRAAD
VOORDE
NEDERLANDSECULTUURGEMEENSCHAP

BUITENGEWONE ZITTING 1979

Nr. 6

HANDELINGEN

Vergadering van dinsdag 19 juni 1979

INHOUDSOPGAVE .

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Afwezig met kennisgeving, blz. 265

NIEUW LID VAN DE RAAD, blz. 265

VOORSTEL VAN DECREET

Indiening en verzending, blz. 265

VERSLAGEN

Indiening, blz. 265

DRINGENDE VRAAG (R.v.O. art. 52, 2, c)

Dringende vraag van de heer W. KUIJPERS tot de Minister van de Nederlandse Gemeenschap over de toepassing van het decreet van 25 februari 1975 tot vaststelling van het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar binnen het basketbalkampioenschap 1979-1980, blz. 265

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979

Sector Nederlandse Cultuur,
— 4-1 (B.Z. 1979)-Nrs. 1 tot 4
— 7 (B.Z. 1979)-Nr. 3 (Verslag van het Rekenhof)
Algemene bespreking, blz. 266

Sprekers : de heren A. VANDENABEELE, algemeen verslaggever, V. ANCIAUX, H. DE CROO, A. DE BEUL, G. DE ROUCK, J. VAN ELEWYCK, L. VAN GEYT, W. SEEUWS, W. JORISSEN, L. DE GREVE,

O. VAN OOTEGHEM, B. COOLS, C. VAN ELSSEN, mevrouw R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap

Artikelsgewijze bespreking, blz. 301

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979

Sector Volksgezondheid en Gezin
— 4-V (B.Z. 1979)-Nrs. 1 tot 4
— 7 (B.Z. 1979)-Nr. 6 (Verslag van het Rekenhof)
Stemming over het aangehouden artikel 1, blz.302
Spreker : de heer H. DE CROO

VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw L. DETIÈGE houdende **subsidiering** voor 1979 van de bestendige symfonieorkesten

— 17 (B.Z. 1979)-Nr. 1 (Zonder verslag- R.v.O. art. 44)

Algemene bespreking, blz. 302

Sprekers : de heer O. VAN OOTEGHEM, mevrouw L. DETIEGE

Artikelsgewijze bespreking, blz. 303

VASTE NATIONALE CULTUURPACTCOMMISSIE

Benoeming van de 13 vaste en de 13 plaatsvervangende Nederlandstalige leden
Voorstel tot verdaging, blz. 303

Sprekers : de heren H. SCHILTZ, L. VAN GEYT, H. DE CROO, J. HENCKENS, J. VAN ELEWYCK

Procedure, blz. 3 11

Benoeming, blz. 312

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1979. Kredieten die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen

— 4-II (B.Z. 1979)-Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1978. Aanpassingen die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen

— 5-11 (B.Z. 1979)-Nrs. 1 en 2

Naamstemming, blz. 3 12

Spreker : de heer L.VAN GEYT

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN, blz. 314

SCHORSING EN HERVATTING VAN DE VERGADERING, blz. 314

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1979. Kredieten die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen

— 4-11 (B.Z. 1979)-Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1978. Aanpassingen die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen

— 5-II (B.Z. 1979)-Nrs. 1 en 2

Naamstemming (Herhaling), blz. 3 14

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN, blz. 315

VRAAG OM UITLEG (R.v.O. art. 49)

Vraag om uitleg van de heer A. LARIDON tot de Minister van de Nederlandse Gemeenschap over de reorganisatie van en de invoering van nieuwe programma's in het zeevisserijonderwijs, blz. 315

Sprekers : de heer A. LARIDON, mevrouw R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Aanvulling en wijziging onder de plaatsvervangende leden, blz. 318

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN, blz. 318

SCHRIFTELIJKE VRAGEN (R.v.O. art. 51)
Indiëning, blz. 3 18

BIJLAGE

Begrotingstabel, blz. 3 19

VOORZITTER : de heer H. Boel

De heren A. Laridon en L. Lindemans, Secretarissen, nemen plaats aan het bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

— **De vergadering wordt geopend om 14.40 uur.**

DE VOORZITTER : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

DE VOORZITTER : Ik deel aan de Raad mee dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden :

J. Bascour, H. de Bruyne, gezondheidsredenen.
M. Coppieters, T. Declercq, K. Poma, F. Tanghe
J. Van Waterschoot, E. Desutter, buitenslands.
H. Adriaensens, H. Deleeck, J. Gabriels, P. Leys,
F. Piot, M. Van Herreweghe, W. Van Renterghem, ambtsverplichtingen.
A. De Cordier, H. Lahaye, A. Vreven, familieverplichtingen.

NIEUW LID VAN DE RAAD

DE VOORZITTER : Dames en heren, het is mij aangenaam een nieuw lid in deze Raad te verwelkomen.

Op 13 juni 1979 heeft de Kamer van Volksvertegenwoordigers de geloofsbrieven onderzocht van de heer Freddy Willockx en hem ter vervanging van de heer Van Lent, die ontslagnemend was, uitgeroepen tot lid van de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Op dezelfde datum heeft de heer Willockx de grondwettelijke eed afgelegd en daar hij tot de Nederlandse taalgroep behoort, is hij meteen lid geworden van de Raad.

Mede namens u allen heet ik de heer Willockx welkom in deze vergadering.

(Applaus op alle banken)

VOORSTEL VAN DECREET**Indiening en verzending**

DE VOORZITTER : Het volgende voorstel van decreet werd ingediend en naar de bevoegde commissie verzonden :

— Voorstel van decreet van de heer W. Seeuws c. s. betreffende de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde — 78 (B.Z. 1979)-Nr. 1.

Verzonden naar de Commissie voor culturele promotie en het cultureel patrimonium.

VERSLAGEN**Indiening**

DE VOORZITTER : De volgende verslagen werden ingediend :

- door de heer A. Coppieters namens de Commissie voor culturele promotie en het cultureel patrimonium over de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 — Sector Nederlandse Cultuur — 4-1 (B.Z. 1979)-Nr. 2-A.
- door mevrouw G. Turf-De Munter namens de Commissie voor taalwetgeving en taalbescherming over de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 — Sector Nederlandse Cultuur — 4-1 (B.Z. 1979)-Nr. 2-B.
- door mevrouw G. Dielens namens de Commissie voor jeugdbeleid, permanente vorming en sport over de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 — Sector Nederlandse Cultuur — 4-1 (B.Z. 1979)-Nr. 2-C.
- door de heer W. Taelman namens de Commissie voor onderwijs over de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 — Sector Nederlandse Cultuur — 4-1 (B.Z. 1979)-Nr. 2-D.
- door de heer A. Steverlynck namens de Commissie voor buitenlands cultuurbeleid over de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 — Sector Nederlandse Cultuur — 4-1 (B.Z. 1979)-Nr. 2-E.
- door de heer F. Piot namens de Commissie voor mediabeleid over de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 — Sector Nederlandse Cultuur — 4-1 (B.Z. 1979)-Nr. 2-F.
- door de heer F. Vandenabeele namens de Commissie voor de begroting over de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 — Sector Nederlandse Cultuur — 4-1 (B.Z. 1979)-Nr. 4.

DRINGENDE VRAAG (R.v.O. art. 52 nr. 2, c)

DRINGENDE VRAAG (R.v.O. art. 52,2, c)
Minister van de Nederlandse Gemeenschap over de toepassing van het decreet van 25 februari 1975 tot

vaststelling van het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar binnen het basketbalkampioenschap 1979-1980

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is de dringende mondelinge vraag van de heer Kuijpers tot de Minister van de Nederlandse Gemeenschap over de toepassing van het decreet van 25 februari 1975 tot vaststelling van het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar binnen het basketbalkampioenschap 1979-1980.

De heer Kuijpers heeft het woord.

DE HEER W. KUIJPERS (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte Vergadering. De Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap keurde het decreet op de niet-betaalde sportbeoefenaar goed.

In afwachting van een uitvoerige interpellatie, vernam ik graag van de Minister welke dringende maatregelen zij zal treffen om de sportrechten van alle clubs te doen eerbiedigen, in casu het normale verloop van het basketbalkampioenschap 1979-1980 te waarborgen.

Ter beoordeling hierbij dit voorbeeld. Basketbalclub Racing Antwerp, 2e nationale afdeling, stamnummer 0049, trok twee spelers -- volgens het decreet vrijgesteld -- aan. Zij behoorden vroeger tot Basketbalclub Bus Fruit Lier, 2e nationale afdeling, stamnummer 0124.

Hierdoor besloot de Nationale Basketballiga van de 1e en 2e nationale afdeling maatregelen te nemen ten aanzien van Racing Antwerp. O.a. door de clubleden van de liga ertoe aan te zetten «forfait» te geven voor wedstrijden tegen Racing Antwerp.

Er zijn echter drie clubs die geen lid zijn van de liga, nl. : Racing Antwerp zelf, B.B.C. Kontich en B.B.C. Rimelago- Aarschot.

Niettegenstaande de wens van de liga speelden zij de wedstrijden in het kader van het jaarlijks kampioenschap van de Koninklijke Belgische Basketbalbond.

Nu denkt in weerwil van zijn statuten, de Koninklijke Belgische Basketbalbond de inrichting van het kampioenschap 1979-1980 te laten geschieden door de Nationale Basketballiga. Deze laat nu reeds duidelijk blijken dat zij niet zal aarzelen hogervermelde drie clubs discriminatoir te behandelen door :

1. het opleggen van boeten ;
2. het spelverbod tegen deze ploegen op te leggen aan haar leden-clubs. De bewijzen -- persknipsels en briefwisseling -- zijn ter zake overduidelijk.

Mag ik het oordeel van de Minister vernemen ten aanzien van deze toestand ?

DE VOORZITTER : De Minister van de Nederlandse Gemeenschap heeft het woord.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het decreet van 25 februari 1975 tot vaststelling van het statuut van de niet-betaalde sportbeoefenaar waarborgt de individuele rechten van de niet-betaalde sportbeoefenaar.

Voor de leden van de landelijk georganiseerde sportverenigingen, erkend en gesubsidieerd in toepassing van het decreet van 2 maart 1977 tot regeling van de erkenning en de subsidiëring van de landelijk georganiseerde sportverenigingen, is deze waarborg volledig, vermits de toepassing van het decreet van 25 februari 1975 in het decreet van 2 maart 1977 is opgenomen als voorwaarde tot erkenning.

Wat de Koninklijke Belgische Basketbalbond betreft, dient vooraf aangemerkt dat deze bond nog niet tot vleugelvorming of splitsing is overgegaan en nog geen erkenning heeft aangevraagd op grond van het decreet van 2 maart 1977. In dit geval kan mijn departement niet optreden bij het negeren van het decreet van 25 februari 1977. Dit decreet voorziet immers alleen in de mogelijkheid tot het instellen van een gerechtelijke procedure door de betrokken partijen, nadat alle verzoeningspogingen zijn mislukt. Eens in dit stadium, zoals het geval is voor de spelers, waarop het achtbare lid zinspeelde en logischerwijze de club waarbij de spelers zijn aangesloten, in casu Antwerpse, is alleen de rechterlijke macht bevoegd om door uitvoering van het vonnis de sportrechten van de sportbeoefenaar, de club en de federatie te waarborgen.

Alle andere regelingen zijn interne aangelegenheden tussen de sportfederaties, hun aangesloten clubs en hun leden, geregeld in toepassing van hun statuten en reglementen en waarbij zij autonoom handelen.

DE VOORZITTER : Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979

Sector Nederlandse Cultuur

— 4-I (B.Z. 1979)-Nrs. 1 tot 4

— 7 (B.Z. 1979)-Nr. 3 (Verslag van het Rekenhof)

Algemene bespreking

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979, Sector Nederlandse Cultuur.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt iemand van de verslaggevers, auteurs van de deelverslagen, het woord ?

(Nee)

De heer Vandenabeele, algemeen verslaggever namens de Commissie voor de begroting, heeft het woord.

DE HEER A. VANDENABEELE, algemeen verslaggever (**op de tribune**) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte collega's, die wij vandaag bespreken, bedraagt in lopende uitgaven 7 miljard 856 miljoen frank en in kapitaaluitgaven, als wij rekening houden met de vastleggingskredieten, 1 miljard 700 miljoen frank, samen 9 miljard 557 miljoen frank. Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting van 1978 is dit een stijging met 710 miljoen frank of 8 %.

Wanneer wij daaraan de begrotingen van de andere sectoren en de kredieten van Nationale Opvoeding toevoegen, waarvoor de goedkeuring van de Cultuurraad is vereist, komen wij tot 13.853.600.000 F of 1,47 % van de Rijksmiddelenbegroting.

Bij nadere ontleding van de begroting, sector Nederlandse Cultuur, stellen wij vast dat deze kredieten bestemd werden voor :

- 1° het kunstonderwijs : 24 % van de lopende uitgaven, dit is een stijging met 9,7 %. De voornaamste rubrieken die deze stijging veroorzaken zijn de werkingskosten van de dienst, die met 26 % stijgen en het algemeen vormend kunstonderwijs waar 15 % meer naartoe gaat dan vorig jaar ;
- 2° de vormingscentra ontvangen 155 miljoen, wat een stijging betekent met 5,7 % ;
- 3° de jeugdvorming neemt 390 miljoen in beslag en stijgt met 6,1 % ;
- 4° aan de openbare lectuurvoorziening wordt 248 miljoen van de begroting besteed. Dit is een opmerkelijke stijging met 17 % ;
- 5° de sector volksontwikkeling en samenlevingsopbouw ontvangt 509 miljoen en stijgt met 7,4 % ;
- 6° lichamelijke opvoeding, sport en openlucht, ontvangt 104 miljoen maar krijgt daarnaast nog 232 miljoen uit het Sportfonds ;
- 7° het bedrag voorzien voor de kunsten stijgt met 7,3% en bedraagt nu 966 miljoen, dit is 12 % van de lopende uitgaven in de sector Nederlandse Cultuur ;
- 8° de sector Internationale Culturele Betrekkingen is begroot voor 159 miljoen en stijgt met 6,6 % ;

9° de instellingen voor openbaar nut krijgen 3.563 miljoen. Daarvan is het reuzeaandeel bestemd voor de BRT ;

10° voor de investeringen werd 1.545 miljoen ingeschreven. .

Bij de bespreking in de Commissie voor de begroting is men hoofdzakelijk uitgegaan van de verslagen, opgesteld over de bespreking in de verschillende commissies, die elk een deel van de kredieten hebben onderzocht. Er werden daarbij nog aanvullende vragen gesteld, waarvan ik de voornaamste even wil toelichten.

Op een bemerking omtrent het geringe bedrag van subsidiëring voor de Voerstreek, antwoordde de Minister dat in dit gebied niet alleen gesubsidieerd wordt, maar ook geïnvesteerd wordt. Zo werd er in de Voer een volledig Rijkscultureel Centrum ingeplant, namelijk hét Veltmanshuis.

Voor Vlaams-Brabant blijft het Rijkssportcentrum te Dilbeek op het programma staan, maar het grot succes van de bestaande centra veroorzaakt hogere personeelskosten. Daardoor moet er wat afgeremd worden op de bouw van rijkssportcentra wegens een tekort aan beschikbare middelen.

Ook de subsidiëring van de jeugdhuizen werd aan de orde gesteld omwille van een vertraging in de betaling van deze subsidies. Dit veroorzaakt moeilijkheden in de uitkering van de wedden aan de permanent verantwoordelijken.

De Minister wees er op dat deze moeilijkheden hun oorsprong vinden in de overschakeling naar de toepassing van het nieuwe decreet. Waar vroeger de betoelaging volgde na het jaar werking, zijn thans volgens het decreet voorschotten voorzien tijdens het jaar. De jeugdtehuizen verwachten daardoor in feite een dubbel bedrag, wat evenwel met de kredieten van de begroting niet haalbaar is. Uiteindelijk zullen de jeugdhuizen niets verliezen, maar het kan slechts op termijn worden geregeld. Het ware best voor volgende decreten te voorzien dat ze pas een jaar later in toepassing worden gebracht, teneinde dergelijke moeilijkheden te vermijden.

De hervorming van de conservatoria werd ter sprake gebracht door een lid. De heer Minister antwoordde, dat nieuwe besluiten voorliggen. De fundamentele oplossing ligt in een wijziging van de wet. Maar het ware beter eerst de theoretische oplossing van de werkgroep gedurende een jaar aan de praktijk te toetsen.

Er werd ook aandacht besteed aan de oprichting van een cultuurcentrum te Amsterdam, met name «De Brakke Grond». De heer Minister gaf een inzicht in de kosten, die geraamd worden op 35 miljoen fr. voor verbouwingen en daarna 8 miljoen fr. huur en 5 miljoen fr. personeelslasten per jaar. Daarmee zouden wij in Nederland kunnen beschikken over een cultuurcentrum, dat niet zozeer

tentoonstellingsruimte zou zijn, maar vooral een ontmoetingsplaats met de bevolking ter plaatse. In de Commissie werd door een lid een reeks amendementen ingediend, waarvan de teksten inmiddels zijn rondgedeeld. Zij hebben tot doel voldoende kredieten te voorzien voor de toepassing van het decreet van 19 juni 1978 inzake bibliotheken, om de bibliotheken voor visueel gehandicapten van de hoogst noodzakelijke uitrusting te kunnen voorzien en om een mediatheek voor volkswontwikkeling op te richten. Deze kredieten werden afgenomen van andere begrotingsposten, waar minder uitgaven worden voorzien. Een amendement voorziet ook in een toelage van 600.000 frank aan het patrimonium van de Koninklijke Academie voor Taal en Letterkunde om haar toe te laten het kasteel van Beauvoorde in gunstige omstandigheden open te stellen voor het publiek.

Deze amendementen en de begroting in haar geheel werden door de Commissie goedgekeurd met 11 stemmen bij één onthouding.

Mag ik namens de Commissie de Cultuurraad vragen zich bij deze stemming aan te sluiten en de begroting goed te keuren ?

(Applaus bij de leden van de meerderheid)

DE VOORZITTER : De heer Anciaux heeft het woord.

DE HEER V. ANCIAUX (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, dames en heren collega's, het is met een stap in de werkelijkheid en een oog naar de reglementeringen van de verschillende departementen die instaan voor het maatschappelijk en vrijetijdsleven van de mens dat ik de «Nederlandse Cultuur» wil benaderen.

Ik zal de, overigens buitengewoon belangrijke aspecten van een cultuurbeleid, die handelen over de zogenaamde cultuur met een grote C, zoals concerten en groots opgevatte musea, manifestaties die sterk prestigieus gekleurd zijn en de internationale cultuuruitstraling, niet bespreken. Daarenboven zal ik geen enkel aspect van het cultuurbeleid afzonderlijk of met name vermelden.

Niet omdat deze grote culturele activiteiten onbelangrijk zijn, wel integendeel. De Nederlandse Cultuur is onmeetbaar rijk aan inhoud en omvang, het Vlaamse cultuurleven is uitzonderlijk creatief en ontwikkeld.

Deze culturele schatten dienen, naar mijn oordeel, sterk opgeheven en verspreid te worden. Zelden of nooit mogen wij tevreden zeggen : het is al goed genoeg.

Evenmin zijn de verschillende elementen of schakels van een cultuurbeleid waard om een afzonderlijke bespreking te genieten of afzonderlijk benadrukt te worden. Elke schakel — vor-

mingswerk, jeugdbeleid, sport, kunst, enz. — is een onontbeerlijk deel van het geheel dat cultuur betekent.

Vandaag wil ik door mijn uiteenzetting onderstrepen dat een cultuurbeleid elke mens, heel het volk dient, op te speuren en te omvatten. De realiteit leert dat cultuur en sociale zaken moeilijk te scheiden zijn, dat het leven van de mens niet zomaar in werkmethode van sociaal, cultureel en maatschappelijk werk is op te delen.

Het is eveneens de realiteit die mij leert dat de bevolkingsgroepen die het meest nood hebben aan ondersteuning en voor wie het hele gamma van dienst- en hulpverlenende instanties werd gecreëerd, maar in beperkte mate gebruik maken of bereikt worden door deze sociaal-culturele of sociale voorzieningen.

Mevrouw de Minister, het zijn deze mensen die tussen de mazen van het welzijnsnet vallen, die volgens de jongste term van het vakjargon «kansarmen» worden genoemd, en die naar mijn oordeel in het beleid centraal dienen te worden geplaatst.

Deze visie is tevens gegroeid vanuit het streven naar een kwaliteitsverbetering van de hulpverlening, vertrekkend van een integrale benadering, zowel van de eerste lijnsvoorzieningen als van de overheid.

Het is mijn bedoeling dat rond deze basisideeën voor een nieuw en adequaat sociaal-cultureel welzijnsbeleid een zo breed mogelijk gesprek op gang zou kunnen gebracht worden.

Welzijnsbeleid betekent, naar mijn visie, een geïntegreerd sociaal-cultureel beleid.

Laat ons dan ook, geachte collega's, even afdalen in de steegjes van de werkelijkheid, van de bevolkingsgroep die, naar mijn oordeel, prioritair moet benaderd worden. Hierbij wil ik stellen dat deze realiteit met andere accenten en een andere intensiteit, zowel wat betreft de leefsituatie als wat betreft de onderlinge samenhang, dezelfde is voor een breder gedeelte van de samenleving dan in deze situatieschets is weergegeven.

Een aantal levensomstandigheden dringt deze bevolkingsgroep waarover ik spreek in een vicieuze cirkel. Vertrekkend van het onderwijs kunnen wij stellen dat de schoolprestaties van de «kansarme» bevolkingsgroep eerder gering zijn : veelvuldig «dubbelen», vroegtijdig verlaten van de school en een geringe doorstroming naar het hoger onderwijs. Slechts 10 % van wie het algemeen vormend secundair onderwijs met vrucht beëindigt, komt uit een arbeidersgezin. Twee derden van de arbeiderskinderen komen terecht in het technisch- en beroepsonderwijs. Meer dan de helft van de leerlingen uit het beroepsonderwijs verlaten vroegtijdig de school.

Dit fenomeen, geachte collega's, valt niet te verklaren vanuit individuele aanleg of vermogensfactoren. Het moet in zijn juiste context geplaatst

worden, waarbij, naar mijn gevoel, twee elementen belangrijk zijn. Vooreerst is er de «sub-cultuur van de armoede», ontstaan door een langdurige economisch zwakke positie, met een sociaal milieu als gevolg, waar de houding ten overstaan van het onderwijs bepaald wordt door de lage aspiraties en het ongeloof in eigen kunnen. De tweede determinerende factor-determinerend omdat dit ongemaksgevoel bestendig wordt — is het onderwijs zelf. Het sluit niet aan en het wordt ook niet door deze bevolkingsgroep begrepen.

De geringe doorstroming van kinderen uit dergelijke milieu's naar het voortgezet onderwijs illustreert trouwens op een treffende wijze de geringere kansen tot zelfontwikkeling van de kansarme bevolkingsgroep.

Hun lage scholingsgraad bepaalt hun plaats in het maatschappelijk bestel. Zij bezetten de onderste treden van de sociaal lagere ladder, de treden voorbehouden aan ongeschoolden. Het is een situatie die trouwens bij een economische crisis nog beter wordt aangevoeld.

Volgens de jaarlijkse telling, gehouden op 30 juni 1977, door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, telling van de ingeschreven uitkeringsgerechtigde volledige werklozen, kunnen wij dit trouwens bevestigd zien : 65,4 % van het totaal aantal werklozen heeft enkel lager onderwijs genoten en al dan niet beëindigd. Bij de categorie van minder dan 25 jaar is dit 45,4 % ; voor de groep van 25 jaar en méér : 74,8. Ook uit het technisch en het beroepsonderwijs is er een sterke vertegenwoordiging, respectievelijk 10,7 % en 10,3 % van het totale aantal werklozen.

De economische positie van deze «kansarme» bevolking is tevens bepalend voor de mogelijkheden om gebruik te maken van de maatschappelijke goederen. Zo is deze bevolking meestal terug te vinden in wat nogal minzaam «volksbuurten» wordt genoemd -kansarme buurten in het — met verouderde en vaak ongezonde en bewust verkrotte woningen. Niet alleen de arbeids-situatie, maar in alle relaties met de betere samenleving met een in min of mindere mate officieel karakter zijn zij per definitie de zwakke partij, onmondig en onmachtig.

De bewering is allicht nogal kras, maar kinderen uit een dergelijke buurt zijn vaak aangewezen om het proletariaat te bestendigen. Daarom durf ik dan ook zeggen, mevrouwen Ministers, het is frappant vast te stellen dat in die volksbuurten een zeer groot en bijna totaal gebrek is aan zowel materiële infrastructuur als aan voorzieningen en dat zij daarbij niet afgestemd zijn op de eigenheid van de volksbuurtbewoners.

Het is kenmerkend dat deze bevolking er zeer moeilijk toe komt deel te nemen aan gestructureerde initiatieven, zeker wanneer deze initiatieven meer een vormend dan wel een recreatief karakter hebben. Dergelijke verenigingen of

activiteiten vereisen een zekere beheersing van vergader- en discussietechnieken, alsook een intellectuele vaardigheid. Zo zien wij dat zij zeer zelden deelnemen aan allerhande inspraakorganen, actiegroepen of drukkingsgroepen, daar waar zij in feite door hun sociaal- cultureel- en economisch zwakke positie het meest baat zouden hebben bij het ganse gamma van politieke en culturele democratiseringsverenigingen. Juist door de aard van deze initiatieven die niet afgestemd zijn op deze bevolkingsgroep met hun eigen cultuur- en gedragskenmerken komen wij tot een situatie waarin die categorie die de minste kansen heeft om deel te nemen aan het maatschappelijk leven, ook geen baat kan hebben bij de structuren die voor dit doel in het leven zijn geroepen. Ook de ter beschikking gestelde infrastructuur blijkt een nog vrij artificiële ontmoetingsplaats. De hoge drempels van de culturele trefcentra, die vaak door hen «de culturele tempels» worden genoemd, zijn geen bijdrage tot de ontvoogding van de kansarme bevolking of tot de opheffing van de achteruitstellingsmechanismen.

Ik durf er zelfs aan toevoegen, wat de sociale voorzieningen betreft, dat wij in eerste instantie vaststellen dat de verschillende instellingen zich meestal tot eenzelfde geografisch gebied richten, en eveneens naar dezelfde problematieken.

Hierbij dient eveneens opgemerkt dat de activiteiten van die instellingen maar in beperkte mate tegemoetkomen aan hun specifieke opdracht, met name psyche-sociale begeleiding. De activiteiten situeren zich eerder op administratief, juridisch en financieel gebied, waarbij de band met de sociale zekerheid zeer sterk naar voren komt.

Bovendien stellen wij vast dat de «kansarme» bevolking zeer weinig gebruik maakt van de instellingen die voor hen gecreëerd zijn. Naar mijn mening zijn er twee belangrijke oorzaken hiervoor aan te geven. Door hun gebrek aan weerbaarheid en hun ongeloof in eigen mogelijkheden om iets aan de eigen situatie te veranderen, komen zij er niet toe gebruik te maken van sociale dienstverlening ; daarbij komt nog de vaak letterlijke drempel. Zo is een centrum voor maatschappelijk werk of een dienst voor huisvesting, die gelegen is op de 7e verdieping, in het bureau links aan het uiteinde van een sinistere gang rechts, gedoemd om illuster onbekend te blijven. De dame of de heer achter het bureau komt zelden uit de buurt en kent het leven en de gewoonten van zijn of haar «klanten» zelden.

Hierbij aansluitend willen wij nog op een ander fenomeen wijzen. Zówel de sociaal-culturele als de sociale sector met hun aanverwanten benadert de mens naar deelaspecten, terwijl ze elkaar meestal overlappen en alleszins toch geconfronteerd worden met het probleem van functie-afbakening. De verschillende deelaspecten van de welzijnszorgsector houden zich bezig met frag-

menten van de mens in nood, zonder rekening te houden met de mens als geheel.

De totaliteit van het sociaal-cultureel werk en het maatschappelijk werk is in de culturele realiteit opgesplitst in diverse structuren die telkens één aspect benaderen, hetzij recreatie, vorming, psycho-sociale begeleiding, informatie, emancipatie... organisatievormen die elkaar in de praktijk dikwijls overlappen en niet de mensen bereiken die in eerste instantie bereikt moeten worden. Daarnaast staat het overheidsbeleid dat dit fragmentarisme in de hand werkt en bestendigt en ondanks alle goede intenties ontdaan is van de maatschappelijke realiteit.

Een realiteit die ons leert dat de mens niet op te delen is in werkmethoden. Dit geldt zowel voor de kansarmen, die wij hier prioritair behandelen, als voor de andere «lagen» in onze samenleving.

Van een gecoördineerd beleid en een gecoördineerde plaatselijke werking is er momenteel weinig sprake.

Zo mag worden gezegd dat het overheidsbeleid gebaseerd is op werkmethoden in plaats van op bestaande noden. Een aanwijzing daartoe vormen de subsidiëringstelsels, waarin vooral kwantitatieve en vormelijke normen gehanteerd worden, eerder dan normen die gebaseerd zijn op een behoeftenanalyse en de daaruit voortvloeiende functies die moeten volbracht worden. Een integrale werking gepaard aan een ernstige planning en een regelmatige evaluatie die eerlijk genoeg kan zijn om de werking en dus ook de noodzaak van subsidiëring of het overleven van een instelling, in vraag te durven stellen.

Het is bedroevend te moeten vaststellen dat aan sommige initiatieven, dit zowel in de culturele als de sociaal-culturele en de sociale sector, die gegroeid zijn uit de maatschappelijke realiteit, geen ontwikkelingskansen geboden worden van overheidswege, omdat ze toevallig niet passen in de bestaande reglementeringen.

Nochtans zouden voorzieningen afhankelijk moeten zijn van de problemen die rijzen, van de bevolking die bereikt moet worden en van het al dan niet aanwezig zijn van voorzieningen.

Het gaat niet op dat erkenning of niet-erkenning in hoofdzaak afhangt van vormelijke criteria, zonder dat de vraag primeert naar de beantwoording aan de reële situatie, met andere woorden zonder enige sociale culturele en geografische planning. Tevens wil ik hier even bij de verregaande vervuiling blijven stilstaan, kenmerkend voor onze culturele en sociaal-culturele sector. Het is zeker geen element dat ten goede komt aan de duidelijkheid en de ondubbelzinnigheid van de instellingen, waarbij ik voor open-instellingen pleit die de mens met zijn leefwereld als uitgangspunt nemen en niet de een of andere ideologie.

Als deelbesluit stel ik dat het hele gamma van culturele, sociaal-culturele en sociale voorzienin-

gen in, feite niet emanciperend werkt ten aanzien van de maatschappelijk zwakken, maar de huidige sociale stratificatie in tegendeel bevestigt.

Een dynamisch beleid, mevrouw de Minister, is noodzakelijk. Het is de taak van de overheid om op de maatschappelijke realiteit in te spelen, om een beleid te veranderen, bij te sturen naargelang de evolutie, om de moed op te brengen structuren op te heffen of nieuwe te creëren wanneer dit nodig blijkt.

Dit dynamisch inspelen van de overheid op het maatschappelijk gebeuren impliceert dat er geen typen oplossingen bestaan, geen kant-en-klare antwoorden die op ieder ogenblik en gelijk waar kunnen toegepast of ingeplant worden. In de Noordwijk te Brussel of in de Sluizeken Muide te Gent zullen heel andere dingen nodig zijn dan in Brasschaat of Sint-Genesius Rode.

Zodoende is het nodig dat er ook structuren zijn die een dynamisch en efficiënt inspelen op een steeds evoluerende maatschappij mogelijk maken; dat in de overheidsmaatregelen ontwikkelingsmogelijkheden moeten ingebouwd worden.

Een belangrijk aspect in dit geheel is de ruimte die aan experimenten gelaten wordt, experimenten als vernieuwend en kritisch beperkend element, als leidraad van de ontwikkeling, als een bewust toegepaste techniek voor een efficiënter cultuur- en sociaal-cultureel beleid. Ik pleit dan ook voor een nieuw beleid.

Ik ben ervan overtuigd dat, als wij de «kansarmen» effectieve ontwikkelingskansen willen geven, wij ons in eerste instantie op de ontvoeding van deze bevolkingsgroep moeten richten. De sociaal-culturele welzijnsvoorzieningen zullen zich op de gebruikers moeten afstemmen en niet omgekeerd. Hiervoor is in hoofdzaak een ander overheidsbeleid nodig dat aanleiding moet zijn tot een andere structurering en functionering van die zogenaamde eerstelijnsvoorzieningen.

Het beleid moet op de volgende met elkaar samenhangende elementen gebaseerd zijn: ten eerste, behoeftendetectie en daaruit afgeleid de functiebeoordeling van de overheid en de plaatselijke instellingen; ten tweede een planmatig optreden; ten derde de permanente evaluatie van zowel het overheidsbeleid als van de voorzieningen zelf. Deze drie elementen moeten een dynamisch samenspel vormen, met andere woorden de noodzaak aan een permanente herdefiniëring van elk van deze elementen. Dit veronderstelt een continue analyse van de samenleving, een analyse die de basis van het beleid is.

Op deze wijze kan het huidig fragmentarisme voor een integrale benadering plaats maken. Dit impliceert een benadering naar de beperkte geografische entiteiten, zodanig dat het mogelijk wordt de totaliteit van de situatie te benaderen om zodoende de kans te bieden aan de eerstelijnsvoor-

zienen integraal, dus sociaal-cultureel, in te spelen op de situaties zoals ze zich voordoen. Een integrale benadering in plaats van het huidig fragmentarisch optreden. In onze optiek heeft deze integrale benadering twee componenten, met name het geïntegreerd zijn in een geografisch beperkte entiteit, een buurt, een wijk, het afgestemd zijn op de eigenheid van de bevolking, met haar waarden, normen, houdingen.

Het afgestemd zijn op de problematiek, rekening houdend met de aanwezige voorzieningen. Dit betekent dat de ondersteuning moet gebeuren daar waar de vraag is ; dat de vrager kan worden geholpen op een voor hem verstaanbare manier en niet op het niveau van de instelling of van de deskundige.

De tweede component van de integrale benadering is in feite het gecoördineerd optreden op plaatselijk vlak van de verschillende sociaal-culturele eerstelijnsdiensten. De optimalisering, de kwaliteitsverbetering van deze werking kan, naar mijn mening, enkel gerealiseerd worden als de instelling als één geheel voorkomt en men de mensen die nood hebben aan gelijk welke ondersteuning, ook als één geheel benadert en niet naar deelaspecten zoals actueel het geval is.

Deze integrale benadering op lokaal vlak veronderstelt niet alleen een integraal optreden van de overheid, maar tevens een ondersteuning door de overheid van functies in plaats van een ondersteuning van werkvormen.

Het is niet voldoende de behoeften te kennen waarop moet worden ingespeeld ; er moet daaruit voortvloeiend planmatig opgetreden worden door de overheid. Zowel een geografische als een sociaal-culturele programmatie. Welke voorzieningen moeten waar ondersteund worden en met welke prioriteit. Deze gebiedsafbakening hoeft niet samen te vallen met gemeentelijke grenzen, maar zal afhankelijk zijn van de situatie en een buurt, een wijk, eventueel een gemeente betreffen. De ondersteuning van de werking zal dan ook afhankelijk zijn van geografisch bepaalde noden en afhankelijk van de reeds bestaande voorzieningen.

Zoals ik reeds aanhaalde, moet er dynamisch worden ingespeeld op de dynamische maatschappelijke realiteit. Hier komen wij dan aan het derde element, met name de evaluatie ; een begrip dat dikwijls gebannen wordt, meestal uit zelfbehoud, de schrik van sommige instellingen het zelfbevestigend leventje te zien verdwijnen.

Het is noodzakelijk een permanente evaluatie in het overheidsbeleid in te bouwen, echter geen louter penaliserend optreden op basis van hoofdzakelijk kwantitatieve gegevens ; eerder een toetsing van de werking, een toetsing aan de veranderende samenleving, een herdefiniëring van de te volbrengen functies, een doorlichting van de eerstelijns-sociaal-culturele instellingen waarbij

die instellingen zelf ook een zeer belangrijke taak hebben. Trouwens niet alleen bij de evaluatie, evenzeer inzake de behoeftenbepaling en de planning hebben zij een zeer duidelijke en belangrijke taak. Het is niet zozeer door het inschakelen van meer deskundigen dat deze beleidsoptiek kan gerealiseerd worden, ik zou zeggen, wel integendeel. Het gaat eerder over een reorganisatie, een totaal ander uitgangspunt van beleidsvoering, zowel voor de overheid als voor de onderscheiden betrokken instellingen.

Tot slot wil ik het volgende zeggen : deze integrale werking op lokaal vlak veronderstelt minstens een gecoördineerd optreden van de overheid. Een dergelijke functionering van de **eerstelijns** sociaal-culturele verzorging kan maar gerealiseerd worden wanneer het de emanatie is van eenzelfde beleidsvisie. Het impliceert dat de overheid voldoende mogelijkheden in zich houdt om dynamisch en integraal in te spelen op die noden, met andere woorden het veronderstelt een andere coördinatie van de overheid. In dit verband wordt dikwijls verwezen naar het CRM-Ministerie in Nederland, waar ik mij zeker niet wil blind op staren.

Het is in ieder geval duidelijk dat de realiteit niet op te splitsen is naar een louter cultureel en een louter sociaal aspect.

Het is dan ook nodig te streven naar een **overheids**orgaan dat de verwezenlijking van die twee aspecten weerspiegelt.

Mevrouw de Minister, mijn betoog is in feite een vervolg op mijn uiteenzetting die ik in de Kamer gehouden heb bij de bespreking van de begroting van Volksgezondheid. Dit betoog sluit daar volledig op aan.

Heel deze visie is een pleidooi voor een geïntegreerde sociaal-culturele aanpak.

Deze vernieuwende moderne politiek is naar mijn oordeel noodzakelijk voor heel ons volk, maar dan vooral voor dit deel van onze gemeenschap dat prioritair de aandacht verdient van de overheid. Hoewel algemeen toepasselijk, toch meer in het bijzonder nog voor de Vlaamse gemeenschap te Brussel is een als zodanig geïntegreerd sociaal-cultureel beleid broodnodig en dient dit te Brussel vanuit de volksverbondenheid te gebeuren.

Van dit beleid kan ik in de diverse begrotingen die gans deze sector omvatten, niet veel bespeuren. In dit verband wil ik onderstrepen dat dit op het ogenblik slechts mogelijk is op het eng-culturele vlak en bijgevolg totaal onvoldoende en dat de mooie beweringen van het Regeringsakkoord dienaangaande louter theoretisch zijn en in de praktijk dode letter zullen blijven.

Maar dit is een derde hoofdstuk dat ik zal behandelen bij de bespreking van de gewestelijke begrotingen.

(Applaus bij de leden van de VU)

DE VOORZITTER : De heer De Croo heeft het woord.

DE HEER H. DE CROO (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte collega's, over een tiental dagen sluiten onze scholen en gedurende een tweetal maanden zullen de poorten van een aantal instellingen, waar onderwijs maar ook vrije tijd kan worden beleefd, gesloten zijn.

In plaats van in de komende weken en maanden een collectie mogelijkheden te benutten, speelpleinen en gymnastiekzalen voor de bevolking open te stellen, stilstaande autobussen te gebruiken, zullen wij gedurende meer dan 8 weken de ijzige stilte van een totale afwezigheid aan een van de belangrijkste infrastructures van het cultureel en onderwijsleven in het Vlaamse landsdeel en in Brussel kennen.

Ik haal dit aan, mevrouw de Minister, omdat het mijns inziens kenmerkend is voor het gebrek aan coördinatie en aan een globale visie voor het praktisch benutten van de mogelijkheden die in ons land aanwezig zijn om, op het culturele vlak, een aantal bestaande zaken te gebruiken.

Zoals de geachte heer Anciaux hier heeft aangehaald blijven wij uitkijken naar drie belangrijke punten in het cultureel gebeuren van uw beleid.

Er is een gebrek aan globale visie, aan coördinatie en aan optimalisering.

Allereerst wil ik het hebben over het gebrek aan globale visie. In deze Cultuurraad, en ook in het Parlement dat hier op andere stonden bijeenkomt, weet men niet goed waar juist het ene naast het andere ligt, wie juist verantwoordelijk is voor de globale animatie en of er een culturele politiek als dusdanig bestaat.

Uw partij, mevrouw de Minister, beheerst, beheert en leidt de culturele politiek van dit land sedert het ontstaan van het Ministerie zelf en de standvastigheid van de Ministers werd slechts overwonnen door de zopas afgebroken standvastigheid van de kabinetschefs.

Wat heeft uw beleid gedaan voor de globalisering van de potentiële mogelijkheden om het culturele leven in Vlaanderen te verbeteren ?

Ondanks de inspanningen die door u werden gedaan — ik beken dat graag — weten wij vandaag nog niet, ook niet in het cultuurparlement, in welke richting wij gaan.

Naast het gebrek aan globalisering is er een nijpend gebrek aan coördinatie. Bij het begin van deze uiteenzetting hebben wij gesproken over de vele infrastructures die onbenut zullen blijven in de komende maanden.

Mevrouw de Minister, ik vraag mij af binnen de talrijke functies die vandaag de uwe zijn en die een overkoepelend element inhouden, welke inspanningen wij van u mogen verwachten enerzijds in samenwerking met uw collega's van de regering,

anderzijds op uw instigatie, met de andere organisaties die zich toeleggen op de verbetering van het cultureel leven in Vlaanderen.

Mijn derde punt betreft het gebrek aan optimalisering. Wanneer men in verscheidene hoeken van het land de vele initiatieven ontwaart, voelt men aan dat deze niet tot ontplooiing kunnen komen omdat elk element van vermenigvuldiging ontbreekt en omdat de vele organisaties niet alleen naast elkaar werken maar in vele gevallen ook met elkaar in concurrentie staan.

Wij spreken thans over een begroting en cijfers zijn ook van belang. Laat mij toe uw aandacht te vragen voor iets dat niet kan blijven duren, met name het volkomen op de helling plaatsen van de zekerheid van degenen die normaliter van een subsidiëringpolitiek kunnen genieten na het vervullen van de passende criteria. Ik kan uit ervaring spreken, belast zijnde met enkele leidende functies in culturele organisaties. Het feit dat ondanks inschrijving in de begroting of vaste belofte van toelage, een vereniging soms maanden of jaren moet wachten op de uitbetaling, kan moeilijkheden veroorzaken voor haar thesaurie waardoor de bestaans- of overlevingskansen ernstig worden bedreigd.

Bedreigd wordt ook de arbeidszekerheid van degenen die zich professioneel met het cultureel leven bezighouden. Nog veel belangrijker is dat het vertrouwen in de waarde van cultuurdecreten of in de beloften voor toelagen zelf ernstig wordt geschokt.

Ik besef tenvolle dat een aantal administratieve formaliteiten en controles noodzakelijk zijn, door het departement en door de inspectie van financieel, maar is het gezond dat waar de Staat financieel tussenkomt — misschien in bescheiden mate — veel verenigingen verplicht zijn aan hoge interesten overbruggingskredieten onder leningsvorm aan te gaan bij banken of andere financiële instellingen, waardoor de subsidie zelf in werkelijkheid aanmerkelijk verkleint.

Daarbij komt dat de culturele vereniging, of ze nu werkt onder de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk of onder welke andere vorm ook, die door de Staat wordt gesteund geen enkel recht kan doen gelden op de bestendigheid van de toelage. In deze toestand is wel enige verbetering gekomen door het stelsel van de nominatie-toelage die in deze omstandigheden kan worden toegestaan. Het volstaat echter dat de Minister de toelagenstroom stopt of laat opdrogen opdat deze vereniging geen enkel recht meer heeft op uitkeringen en derhalve aan zijn verplichtingen inzake personeel, contracten, investeringen, niet meer kan voldoen.

Mevrouw de Minister, in Vlaanderen en vooral in Brussel weten wij niet altijd welke de werkelijke noden zijn. De heer Anciaux heeft daarnet gesproken over de kansarmen. Wie zegt ons wat de

kansarmen juist wensen, wat er leeft aan de basis en wat de behoeften zijn van deze Vlaamse bevolking op cultureel gebied ?

Organisaties die ons hierover kunnen informeren bestaan er : de diverse inspraakraden van provincies en gemeenten. Op enkele gunstige uitzonderingen na en na een soms enthousiaste start zijn vele van deze raden-gezinsraden, cultuurraden, sportraden enz. — aan het verdorren door de administratieve moeilijkheden en kunnen zij de vitaliteit niet opbrengen voor het doel waarvoor zij werden opgericht.

Wij moeten weten wat er aan de basis leeft ten einde het beleid aan te passen aan de behoeften. Deze informatie blijkt te ontbreken, naast een algemeen inzicht van wat werkelijk op cultureel vlak door Vlaanderen wordt geëist.

Mevrouw de Minister, wat mij meer en meer treft in de politiek die u voert is een tendens naar monopolie. Wij kunnen vaststellen dat een aantal organen bevoorrecht worden, — en ik zal enkel spreken over recente tendensen die misschien niet zullen verwezenlijkt worden — waar men aan georganiseerde groepen, zoals de vakbonden, de opleiding van de culturele infrastructuur zou aan toevertrouwen zodat alles wat aan werknemer in 'dit land aanwezig is zich niet meer kan gedragen, begeven of ontplooiën dan tenzij doorheen een bestaande vakbeweging ! Ik wil uw aantacht trekken op het gevaar van dergelijke monopolisering. Om te eindigen, mevrouw de Minister, wil ik nog een laatste reeks van bemerkingen maken. Ik heb u jaren geleden gezegd — het kan misschien ook tot een van uw voorgangers, de heer Van Mechelen, geweest zijn — dat mij af en toe iets stoort in Vlaanderen. Ik weet wel dat bij het opbouwen van onze Cultuurpactcommissie, onze cultuurwetten en decreten ter zake, de **betoelagingspolitiek**, wij een «**verzuilingsstelsel**» hebben in de hand gewerkt. Persoonlijk betreur ik dat. Hoe meer Vlaanderen zich verzuilt, hoe minder Vlaanderen in het diepste van zichzelf pluralistisch wordt, hoe meer wij gaan naast elkaar praten van uit grote of kleine ivoren torens, hoe meer wij alles administratief moeten gaan vastleggen om de ene tegenover de andere te beschermen, hoe meer wij aan een soort papieren monocultuur gaan doen die zeer ver van de reële behoeften op cultureel vlak verwijderd ligt.

Tot slot nog een bemerking van algemeen belang. Ik heb dikwijls het gevoel dat het cultuurleven in Vlaanderen en ook in Brussel schuchter is, dat wij nog steeds gebonden liggen aan ouderwetse modellen, dat wij nog steeds stoelen op wat men zou noemen de aantallenpolitiek, dat men steeds — het is gemakkelijker te vertolken in decreten en reglementen — met eenheden spreekt en wij die de ene naast de andere gaan plaatsen maar dat men de woorden «concept», «kwaliteit», «**marginaliteit**», «**vernieuwing**» nog niet konden vatten in de netten

van de decreten die de cultuurpolitiek in het Nederlandstalig landsgedeelte moet omspannen. Ik vraag daarvoor een bijzondere inspanning in uw beleid. Ik weet dat het gemakkelijker is met hoeveelheden te werken, dat het gemakkelijker is een aantal activiteiten op te sommen of te gaan samentellen, dat het gemakkelijker is een aantal leden bij mekaar te brengen, omdat dit dan beantwoordt aan criteria die men objectief denkt, of ten minste wenst, maar bestaat er dan geen mogelijkheid dat, naast het officieel cultuurleven, het kwantitatieve bestendig wordt vastgelegd en men zou zoeken naar een cultuurleven waar de marginaliteit, de kwaliteit — de beoordeling is moeilijk en de objectiviteit zal hier een grote rol spelen — van het nieuwe cultuurleven het zou halen tegenover het klassieke behoudsgezinde kwantitatieve van dat cultuurleven.

Uiteindelijk, mevrouw de Minister, heb ik u of uw geachte voorganger gezegd dat Vlaanderen heel dikwijls — het woord is misschien verkeerd begrepen geweest — een preuts cultuurleven blijkt te beogen. Ik denk dat wat in Vlaanderen leeft, en speciaal bij de jongere generatie, nog tot uiting is gekomen in de keuzen die sommige personen hebben gemaakt en dat die soms ver verwijderd liggen van het officiële gedeelte van de cultuurpolitiek. Ik weet dat de vergrijsde ambtenaren van het cultuurleven denken dat zij eens en voor altijd de goede wijze van het beoefenen van cultuur hebben uitgevonden. Ik weet dat zij zekerheid wensen om zich te beveiligen tegen welkdanige kritiek maar, naar mijn oordeel, leeft er in Vlaanderen nog iets anders. Er is een soort emancipatiepotentialiteit die meer dan eens door het systeem zelf van de huidige politiek op het cultureel vlak wordt onderdrukt of in netten wordt opgesloten en af en toe aan de basis zelf het cultuurleven beleeft. Dan wordt men gewaar dat de officiële cultuurhuizen maar pretexts zijn, het cultuurleven uitspat, op en neer in zijdelingse wegen en heel dikwijls de boulevards, de autostrades van de officiële politiek, volgens mij terecht, verwaarloost.

Het zijn de aanmoedigingsinspanningen die wij in uw beleid helaas niet voldoende kunnen waarmaken.

De cultuurpolitiek van een natie, de cultuurpolitiek van een streek bestaat er niet in dat ze de autobus zou zijn waarin de cultuurbehoefte kunnen opstappen, ze kan hoogstens diegene zijn die van tijd tot tijd dank zij het herstel van de motor, of de bevoorrading in brandstof, de zoveel eigentijdse en op eigen wijze uitgedachte cultuurvoertuigen probeert aan gang te houden ze is niet de politiemans van de cultuur in Vlaanderen, die ze één richting moet sturen, die de spontane generatie van het cultuurleven moet aanwakkeren en aanmoedigen. Uw politiek moet de plaats zijn van de cultuurontkieming en nooit de methodistische organisator van vastgelegde rechtlijnige zij het dan

mooi geploegde cultuurvelden waarbij het Vlaams maatschappelijk leven zich zou moeten neerleggen.

Ziedaar, mevrouw de Minister, enkele bemerkingen die ik mij heb veroorloofd bij de bespreking van uw begroting, overtuigd zijnde dat met de inzet die u kenmerkt, met uw breed denken dat wij hebben kunnen appreciëren in het boekje dat u recent hebt uitgegeven, ook aan deze stem gehoor zult willen schenken.

(Applaus bij de leden van de PVV)

DE VOORZITTER : De heer De Beul heeft het woord.

DE HEER A. DE BEUL (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, dames en heren, collega's, het eerste onderwerp dat ik in deze uiteenzetting wens te behandelen is de monumentenzorg. Krachtens artikel 11, § 8, van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, moet nog steeds het koninklijk besluit inzake de subsidieregeling voor de monumentenzorg aan deze Raad ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Dit financieringsbesluit had eigenlijk reeds einde 1.976 moeten worden voorgelegd. Wij zijn dus nog steeds in blijde verwachting. Wij kunnen er wel inkomen dat er zich sinds 1976 een aantal politieke gebeurtenissen — onder meer regeringwisselingen — hebben voorgedaan, die de opstelling van het financieringsbesluit hebben vertraagd. Anderzijds is het toch ook zó dat mevrouw de Minister doorlopend het beheer van het departement van Cultuur heeft verzekerd. Het zou er dus nu eindelijk toch moeten van komen.

Wat de grond van de zaak betreft zou het wellicht niet slecht zijn mocht in het te bekrachtigen financieringsbesluit een mogelijkheid tot periodieke aanpassing worden opgenomen. De subsidiebehoeften inzake monumentenzorg zijn inderdaad aan een bepaalde evolutie toe. Meer en meer worden momenteel bijvoorbeeld tussenkomsten gevraagd voor wat men de kleine monumenten, woningen, boerderijen en dergelijke noemt.

Het financieringsbesluit moet de evolutie in deze materie kunnen volgen. Ik denk dat het dus wijs zou zijn daarin een bepaling op te nemen die het mogelijk maakt de beschikkingen ervan te wijzigen, eventueel bij een in de Executieve overlegd koninklijk besluit.

In ieder geval hopen wij het financieringsbesluit na het reces onmiddellijk hier in behandeling te krijgen.

De monumentenzorg omvat drie luiken, met name de monumenten, stads- en dorpsgezichten ; de landschappen en tenslotte het roerend cultureel erfgoed.

Voor beide laatstgenoemde materies moet er nog een decreet komen. Inzake de landschappen

wachten wij nog steeds op een initiatief van mevrouw de Minister. Wij weten dat daartegen vele bezwaren, om niet te zeggen een onredelijk verzet bestaat, vanwege de landbouwkringen. Ik geloof dat zulks geen reden mag zijn om geen decreet voor te stellen of uit te vaardigen. Integendeel, misschien zullen de landbouwmiddens uiteindelijk nog zeer tevreden zijn dat er een decreet bestaat tot bescherming van de landschappen, zeker wanneer men ziet hoe ondanks onze stedbouwwetgeving het landbouwareaal steeds meer en meer wordt aangevreten. Indien er na het reces geen regeringsontwerp wordt ingediend, neem ik mij voor zelf een voorstel van decreet tot bescherming van de landschappen bij deze Cultuurraad in te dienen.

Voor de inventarisatie, de erkenning en de bescherming van het roerend cultureel erfgoed van onze cultuurgemeenschap heb ik tijdens de vorige legislatuur een ernstige poging ondernomen om een voorstel van decreet terzake door deze Raad te laten aannemen. Bijna was zulks gelukt. Maar juridische bezwaren die hoofdzakelijk geïnspireerd waren door een ongewettigde vrees voor de schending van het eigendomsrecht, hebben de goedkeuring van mijn voorstel belet. Ik ontveins mij niet dat de materie juridisch vrij ingewikkeld en precair is. Maar vroeg of laat moet er toch een oplossing mogelijk zijn. Ik neem mij voor eerstdaags een aangepaste versie van mijn voorstel in te dienen, tenzij inmiddels van regeringswege eindelijk een ontwerp van decreet tot bescherming van ons roerend cultureel erfgoed wordt ingediend.

Om dit hoofdstuk over de monumentenzorg af te sluiten dring ik er bij mevrouw de Minister op aan dat zo spoedig mogelijk een folder of brochure wordt uitgegeven met een vulgariserende uitleg over de toepassing en de gevolgen van het monumentendecreet van 3 maart 1976. Zowel bij de plaatselijke besturen als bij de particulieren bestaan er enorme misverstanden over de juiste draagwijdte van de decretale bepalingen alsmede over de te verwachten financiële toelagen. Dit moet zo vlug mogelijk worden verholpen.

Een laatste punt bij dit kapittel betreft de opleiding voor renovatie en restauratie. Mevrouw de Minister heeft ter zake initiatieven aangekondigd per 1 september voor de Rijksacademie te Anderlecht, de Koninklijke Academie te Antwerpen en het Sint Lucasinstituut te Gent. Ook het openluchtmuseum te Bokrijk doet een inbreng. Wij vinden zulks prachtig, maar willen nu reeds onze bekommernis uitdrukken opdat degenen die de opleiding restauratie zullen gevolgd hebben, naderhand ook zinvol zouden kunnen worden ingeschakeld bij het restaureren van ons patrimonium. Zoals wij hier reeds herhaaldelijk hebben voorgesteld, komen wij terug op ons voorstel om de plaatselijke besturen ertoe aan te zetten eigen multidisciplinaire res-

tauratie- en renovatiewerkgroepen in overheidsverband op te richten. In Frankrijk wordt op deze wijze bijzonder nuttig restauratiewerk verricht. Waarom zou dat bij ons niet kunnen? Zeker wanneer nu de mogelijkheden voorhanden zijn van het bijzonder tijdelijk kader.

Tenslotte zou ik van mevrouw de Minister graag vernemen wanneer de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen opnieuw zal worden samengesteld. U weet dat de termijn van de bestaande Commissie reeds ruim een half jaar overschreden is. Het wordt nu wel tijd dat de vernieuwde Commissie er komt. Graag kregen wij van u een precieze datum opgegeven.

Een tweede deel van mijn uiteenzetting betreft het bibliotheekdecreet. Voor de uitvoering van dit decreet zijn een tiental koninklijke besluiten nodig. Tot op heden werd er nog maar één in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd, namelijk dat betreffende de oprichting van een Nederlandstalig Nationaal Centrum voor Openbare Bibliotheken. Bij de taakomschrijving van dit Nationaal Centrum voor Openbare Bibliotheken (NCOB) heeft men blijkbaar geen oog gehad voor twee belangrijke zaken: namelijk het opstellen van een centrale catalogus en het uitwerken van een centraal uitleenregistratiesysteem. Graag zagen wij deze tekortkomingen door een wijzigend koninklijk besluit hersteld. Iedereen die in het bibliotheekwerk wat thuis is, weet immers hoe belangrijk voor de goede werking een centrale catalogus en een centraal uitleenregistratiesysteem is.

Wat de uitvoeringsbesluiten betreft die nog moeten volgen — en dat zijn er heel wat — dring ik er ten zeerste op aan dat al deze besluiten integraal zouden worden voorgelegd aan de Hoge Raad voor de Openbare Bibliotheken en ook aan de andere adviescommissies. In dit verband wil ik er ook voor waarschuwen dat men de uitvoeringsbesluiten niet mag manipuleren om de draagwijdte van het bibliotheekdecreet, dat zo moeizaam — na vijf jaar onderhandelen — tot stand is gekomen, af te zwakken.

Evenmin gaat het op een aantal voorzieningen op de lange baan te schuiven. Onze achterstand in deze materie is reeds groot genoeg. Het is onaanvaardbaar dat de Centrale Openbare Bibliotheken eerst op 1 januari 1987 een feit zouden zijn. Ik hoop dat het decreet op het openbaar bibliotheekwerk loyaal zal worden uitgevoerd in de geest van het compromis dat eraan ten grondslag ligt. Bij het opmaken van de uitvoeringsbesluiten zou men tenslotte aandacht moeten besteden aan het bestaan van de computers.

Na Luik is nu ook de stadsbibliotheek van Antwerpen overgeschakeld op de computer. Uiteraard opent deze techniek nieuwe perspectieven. Het werk wordt heel wat eenvoudiger en tal van technische mogelijkheden staan open, dit alles echter op voorwaarde dat alle openbare biblio-

theken in ons land eenzelfde computersysteem zouden opgelegd krijgen. Indien dit niet gebeurt, dan is onderlinge uitwisseling van gegevens en dus de verbetering van de werking en de service volkomen illusoir. Wij vrezen dat het in de huidige stand van zaken die slechte richting uitgaat en dringen er derhalve op aan dat de eenvormigheid van de computersystemen bij Koninklijk Besluit zou worden opgelegd.

Wat betreft de toepassing van het decreet inzake de Nederlandstalige toneelkunst wil ik er bij mevrouw de Minister op aandringen — en dat sluit dan voor een gedeelte aan bij wat de heer De Croo hier reeds naar voren heeft gebracht — dat de toegekende subsidies op tijd zouden worden uitbetaald. Ik weet wel dat de departementen Begroting en Financiën hierbij een grote rol spelen, maar het mag echt niet zijn dat kleine theatergezelschappen bijvoorbeeld de subsidies van Cultuur maanden op zich laten wachten. Zulks is niet ernstig en geeft bovendien aanleiding tot ongelukkige politieke interpretaties, die ons cultuurbeleid best bespaard blijven.

Uw departement, mevrouw de Minister, moet maar het nodige doen opdat deze laattijdige betalingen niet meer zouden voorkomen.

Nog in verband met het toneel, drukken wij de hoop uit dat het ontwerp van decreet houdende rijkssubsidieregeling voor de Nederlandstalige organisaties van amateuristische kunstbeoefening niet als gevolg zal hebben dat tal van lokale verenigingen van amateurstoneel zonder subsidies zouden vallen. Indien de rijkssubsidie wegvalt, dan zou aan de gemeentebesturen minstens de opdracht moeten worden gegeven dat zij de hulpverlenende taak van het rijk ter zake zouden overnemen.

Een vierde punt van mijn uiteenzetting betreft het Koninklijk Ballet van Vlaanderen.

Het Ballet van Vlaanderen kreeg in 1978 een toelage van 66 miljoen. Voor dit jaar is een krediet van 71 miljoen 200.000 frank ingeschreven. Dit is een behoorlijk bedrag. Wij weten niet wat Franse Cultuur besteedt voor het Ballet van de XXe Eeuw, maar wat wij wél weten is, dat het Ballet van de XXe Eeuw, via de begroting van Buitenlandse Zaken, voor 1978 extra betoelaagd werd met 11.500.000 frank, uit de gemeenschappelijke pot, terwijl het Ballet van Vlaanderen, op deze begroting niets werd toegewezen. Ik weet het wel, deze 11.500.000 F werden via de omweg van een subsidie aan het MUDRA (Centrum voor Hogere Opleiding en Navorsing voor Theatervertolkers) op hun bestemming gebracht, wat op zichzelf een onwettelijk iets is, vermits dit Centrum sinds 1977 door de UNESCO niet meer erkend is als internationaal organisme en dus niet meer via artikel 34.02 — sectie 31 — Toelagen aan Internationale Organismen of Verenigingen van de begroting

Buitenlandse Zaken, kan worden betoelaagd. Wat mij stoort is, dat alle budgettaire trucs goed zijn als het om het Ballet van de **XXe** Eeuw gaat, maar dat voor het Ballet van Vlaanderen er geen extraatje afkan. Nu wil ik geen chauvinist zijn en het Ballet van Vlaanderen artistiek hoger stellen dan het Ballet van Béjart. Maar daar gaat het ook niet om. Ik stel alleen maar vast dat de Vlamingen zich zowat overal de kaas van het brood laten pikken, zelfs in de sector Cultuur. Wij hopen maar dat zulks in de toekomst niet meer zal gebeuren. Een woord nu over Europalia 80.

Onze regering heeft besloten om in 1980 de 150e verjaardag van de onafhankelijkheid van België te herdenken, door de organisatie van verschillende manifestaties in het hele land en in het buitenland. In dit verband heeft de regering Europalia verzocht aan dit project deel te nemen en het programma van haar volgend festival te wijden aan België en meer bepaald aan België met betrekking tot Europa.

Mogen wij er van nu af aan reeds bij mevrouw de Minister op aandringen opdat onze Nederlandse cultuurgemeenschap sterk in dit programma zou vertegenwoordigd zijn en opdat de activiteiten, tentoonstellingen, toneelvoorstellingen, concerten enz. van Europalia ook in het Vlaamse landsgedeelte zouden plaatsvinden. Wij vragen dit omdat de ondervinding ons geleerd heeft dat de Europalia-manifestaties blijkbaar de neiging hebben België te vereenzelvigen met de stad Brussel. Ten slotte iets over de film. In de filmbranche stijgt de zenuwachtigheid van al diegenen die erbij betrokken zijn. Dat is de jongste tijd gebleken op het colloquium voor kineasten in het Filmhuis te Antwerpen en zaterdag jl. nog op de hoorzitting georganiseerd door «De andere Film» in het Kasteel van Ham, te Steenokkerzeel.

Het ongenoegen van filmproducenten, regisseurs enz. is begrijpelijk gelet op het reeds herhaaldelijk in het vooruitzicht gestelde maar nog steeds te verwezenlijken filmproductiefonds.

In deze Raad werden reeds herhaaldelijk voorstellen van decreet tot oprichting van een filmfonds ingediend, ondermeer door mezelf, maar steeds werden zij in de kartons gehouden in afwachting van een regeringsontwerp dat bijna klaar is om ingediend te worden.

Graag zouden wij vernemen of het **ontwerpdecreet** op het Filmproductiefonds nu eindelijk na het reces zal worden ingediend.

Tevens zou ik willen weten welke vorm dit productiefonds gaat aannemen : ofwel een onafhankelijk instituut binnen het departement zelf, ofwel een parastatale.

Indien er van de regering geen geloofwaardige formele toezegging komt nopens de indiening van een ontwerpdecreet op het Filmproductiefonds, dan zal ikzelf terzake opnieuw een initiatief nemen.

Ten slotte wil ik de aandacht van mevrouw de Minister nog vragen voor de bioscoopoorlog die momenteel aan gang is. Ingevolge het ministerieel besluit van 6 februari 1979, tot reglementering van het verhuren van films bestemd voor commerciële vertoning, is er een scherp conflict ontstaan tussen de kleine zalen, de zogenoemde categorie A, en de grote zalen, de zogenaamde categorie B. De voornaamste filmverdelers overwegen zelfs een boycot van de kleine zalen. Zulks lijkt ons ongehoord. Het is duidelijk dat in deze kleine zalen, met minder dan 1.500 bezoekers per programma of per week, juist een enorme waaier van films aan bod komen die in de grote commerciële zalen geen kans krijgen.

Een degelijk filmbeleid vereist dat de werking van al deze kleine filmzalen, die steeds meer en meer succes kennen, beschermd wordt. Wij dringen er bij mevrouw de Minister dan ook op aan opdat zij al haar invloed zou aanwenden om de commerciële aanslag op de kleine filmzalen — en meteen op de goede alternatieve films — te verijdelen.

(Applaus bij de leden van de VU)

DE VOORZITTER : De heer De Rouck heeft het woord.

DE HEER G. DE ROUCK (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, dames en heren collega's, ik zal handelen over drie punten uit de culturele sector :

1. het uitbetalen van subsidies aan vormings- en jeugdorganisaties. Hieromtrent kan ik bondig zijn, want mijn voorgangers op deze tribune hebben over dit punt voldoende uitgeweid ;
2. over de bevordering van de beeldende kunst en de hulp aan Vlaamse kunstenaars ;
3. in het hoofdstuk Monumentenzorg, meer speciaal over de kredieten voorbehouden aan de industriële archeologie.

Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, het is bijna een jaarlijks wekerend refrein te zeggen dat de subsidies aan de vormingsorganisaties vroeger en vervroegd moeten worden uitbetaald teneinde te beletten dat de zoveel besproken permanente vorming niet hervormd wordt tot een permanente zorg om geld te krijgen en daarbij de echte inhoud van de vorming wordt vergeten. Daarenboven wordt de administratieve en bureaukratische rompslomp, opgedragen aan de vormingsorganisaties, eveneens een groot gevaar voor de vorming waarbij de kloof tussen de vormingswerkers en de vrijwilligers in het vormingswerk steeds groter wordt.

Daarom doen wij een dringende oproep om :

1. de uitbetaling van de subsidies te bespoedigen en te vervroegen ;

2. een systeem uit te werken waarbij de vervroegde uitbetalingen op tijd komen zodanig dat de organisaties niet telkens moeten overgaan tot leningen wat in de meeste gevallen een vermindering van hun subsidies betekent met 20 % ;
3. een verlichting van de administratieve verplichtingen te overwegen.

Eenzelfde oproep moeten wij tot u richten in verband met de subsidieregeling voor jeugdhuizen. Op het budget van Nederlandse Cultuur is er te weinig geld voorzien om de achterstallige subsidie voor jeugdhuizen die werken met een beroepskracht uit te betalen waardoor een 100-tal arbeidsplaatsen in het gedrang komen.

De meeste jeugdhuizen zijn immers zeer afhankelijk van de nationale subsidie, een bewijs van een algehele onderwaardering van dit soort welzijnswerk.

Uit een ons toegezonden rapport van de huidige subsidiëring blijkt dat er in 1979 nog steeds 20 miljoen niet zal uitbetaald zijn voor de weddelast van 1978. Daardoor moeten, zoals bij het vormingswerk, veel jeugdhuizen gaan lenen en verkeren zij niet alleen in een financiële onzekerheid, maar ook in de onzekerheid voor hun verder bestaan.

Wij dringen dan ook aan dat hier maatregelen zouden getroffen worden om deze jeugdhuizen te redden.

Ten tweede willen wij het hebben over de bevordering van de beeldende kunst. Wij stellen met genoeg vast dat de kredieten werden verhoogd van 5,9 miljoen in 1977 tot 8,6 miljoen in 1978 en tot 10,5 miljoen in 1979.

De sociale hulp gelden bleven echter telkens beperkt tot 300.000 fr. voor deze jaren.

Mevrouw de Minister, het zal u niet onbekend zijn dat onze scheppende kunstenaars in Vlaanderen werkelijk achtervolgd worden door fiscale maatregelen, dat — door gebrek aan harmonisering van hun statuut — zij zeer dikwijls in hun scheppingsdrang worden gefnuikt. Nochtans speelt de Vlaamse kunstenaar — en dat geldt zowel voor de literaire — als voor de beeldende — een voorname rol in de financiële inbreng voor Vlaanderen en vooral voor België.

Een vergelijking tussen het aantal Galerijen in de twee gewesten en het stadsgewest Brussel is daar wel tekenend voor : op de 370 Galerijen van ons koninkrijk België, zijn er in het Vlaamse gewest 250 en in het stadsgewest Brussel ongeveer 110 en in Wallonië een 10-tal.

Alhoewel deze cijfers niet als absoluut mogen worden geïnterpreteerd, dan is dit toch een belangrijke aanwijzing voor de inbreng van de Vlaamse kunstenaar en van de Vlaamse kunstmarkt ten voordele van de nationale kas.

Ook op andere kunstgebieden (letterkundige, muzikale) zouden dergelijke vergelijkingen kunnen worden doorgetrokken.

Daarom pleiten wij voor de snelle verwezenlijking van de harmonisatie van de statuten van de Vlaamse kunstenaar en vooral voor een grotere steun en voor een drastische verhoging van de kredieten ten voordele van de Vlaamse kunstenaars die, zoals uit de cijfers blijkt, geen 10 maar 100 maal meer in de Staatskas inbrengen dan de Waalse.

Ten derde zou ik willen pleiten voor een drastische verhoging van de kredieten ten voordele van de industriële archeologie.

Het zou interessant zijn te weten wat er overblijft van deze huidige kredieten, als men de kosten van de restauratie van wind- en watermolens aftrekt ; nochtans is de 19e-eeuw in Vlaanderen allesbehalve een eeuw van wind- en watermolens geweest. Als men weet hoet vlug ons industrieel verleden verdwijnt, geloven wij dat een drastische verhoging van de kredieten, gepaard met een andere aanpak, de enige mogelijkheden zijn om van ons rijk Vlaams industrieel verleden te redden wat te redden is.

Daarbij dient opgemerkt dat het klasseren van enkele gebouwen absoluut onvoldoende is en niet beantwoordt aan de diepere zin van de wetenschap, die men «industriële archeologie» noemt. Eén voorbeeld moge daarbij volstaan : te Hasselt werd in 1974 een geneverstokerij geklasseerd. Op dat ogenblik waren 200.000 fr. voldoende geweest om een dak te herstellen, nu zal het misschien meer dan 10 miljoen kosten. Dit is een bewijs, en er zijn er zo vele, dat de bestaande organen ons onvoldoende lijken om het probleem van de industriële archeologie efficiënt te kunnen aanpakken en dat het samenspel met mensen veel belangrijker is dan het bewaren van stenen.

Uit de Handelingen betreffende het Vijfde Nationaal Kongres voor Industriële Archeologie, willen wij een paar passages van de heer Adriaan Linters uit zijn uiteenzetting «Industrieel-archeologische musea en de bescherming van het roerend patrimonium» aanhalen.

«Een produktieproces vereist een activiteit. Dit veronderstelt dat de machines in werkzame staat aanwezig zijn, en niet als dode, levensloze dingen met alle consequenties voor aankoop van grondstoffen, onderhoud van machines, personeel, veiligheid, verkoop van fabrieken, . . . De activiteit veronderstelt de mogelijkheid om actief contact te nemen met het proces. Dit veronderstelt het voorzien van mogelijkheden, waardoor dit contact verhelderd wordt: dokumentatieruimte, ruimte voor tijdelijke tentoonstellingen, vergaderingruimte met projectiemogelijkheden, e.d.m. Dit veronderstelt dat het publiek eveneens de mogelijkheid geboden wordt om met het museum zelf mee te leven, om een rechtstreekse betrokkenheid te

voelen dit wordt in Engeland o.m. uitgebouwd door het werken met vrijwilligers.. . »

Daarbij pleiten wij ook voor de spreiding of, als u wil, het natuurlijk bewaren ter plaatse van ons industrieel-archeologisch verleden. Ook hier verwijzen wij naar Adriaan Linters :

«Omdat het niet mogelijk is één groot industrieel-archeologisch museum uit te bouwen, lijkt een tematische taakverdeling tussen de industriële regio's eveneens evident. Deze dient geaccentueerd te worden op de meest uitgesproken traditionele industriële activiteit van de regio : een steenkool-, textiel- of baksteenmuseum horen niet in de grootstad Brussel thuis, maar wel in de omgeving die hun ontstaan en groei determineerde. Een pedagogische route kan dan dit milieu, en de interactie tussen de verschillende bedrijvigheden en regio's leren kennen en verhelderen. Nochtans dient dan aandacht geschonken aan een samenwerking tussen en een coördinatie van de verschillende initiatieven. Deze initiatieven dienen hun doelstellingen «ad initio» duidelijk en beredeneerd te formuleren, hetgeen méér betekent dan een vlugge intentieverklaring van politici. De initiatiefnemers dienen voor zichzelf, en in onderling overleg, uit te maken waar en hoe zij de accenten zullen leggen. In dezelfde zin lijkt het niet noodzakelijk dat voor elke industriële bedrijvigheid één groot industrieel-archeologisch museum uitgebouwd wordt. Omwille van het feit dat industrieprocessen vaak in diverse regio's met vergelijkbare groei-kracht tot ontwikkeling kwamen, kan een industrieel-archeologisch museum een gedecentraliseerde uitbouw kennen, waarbij diverse centra samen de gemeenschappelijke materiële geschiedenis verhelderend uitbouwen, waarbij de band tussen nijverheid, en regio/landschap nog maar eens geaccentueerd wordt».

Ten slotte willen wij ook een oproep tot u richten om onze laatste Vlaamse streekbrouwerijen — er zijn er nog slechts een tiental — en -stokerijen eveneens en de kennis van onze Vlaamse ambachten te redden en verder in werking te laten. Daarin zit voor Vlaanderen werkgelegenheid, die veel zinvoller zou zijn dan wat nu gebeurt met heel wat projecten van het plan Spitaels, vooral als wij dan denken, niet zozeer aan de creatieve projecten van sommige v.z.w.'s maar vooral aan wat op gemeentelijk vlak gebeurt.

Daarbij is het duidelijk dat niet enkel de gebouwen, maar vooral de mensen die het nog kennen moeten worden «gek!asseerd», wat men in Japan bijvoorbeeld al lang heeft begrepen. De molenaars, de brouwers, de stokers en de wevers die nog kunnen werken op onze oudere getouwen zijn minstens even belangrijk als de molens, de brouwerijen en de getouwen zelf.

Ik heb zopas gepleit voor de spreiding van onze musea voor industriële archeologie en dus ook en zeker voor onze textielmusea terzake. Is Gent de

bakermat geweest van de Vlaamse textiel, dan biedt het textielverleden van Sint-Niklaas, Kortrijk en Ronse bijvoorbeeld zoveel eigen facetten van de textiel en ik zou in dit verband, mevrouw de Minister, uw speciale aandacht willen vragen voor een bouwblok te Ronse dat, zoals blijkt uit een onderzoek naar de industrieel-archeologische waarden voor Vlaanderen, zeer belangrijk is en waarschijnlijk één van de belangrijkste textielgebouwen uit de 19e-eeuw die nog overblijven. Dit blijkt uit de zeer interessante studie van de heer Adriaan Linters die werd gepubliceerd en ik zal zo vrij zijn u straks de conclusies van zijn onderzoek mede te delen. Hij stelt voor, ondanks het weinig vergelijkingsmateriaal waarover wij beschikken, toch de vroegere weverij Cambier werkelijk als een monument te laten klasseren.

In ieder geval blijkt .ook wel uit deze studie dat werken met groepen misschien nog het belangrijkste is om bij te dragen tot werkgelegenheid voor veel jonge mensen die de werkgelegenheid anders zien dan hun ouders en grootouders en dan ook graag meewerken en opgenomen worden in zinvolle plannen waarbij zij hun omgeving en hun gemeenschap een zinnvollere bijdrage kunnen verlenen.

Daarom pleiten wij voor een ruime aanpak van een aantal van deze projecten in Vlaanderen waarbij een samenspel tussen verhoogde subsidiëring en verhoogde werkgelegenheid kan worden bekomen.

Tot slot zou ik nog een vraag willen stellen over het door Koning Willem en nadien door de Belgische Staat overgenomen « Musée de l'Industrie» . Uit het Berichtenblad nrs. 2 en 3 van de Vlaamse Vereniging voor industriële archeologie verneem ik inderdaad dat dit museum zoek is. Noch de hoofdconservator der Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis, noch de stadsarchivaris der stad Brussel, noch de secretaris-generaal van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, noch het departementshoofd van het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium, noch uw eigen diensten, mevrouw de Minister, konden op dit ogenblik een verklaring geven voor dit verdwijnen.

Wij weten, mevrouw de Minister, waarde collega's, dat in ons politiek wereldje af en toe kisten whisky verdwijnen, meubels en bedden, soms tanks en raketten, maar dat er in België ook musea verdwijnen zou ons wel eens in de Top 10 kunnen brengen van belangstelling in West-Europa voor de industriële archeologie.

(Applaus bij de leden van de VU)

DE VOORZITTER : De heer Van Elewyck heeft het woord.

DE HEER J. VAN ELEWYCK (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouwen de Ministers,

geachte collega's, de begroting voor Nederlandse Cultuur voor het begrotingsjaar 1979 is voor het grootste deel opgebruikt. Het zou dan ook fout zijn hier nu vandaag grote politieke toezeggingen te willen houden.

Wij zullen de werkelijke politieke beoordeling van de begroting in reserve houden voor de bespreking van de begroting voor 1980 die, zo hopen we, in normale omstandigheden zal kunnen gebeuren.

Wij willen ons dus vandaag beperken tot het aanhalen van enkele punten waaraan de BSP-fractie groot belang hecht. Enkele van deze punten zullen naderhand nog nader worden toegelicht, enerzijds door collega Seeuws en anderzijds door collega Cools.

Mevrouw de Minister, het wordt hoogtijd en het is ook bijzonder belangrijk dat de vertraging in de betalingen van de uitkeringen, zowel van de wedden als van de werkingstoelagen, ongedaan wordt gemaakt.

Inderdaad, spreker na spreker komt hier aan de klauwmuur staan om te zeggen dat de uitbetaling van de weddetoelagen met zulke vertraging gebeurt dat heel veel projecten daardoor gevaar lopen. De vertraging in de uitbetaling van de werkingstoelagen kan ook meebrengen dat verschillende decreten daardoor als het ware in onwaarde geraken of althans dreigen te geraken. Daaraan moet absoluut iets worden gedaan.

Wij weten dat u heel waarschijnlijk allerlei administratieve redenen zal inroepen om die vertraging, wel niet te rechtvaardigen maar toch om ze te verontschuldigen. Wij willen wel begrijpen dat die administratieve redenen bestaan, maar een departement moet voldoende verbeeldingskracht kunnen opbrengen om aan dergelijke situatie te verhelpen.

Inderdaad, men mag niet vergeten dat de kleinste groepen, de minst talrijke, de meest marginale instellingen het eerst door deze vertraging in nood geraken. Wij menen daarenboven dat de begroting voor de Nederlandse Cultuur niet in de allereerste plaats moet dienen om rentetoelagen aan banken en financiële instellingen te verlenen.

Wat er momenteel gebeurt komt er in feite op neer dat, wat aan toelagen wordt uitbetaald in de praktijk met ongeveer 15 pct. wordt verminderd. Want, 15 pct. van wat wordt uitgekeerd moet rechtstreeks aan financiële instellingen worden overgeheveld. Een vermindering met dit percentage is toch echt niet «niets».

Mevrouw de Minister, wij hechten groot belang aan het BRT-decreet. Wij gaan deze problematiek hier echter nu niet aansnijden. Wij zullen daartoe ongetwijfeld de gelegenheid krijgen bij de behandeling van deze materie eerst in de bevoegde commissie, daarna in de openbare vergadering van de Cultuurraad.

Het ligt voor de hand dat bij de bespreking van

deze begroting ook over BLOSO wordt gesproken.

Wij zijn voor een zuivere situatie. Niet alleen wij, maar geheel de Cultuurraad is geïnteresseerd om precies te weten hoe de toestand in het BLOSO is. Heel de Cultuurraad wil ook kennis nemen van de documenten die momenteel worden voorbereid als resultaat van verschillende aan de gang zijnde onderzoeken. Het zou goed zijn dat, wanneer al die onderzoeken zijn afgesloten, wanneer alle rapporten zijn neergelegd, de verslagen aan het Parlement zouden worden overgemaakt, zodat het met kennis van zaken, aan de hand van dossiers en rapporten, over deze problematiek zou kunnen oordelen. U zal dan, mevrouw de Minister, ongetwijfeld ook toelichting kunnen verschaffen bij geruchten die de ronde doen over allerlei verplaatsingen van personeelsleden die onder andere de inspectie van de financies tot taak hebben.

Wij willen niet de indruk wekken dat de zaak BLOSO nu al, vooraleer de eerste verslagen zijn ingediend, aanleiding zou zijn tot allerlei verplaatsingen binnen het departement.

Wat het bibliotheekdecreet betreft, hopen **wij** dat dit loyaal en in zijn totaliteit zal worden uitgevoerd. In verband met dit decreet vragen wij u, mevrouw de Minister, dat u zich bijzonder zou inspannen om er over te waken dat de gemeenten de opgelegde verplichting nakomen. De gemeenten hebben de verplichting, krachtens het bibliotheekdecreet, om binnen de drie jaar een gemeentelijke bibliotheek op te richten of om de bestaande uit te bouwen. Wil u er over waken dat elke gemeente deze verplichting ook zal nakomen?

Tenslotte, mevrouw de Minister, enkele woorden over de problematiek van het buurthuiswerk.

Vorig jaar hebben wij daarover op deze tribune een uiteenzetting gehouden. Op het door u gegeven antwoord hebben wij toen van de repliek-mogelijkheid geen gebruik willen maken. U stuurde het verwijt, als zou het buurthuiswerk, filosofisch eenzijdig zijn gericht, terug naar alle andere filosofische overtuigingen, niet alleen in deze Raad maar ook erbuiten. De anderen, zo zegde u, moeten zich ook maar inspannen om met buurthuiswerk te starten. Dan zou de eenzijdige gerichtheid van de gesubsidieerde buurthuiswerkers, die momenteel inderdaad bestaat, spoedig tot een einde komen. Wij zullen deze toegeworpen handschoenen opnemen. Wij nodigen u dan ook uit om in de praktijk aan te tonen dat, wat u vorig jaar hebt verklaard, ook zal worden gerealiseerd.

— *Mejuffrouw G. Devos, Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op.*

U weet inderdaad dat bij ons de huiver en de vrees leven dat het gesubsidieerde deel van het buurthuiswerk op dit ogenblik erg eenzijdig gericht is.

Mevrouw de Minister, in heel wat beleidsnota's en documenten wordt over de «kansarmen» gesproken. Het is wenselijk dat dit nieuwe modewoord een beetje meer inhoud krijgt en dat eerst wordt toegelicht wat daarmee precies wordt bedoeld.

Wij ontsnappen niet aan de overtuiging dat vrijwel iedereen in deze Cultuurraad aan het begrip «kansarmen» een eigen en andere betekenis geeft. Wat ons betreft zijn de «kansarmen» nog altijd in de werkende klasse te vinden, bij mensen die door hun geboorte, door hun afkomst, door hun milieu niet de kans krijgen om tot ontplooiing te komen, niet de kans krijgen om zich op te werken, niet de kans krijgen om een behoorlijk levenspeil te krijgen.

Naar ons gevoelen zijn het juist deze «kansarmen», deze mensen die deel uitmaken van de werkende klasse, die zeer zeker in de sector van de cultuur, de eerste en meeste kansen moeten krijgen. Wij hopen dat u deze visie met ons zal willen delen.

(Applaus bij de leden van de BSP)

DE VOORZITTER : De heer Van Geyt heeft het woord. .

DE HEER L. VAN GEY (*op de tribune*) : Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de Minister, mevrouw de Staatssecretaris, dames en heren, zoals collega, de heer Van Elewyck, inderdaad reeds naar voren bracht is deze begroting bijna half opgebruikt. Ook de voornaamste beleidsopties inzake het eigenlijk cultuurbeleid werden eveneens reeds besproken naar aanleiding van de behandeling van de beleidsnota van de Vlaamse Executieve op 15 mei jl. Ik meen dan ook vooral te moeten stilstaan bij enkele van de, helaas, zeer concrete aspecten en problemen waaruit blijkt hoe betrekkelijk en hoe beperkt in concreto het begrip cultuurautonomie is, wanneer het in het begrip nulgroei van de begroting wordt ingekapseld uitgaande vanuit het algemeen regeringsbeleid.

Mevrouw de Minister, ik had reeds de gelegenheid — en dat was zeker niet met blijdscha- — u op 24 april, in het kader van de bespreking van de voorlopige kredieten, een vraag te stellen over de enorme achterstand inzake de subsidiëring van een reeks organismen en instellingen inzake volksoopvoeding enz. Helaas zijn de gegevens vandaag van die aard dat de alarmklok wellicht nog iets sterker zal luiden.

Ik heb hier enkele concrete gegevens die schijnen aan te tonen wat de praktijk voor de diverse organisaties betekent, hetgeen in de commissie en in het verslag, na het antwoord van uzelf op de vragen van een reeks commissieleden, mevrouw de Minister, werd uiteengezet in verband met de redenen en mechanismen van de ontoereikendheid van kredieten op het gebied onder meer van de instellingen voor vormingswerk.

Ik heb, zoals verscheidene andere collega's, de echo gehad van vele tekenen van ongerustheid en protest die zijn uitgegaan niet alleen van het BVVO. wnarover ik u reeds op 24 april sprak, maar ook bijvoorbeeld van de Hoge Raad voor de Volksoopvoeding, die niet zolang geleden verklaarde dat de nulgroei van de Rijksmiddelenbegroting 1979 voor de culturele sector een nieuwe en ontoelaatbare stagnatie en achteruitgang voor het sociaal-culturele werk betekent.

Het was onaanvaardbaar, zei de Hoge Raad, dat in een periode van sociaal-economische crisis geraakt wordt aan een facet van de dienstensector, die arbeidsintensief is, en die in het kader van een efficiënt tewerkstellingsbeleid juist dient beschermd en gestimuleerd te worden. Door een dergelijke begrotingspolitiek ook op de culturele sector toe te passen dreigen honderden arbeidsplaatsen verloren te gaan. De Hoge Raad dringt aan op de integrale uitvoering van de decreten die door de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap werden goedgekeurd. Er zijn protesten geweest uit syndicale bron, van de twee takken van het Gemeenschappelijk Syndicaal Front in de culturele sector, vanuit de Kristelijke Werknemersbeweging enz.

Ik heb hier enkele aanwijzingen over wat dit in concreto betekent.

Ten eerste blijkt naar mijn bronnen — en wellicht kunt u ter zake bepaalde elementen verbeteren, mevrouw de Minister, mevrouw de Staatssecretaris — dat er vóór einde september in de sector Volksonwikkeling geen frank subsidie meer zou te verwachten vallen voor deze instellingen en groeperingen en dit dan wanneer een reeks van deze instellingen en groeperingen nog altijd wachten op het voorschot voor het laatste kwartaal van 1978, zonder uiteraard te spreken van het saldo en van de voorschotten voor de eerste twee kwartalen van het lopende jaar.

Het schijnt ook zó te zijn dat bepaalde diensten van uw ministerie aan deze diverse organisaties nog slechts attesten voor leningen willen geven ten bedrage van 75 % van de in vorig jaar verkregen subsidie, dat de toestand misschien moeilijker is voor de instellingen en dat bovendien — en dit wordt met nadruk gezegd — in bepaalde diensten van uw ministerie instructies zouden zijn gegeven om aan een reeks groeperingen geen preciese informatie te geven zelfs op hetgeen zij voor de komende maanden nog kunnen verhoppen, hetgeen een reeks van deze instellingen in een uiterst moeilijke situatie plaatst en wellicht, indien er niet zeer snel een kentering zou komen, hen zou verplichten aan het einde van het derde kwartaal zonder meer over te gaan tot een reeks van afdankingen of althans onderbrekingen van contracten met personeelsleden.

Dit is natuurlijk een zeer verontrustende concretisering en illustratie van het feit dat, indien ik het

juist uit het verslag heb uitgemaakt, de simultaantoeepassing voor het vorige jaar van het vroegere koninklijk besluit van 1967 en van het nieuwe decreet eigenlijk niet cumulatief is toegepast op budgettaire vlak en dat in feite ongeveer 24 of 25 miljoen, die zouden voortvloeien uit de simultaantoeepassing van het koninklijk besluit van 1967 en van het decreet, eigenlijk in de uitgaven niet werden voorzien.

Daarbij komt ook dat de nulgroei zeer negatieve gevolgen heeft. Ik verwijs maar even — en andere collega's hebben daar ook reeds de nadruk op gelegd, onder meer in de Commissie — naar de activiteiten van het amateurstoneel.

Mevrouw de Minister, ik wens even stil te staan bij een ander aspect van de beleidsopties, aspect dat ik reeds heb aangehaald tijdens de bespreking van de beleidsnota van de Vlaamse Executieve, met name de problemen van het pluralisme, de daadwerkelijke toepassing, naar de letter en de geest, van het Cultuurpact enz. en dan meer bijzonder in verband met de media. Hoewel daar inderdaad een heel bijzonder debat zal worden over gehouden meen ik toch dit punt even te moeten aanraken.

— **De heer H. Boel, Voorzitter, treedt opnieuw als Voorzitter op.**

Inderdaad, in de bevoegde Commissie heeft een principiële discussie plaats gehad tijdens dewelke u een uitvoerige uiteenzetting hebt gegeven waaruit onder meer blijkt dat er dus een discussie is ontstaan omtrent het begrip «objectiviteit»; waar inderdaad is gewezen op het feit dat het zeer moeilijk is om vanuit de structuren, zoals ze bij ons bestaan, d.w.z. de principiële neutraliteit of objectiviteit door de zendinstituten, zo maar tot een behoorlijk resultaat te komen. U hebt gezegd dat daarentegen andere systemen, zoals het Nederlandse systeem, ook tot zeer weinig bevredigende resultaten leiden.

Ik meen inderdaad dat het niet door een verdere verzuiling van het systeem, door het oprichten van zendgemachtigde verenigingen enz. is dat men tot een meer bevredigende oplossing zal komen. Daarentegen is waarschijnlijk één van de sleutels, de systematische aanwending van het systeem van de tegensprekelijke informatie, de tegensprekelijke duiding, een debat. Dit kan nu op vele vlakken bestaan. Ter zake worden soms inspanningen gedaan. Gedurende zekere tijd werden zelfs inspanningen geleverd op een volgens mij betrekkelijk voldoende wijze, maar de jongste tijd minder in verband met de eigenlijke politieke problemen.

Mevrouw de Minister, ik heb daarover reeds gehandeld, maar ik wens er even op terug te komen in verband met de politieke TV-debatten.

Ik meen — ik heb u daaraan herinnerd en u hebt dat niet ontkend — dat een paar jaar terug, tijdens

een dergelijke bespreking, na een dialoog tussen u en mij, vanop deze tribune, een soort van overeenstemming van de standpunten was bereikt over de wenselijkheid dat elk van de grote strekkingen in deze Raad vertegenwoordigd, regelmatig aan de TV-debatten zou deelnemen en dat de kleinere stroming die ik hier in deze Raad vertegenwoordigd, drie of vier keer per jaar aan de debatten zou kunnen deelnemen. Tijdens de bespreking van uw beleidsnota heb ik u gezegd dat zulks sedert 17 december helemaal niet tot zijn recht was gekomen en dat een reeks tekenen erop schenen te wijzen dat dit gentleman's agreement eigenlijk terug in vraag was gesteld.

Ik moet zeggen dat er de jongste weken enkele punctuele politieke elementen zijn geweest. Er werd een tegensprekelijk debat gehouden met de vijf partijen in het kader van de voorbereiding van de Europese Verkiezingen. Er heeft zelfs een debat plaats gehad — en dat was het eerste buiten de eigenlijke verkiezingsperiode — daags na de verkiezingen, op 11 juni, met de vijf partijvoorzitters. Ik moet nochtans zeggen, mevrouw de Minister, dat dit het eerste was sedert 17 december, en dat het plaatsvond op een niet zo gunstig kijkuur en bovendien op het tweede net met uiteraard een meer beperkt aantal kijkers.

Ik dring er dan ook op aan dat ter zake het gentleman's agreement terug ter hand zou worden genomen zodanig dat op dat gebied niet alleen de letter maar ook de geest van het Cultuurpact meer accuraat zou kunnen worden toegepast.

Ik wens ook nog een bedenking ten beste te geven in verband met een bijzonder aspect van het beleid van het Ministerie en van het Staatssecretariaat. Wij hebben allemaal diverse verslagen van het Rekenhof ontvangen uit dewelke blijkt dat, wat de specifieke budgettaire posten voor de activiteiten van de Nederlandse Cultuur in Brussel betreft, de wettelijke en decretale voorschriften niet totaal worden geëerbiedigd. Uiteraard is dat op zichzelf een juridische discussie die voor mij een zeker belang heeft maar toch niet als het belangrijkste mag worden aangezien. Ik meen dat deze strekking die doorheen het budgettaire beleid van het Ministerie en van het Secretariaat loopt in de praktijk vooral voor gevolg heeft dat de mogelijkheid om concreet te volgen wat specifiek aan de Nederlandse Cultuur in Brussel wordt besteed, voor de Brusselaar zelf riskeert in het gedrang te komen, wat ik ten zeerste spijtig vind.

Ik weet wel dat wij allemaal hier in de Nederlandse Gemeenschap voorstander zijn van accentuering van de communautaire dimensie in verhouding tot de regionale dimensie, dus twee gemeenschappen ten opzichte van drie regio's.

Ik meen echter dat, wanneer het gaat om dat deel van het Nederlandse communautaire pakket dat bestemd is voor Brussel, wij er allemaal en in elk geval de Nederlandstalige Brusselaars, belang bij

hebben om daarop een zo duidelijk mogelijke visie te hebben, ook voor wat zulks specifiek inhoudt op budgettair vlak. Dat zou toelaten, ten eerste, ter zake beter ingelicht te zijn, ten tweede, meer concreet inspraak te krijgen en, ten derde, misschien ook af en toe consequenter en efficiënter te kunnen ageren om eventueel bepaalde verbeteringen aan te brengen, niet alleen wat betreft de grootte van het pakket maar ook aangaande de manier waarop het wordt aangewend.

Om te besluiten zou ik willen terugkomen op het eerste gedeelte van mijn korte uitspraak, met name het probleem van de achterstand inzake subsidiëring van de organisaties voor volksoopvoeding, het educatief werk en van de pluralistische verenigingen. Deze achterstand is werkelijk van die aard om in een nabije toekomst zeer nadelige gevolgen te hebben indien hier niet spoedig een werkelijke kentering wordt teweeggebracht, niet alleen om de redenen die collega Van Elewycck daarnet heeft aangehaald, met name dat de achterstand deze instellingen verplicht te gaan lenen en een deel van de kredieten uiteindelijk te besteden aan het betalen van de interest, maar omdat zij bestendig in onzekerheid verkeren en zo zeer tekortschieten wat betreft de middelen, zullen zij snel moeten overgaan tot afdanking van personeel en inkrimping van cultureel bijzonder nuttige activiteiten.

DE VOORZITTER : De heer Seeuws heeft het woord.

DE HEER W. SEEUWS (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte collega's, mijn uiteenzetting zal eerder kort zijn en meer bepaald aansluiten bij de bespreking van vorige maand in deze vergadering — zij het dan officieus — van de beleidsverklaring van de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, waarbij we toen reeds namens onze fractie de nadruk legden op de belangrijkste aspecten van het cultuurbeleid, vandaag en morgen.

Anderzijds stellen we vast dat we ons vorig jaar bij de bespreking van de begroting erover verheugden dat er een merkelijke verbetering was waar te nemen ten opzichte van de begroting 1977 die slechts, zoals u zich wel zult herinneren, op het einde van het jaar werd goedgekeurd.

Wij kunnen het, gelet op de particuliere omstandigheden, de Minister niet kwalijk nemen dat ons opnieuw een begroting wordt voorgelegd die reeds voor de helft is uitgegeven en wellicht voor de rest is geëngageerd.

We betreuren deze gang van zaken echter wel en hopen met de Minister dat het parlement de gelegenheid zal krijgen om in de toekomst langs de begroting om de grote lijnen van het beleid te bespreken, vooraleer «onomkeerbare» beleidsbeslissingen worden genomen.

Verder zou ik uw aandacht willen vragen voor twee aspecten van uw beleid, mevrouw de Minister, die te maken hebben met de zo belangrijke sectoren van de jeugd en de kunsten.

Wat de jeugdsector aangaat, gaat onze bijzondere belangstelling naar de maatregelen die moeten worden genomen om de oprichting van gemeentelijke jeugdservicecentra te bevorderen, ten dienste van de ganse jeugdige bevolkingsgroep. In een periode van grote jeugdwerkloosheid kunnen deze centra een heel bijzondere sociale rol spelen, in de begeleiding en de concrete hulpverlening van de jongeren.

De **jeugdservicecentra** zijn voor ons een duidelijke vorm van open jeugdwerk, die mettertijd een belangrijke plaats zullen innemen als dienstverlenende organismen voor jeugdinitiatieven en individuen op plaatselijk en regionaal vlak.

In geen geval is het wenselijk dat deze jeugdservicecentra verzuilen. Het zijn open initiatieven die werkelijk voor iedereen ter beschikking moeten staan. De gemeenten zijn derhalve de aangewezen initiatiefnemers. Er dient gezocht te worden naar aangepaste beheersformules die rekening houden met het Cultuurpact.

De huidige rol van het rijk ten opzichte van de jeugdservicecentra is dubbel. Enerzijds moeten de centra op dezelfde basis als de landelijke organisaties kunnen profiteren van de materiële diensten. Anderzijds moeten de centra zich bij het rijk kunnen aanbieden, zoals alle ander plaatselijk en regionaal jeugdwerk, voor subsidiëring en voor overleg en advies.

Talrijke recente contacten bewijzen dat er veel belangstelling bestaat voor gemeentelijke jeugdservicecentra. Met name zijn veel gemeentemantatarissen niet gelukkig met het uitsmeren van een relatief klein bedrag uit hun begroting over een groot aantal jeugdinitiatieven. Liever investeren ze het ganse bedrag in een servicecentrum waarvan het resultaat zichtbaar en meetbaar is. Het experiment «jeugdservicecentra», begeleid door een studieopdracht aan de RUG, mag geslaagd worden genoemd. Ook al kan de naam verschillen, deze werkvorm zal zich doorzetten en binnen enkele jaren niet meer weg te denken zijn uit de totaliteit van het jeugdwerk.

Verder vragen we bijzondere inspanningen voor de uitbouw van lokale overheidsinfrastructuur voor de recreatie van onze jongsten, waaronder zich noodgedwongen heel wat « sleutelkinderen » bevinden.

Tenslotte verwachten we dat deze regering werk zal maken van het decreet op de erkenning en de subsidiëring van het lokale, open jeugdwerk.

Een vraag nog, mevrouw de Minister : er is onrust ingevolge het gerucht dat de ronde doet over een mogelijke vermindering van de begrotingspost voor de jeugdateliers. De reden zou zijn dat de jeugdateliers in hun eerste financieel verslag te

weinig onkosten hebben aangerekend, waardoor verondersteld werd dat er minder middelen moesten worden voorzien. Niets is natuurlijk minder waar. De jeugdateliers waren op deze werkwijze niet voorbereid. Hun verantwoordelijken hebben wel een pedagogische en creatieve opleiding gehad, geen financieel-administratieve. Het zou een ramp zijn, mevrouw de Minister, door een louter administratieve maatregel, deze voor onze jongsten zo noodzakelijke en bloeiende jeugdateliers die zeer talrijk in het Vlaamse land bestaan, in hun natuurlijke ontwikkeling af te remmen.

Mevrouw de Minister, wat de sector Kunsten en Kunstonderwijs betreft, trekken we opnieuw uw aandacht op de reeds in een vorige uiteenzetting geuite zorg in verband met de stelselmatige onderschatting van het begrotingsartikel van de sector Kunstonderwijs. Indien daarvoor een welbepaalde reden is, zouden we die uiteraard graag kennen.

In 1978 werden de Sint-Lucasscholen van het technisch onderwijs overgeheveld naar het kunstonderwijs in ruil voor de Koninklijke Academie Bouwkunst en Stedebouw Antwerpen. Ook hier vragen we ons af of voor 1978 en 1979 voldoende kredieten voor de overheveling werden ingeschreven. Indien niet, kan de Minister ons wellicht het geraamde tekort voor 1979 aangeven.

Fundamenteler, mevrouw de Minister, is de blijvende onrust in het muziekonderwijs, waarover de meeste collega's de jongste dagen werden aangesproken. Meer bepaald wordt de vrees geuit dat de maatregelen van de wet van 24 december 1976 besparingen inhouden, ten koste van het gesubsidieerd muziekonderwijs, wat onder meer de afbraak van het stedelijk en gemeentelijk muziekonderwijs zou kunnen meebrengen.

Door besparingen zouden niet voldoende uren les kunnen worden gegeven om alle leerlingen op te vangen. De leerlingen zullen in dit geval na hun eerste jaar notenleer op een wachtlijst worden geplaatst, in afwachting dat lessen in de instrumentenklassen vrijkomen.

Volgens sommige gegevens zijn erop het ogenblik in Vlaanderen per jaar meer dan 142.000 lessen muziekonderricht onbezet, waarvoor leerlingen zich nochtans inschreven. De maatregelen waarvan sprake zouden deze toestand nog verergeren en een min of meer belangrijke mutering van leerkrachten met zich brengen, in de meeste gevallen zelfs zonder dat een plaatsvervanger beschikbaar is. Sommigen vrezen dat leerlingen, die van de muziek hun beroep wensen te maken, genoodzaakt zouden zijn geografisch ongunstiger gelegen kunsthumaniora's te bezoeken.

Wij nemen aan dat deze geruchten voorbarig zijn, doch mevrouw de Minister weet hoe hardnekkig «culturele geruchten» blijven hangen. We kennen uw bezorgdheid, mevrouw de Minister, voor deze

sector en voor het vinden van een aangepaste toepassing van de cumulatierегeling in het muziekonderwijs.

Graag kregen wij van mevrouw de Minister hierover enige toelichting, niet zonder de bijkomende beschouwingen dat het wel verwonderlijk is dat het muziekonderwijs nog steeds een eigen bestaan leidt, onafhankelijk van het departement van Nationale Opvoeding, net alsof het geen volwaardig onderwijs zou zijn.

(Applaus op de banken van de meerderheid)

DE VOORZITTER : De heer Jorissen, heeft het woord.

DE HEER W. JORISSEN (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, waarde collega's, in het jaarverslag over het dienstjaar 1977 van de Belgische Radio en Televisie herinnert de directeur-generaal aan de omroepwet van 1930 waarbij 9/10 van de opbrengst van de omroeptaksen aan de omroep werd toegewezen. Thans wordt de opbrengst van deze taks, na aftrek van een bedrag, in gelijke mate verdeeld tussen BRT en RTB.

Dit zal het eerste onderwerp zijn dat ik beknopt wens te behandelen. Uit betrouwbare berekeningen blijkt dat de volledige inkomsten van het kijken luistergeld voor 1978 in het totaal 7 miljard 575 miljoen bedragen. Het aantal TV-toestellen bedroeg 1.652.747 in Vlaanderen tegen 923.963 in Wallonië en 289.703 te Brussel.

Voor de radiotoestellen lagen de cijfers onderscheidenlijk op 2.443.480, 1.346.522 en 416.913. Zelfs zo men voor Brussel de taal van de formulieren als basis neemt en zich tevreden stelt met 12,5% van de toestellen, zo komt men nog tot 59 % kijk- en luistergeld van Nederlandstaligen tegen 41 % van Frans- en Duistaligen. De Vlamingen betalen 4 miljard 469 miljoen 250.000 frank tegen de Frans- en Duitstaligen samen 3 miljard 105 miljoen 750.000 frank.

Van het algemeen totaal wordt door het Rijk 800 miljoen afgetrokken. De rest, of 6 miljard 775 miljoen, wordt dan in twee gelijke delen verdeeld of ieder 3 miljard 437,5 miljoen. Berekend volgens de verhouding 59-41 in plaats van volgens het akkoord Van Mechelen-Parisis zouden wij 1 miljard 31 miljoen 650 duizend meer krijgen.

Wij vestigen er de aandacht op dat volgens de berekeningen van de directeur-generaal van de BRT het verschil nog groter is, maar zoals u weet ben ik altijd zeer gematigd. Want over 1977 schrijft hij in «Ten Geleide» voor het Jaarverslag van de BRT, blz. 6 :

«De opbrengst van kijk- en luistergeld bedroeg aldus in Vlaanderen : 5.135.130.000 fr. Aan de andere kant bedroeg de aanvankelijke **regerings**-toelage voor de BRT 3.226.961.000 fr. Dit is een verschil van 1.908.169.000 fr».

Einde citaat.

Bij dit alles dient een reeks vragen gesteld :

1. Voor welke doeleinden worden die 800 miljoen gebruikt ?
2. De wet van 21 juli 1971 volgens artikel 2-6° heeft de radio en TV onder de bevoegdheid van de cultuurraad gebracht zodat deze kredieten dienen te worden gesplitst. Tot nog toe gebeurde dit niet onder voorwendsel dat er nog gemeenschappelijke diensten bestonden. De wet van 18 februari 1977 **ver. chenen** in het Staatsblad van 2 maart 1977 splitste echter die gemeenschappelijke diensten zodat dit voorwendsel vervalt. Het patrimonium is thans 97 % gesplitst en zal dit volledig zijn einde 1979. Wanneer wordt die splitsing dan nu eindelijk doorgevoerd ?
3. Wanneer men ze doorvoert, zal men dan het Vlaamse geld in Vlaamse handen houden of zal men ook op dit gebied dulden dat de Franstaligen met geld van ons gaan lopen, daar waar men hier toch zo duidelijk kan zien van waar de inkomsten komen ?

Graag zouden we weten wanneer mevrouw de Minister zal zorgen voor een nieuwe en rechtvaardige splitsing van de bedragen ?

Een tweede onderwerp dat ik even wil behandelen betreft de muziek van eigen bodem en de eigen kunstenaars die zo stiefmoederlijk behandeld blijven bij onze radio en TV.

Het is natuurlijk de reinste dwaasheid te horen beweren dat er geen Vlaamse muziek zou bestaan doch alleen universele. Ook de werkelijk grote muziek wortelt ergens in een nationale bodem en in een persoonlijkheid die nationale bindingen heeft. Zij stijgt er alleen bovenuit door haar algemeen menselijk karakter.

Ook het argument dat de kwaliteit van onze huidige kunstenaars, kleinkunstenaars en van ons huidig lichte lied te gering is, is geen steekhoudend argument. En omdat de kwaliteit van het buitenlandse lichte lied ook niet altijd dat is. Verre van zelfs.

En omdat onze BRT o.m. tot taak heeft werk van eigen bodem een kans te geven.

Door onze kunstenaars en zangers meer kansen te bieden krijgt ook het talent meer kans om zich te openbaren.

De cijfers die men thans te lezen krijgt over eigen werk dat gebracht wordt en wel een maximum van 12 %, kunnen in geen geval verder door de beugel. De vergoeljkende verklaring van onze Minister hierover, zoals ik die in het rapport kan lezen, getuigt meer van haar zucht om een conflict te vermijden dan naar het vrij sterk verlangen dat leeft in vele kringen om hier beterschap te bereiken.

Ook de kritiek op het gemis aan objectiviteit bij de berichtgeving in radio en TV wordt door de Minister wat al te gemakkelijk vergoeljk.

Dat ook in het buitenland de toestand niet altijd bevredigend is, is een feit. Men moet hierbij echter niet vergeten dat in het buitenland alle zendstations geen staatsdiensten zijn.

En ten tweede in aanmerking nemen dat een bepaalde denkrichting inderdaad poogt in tal van landen de objectiviteit geweld aan te doen en geleidelijk aan een intellectueel terrorisme tegen andersdenkenden te ontwikkelen.

Verre van een verontschuldiging te zijn dient dit anti-democratisch misbruik daarom des te scherper bestreden.

Iedereen heeft het recht op een eigen mening, zelfs zo hij anti-democratisch is. Mensen van alle denkrichtingen mogen ambtenaren zijn. Alleen moet een ambtenaar afstand kunnen nemen van zijn eigen opvattingen wanneer hij ten dienste staat van het publiek en dan zo objectief en neutraal mogelijk zijn. Wil hij aan geëngageerde journalistiek of politiek doen, dan kan hij dit want er bestaat in dit land persvrijheid, vrijheid van woord en vrijheid van partij. Men moet dan echter risico's nemen en geen veiligheid zoeken als ambtenaar om dan het ambtenaarsstatuut, waaraan het publiek terecht objectiviteit verbindt, te misbruiken.

Op dat vlak kan men niet streng genoeg optreden om misbruiken tegen te gaan. En hier kan men best bestuderen hoe de BBC bij de berichtgeving tewerk gaat.

Om te eindigen zou ik nog een paar zaken wensen te zeggen over de monumentenzorg.

Nu men zich niet langer beperkt tot de zorg voor het behoud van het grote monument, doch ook het kleine monument in die belangstelling betreft en daarbij telkens de naaste omgeving in het oog houdt bij verbouwingen, zou men beter spreken over monumentenbeleid dan over monumentenzorg, omdat «beleid» een meer creatieve inhoud heeft.

In afwachting dat ik over dit onderwerp een vraag om uitleg zal indienen, zou ik de Minister op een paar zaken willen opmerkzaam maken.

En allereerst op haar uitspraak in een rede, uitgesproken op 19 februari 1975 op het Kasteel te Laken, ter gelegenheid van het Europees Jaar voor het Bouwkundig Erfgoed. Ik citeer :

«Om goed te maken wat gedurende decennia's is verwaarloosd en verminkt, zal het nodig zijn drastische maatregelen te treffen. Deze maatregelen zullen ongetwijfeld indruisen tegen gevestigde belangen maar de generaties na ons zullen het ons nooit vergeven indien wij deze maatregelen niet durven nemen».

Dat is een prachtige uitspraak. En verre van mij van te zeggen dat de toestand niet wat minder slecht is dan vroeger. Gezond is hij evenwel nog niet.

Omdat we allereerst nog steeds een grote achterstand hebben te overbruggen op landen als Nederland en Engeland wat het aantal beschermde panden en stadsgezichten betreft.

Nog steeds tellen we een grote achterstand wat het herstel van waardevolle gebouwen, vooral van het kleine monument betreft.

Nog steeds doen tal van steden hier weinig of niets aan.

Maar veel erger is het feit dat hier en daar ook nog steeds waardevolle panden worden afgebroken.

Met de medewerking van het stadsbestuur door toelating tot afbraak of met het oogluikend niet-toezien van dezelfde cultuurdragers.

Het is trouwens vaak voldoende dat het huis onbewoond staat of in verval is dat uw diensten het niet meer op de lijsten van de te beschermen gebouwen plaatsen. Het «weg is weg»-beginsel, alleen nog in ons land gehuldigd, blijft nog steeds de regel.

Druk van de stadsbesturen is vaak voldoende om opgemaakte lijsten van te beschermen gebouwen door dezelfde diensten te zien halveren of te zien vierendelen.

Niet alleen de Rijksdienst dient strenger op te treden in plaats van al te veel aan het onbegrip of de moedwil van sommige stadsbesturen tegemoet te komen. Ook de Koninklijke Commissie voor Monumenten zou moeten worden aangevuld met enkele knappe kenners van ons architectonisch erfgoed. Die commissie zou dan misschien wat strenger worden wat eventuele afbraak betreft en wat meer en beter impulsen geven wat restauraties betreft. Zodat we eindelijk in ons land op het peil komen van de andere landen die een belangrijk historisch erfgoed te bewaren hebben of te herstellen.

(Applaus bij de leden van de VU)

DE VOORZITTER : De heer De Grève heeft het woord.

DE HEER L. DE GREVE **(op de tribune)** : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, heren Ministers, geachte collega's, bij de bespreking van de begroting 1979 past het eerst en vooral een paar algemene opmerkingen te maken. Bijna traditiegetrouw moeten wij deze bespreking houden met de vaststelling dat — dit jaar reeds de helft van — de kredieten werden opgebruikt, toegewezen door de procedure van de voorlopige twaalfden. Deze procedure zou een uitzondering moeten zijn maar geleidelijk aan is ze geïnstitutionaliseerd geworden. Ik verwacht dat mevrouw de Minister hiervoor zal verwijzen naar het huidige grondwettelijke kader dat slechts toelaat dat de Nederlandse Cultuurraad beschikt en beraadslaagt over de te verdelen gelden, nadat het Nationale Parlement deze dotatie aan de Raad heeft toegekend. Voor ons PVV-ers is dit een belangrijk punt in het

debat omtrent de staatshervorming. Deze procedure van toewijzing van werkmiddelen aan de Vlaamse Gemeenschap is te traag, te inefficiënt en dient dan ook sterk in vraag te worden gesteld.

Een tweede traditionele opmerking betreft de eenheid in het beleid. Ook nu weer werden verscheidene deelbegrotingen ingediend die materies bevatten die onder de bevoegdheid van verscheidene Ministers vallen die er allen een verschillende beleidsvisie op na houden. De meest schrijnende toestand doet zich voor in de sector van de permanente vorming waar bijna elke minister die een geculturaliseerde begroting kan indienen ter zake heeft mee te praten. Wij vragen ons dan ook af welke de waarde is van de woorden die mevrouw de Minister in haar beleidsnota van 15 mei naar voor bracht. Zal in de toekomst het beleid inzake permanente vorming voor welke bevolkingsgroep ook — middenstander, arbeider, landbouwers, werklozen thuiswerkende vrouwen, enzovoort — onder één Ministerie ressorteren en één beleidslijn laten zien, zodat rechtvaardigheid en solidariteit ook op dit vlak geen holle woorden meer zijn en het principe der gelijke kansen ook hier beter zal kunnen worden gerealiseerd.

In het koninklijk besluit van 31 mei 1979 tot bepaling van de ministeriële bevoegdheden voor de aangelegenheden van de Nederlandse Gemeenschap en van het Vlaamse Gewest, menen wij reeds een stap in die richting te mogen onderkennen, vermits de Minister van de Nederlandse Gemeenschap voortaan bevoegd is voor alle gemeenschapszaken, met uitzondering van de geculturaliseerde onderwijsmateries, en voor de gemeenschapsmateries voor het hoofdstedelijk gebied.

Een derde traditionele opmerking — zij komt niet van onze fractie, maar is geformuleerd door het Rekenhof — betreft het gedeelte van de kredieten dat grondwettelijk moet worden besteed aan de ontplooiing van de Nederlandse Cultuur te Brussel. Het Rekenhof stelt hierbij dat de kredieten slechts op een zeer onvolledige wijze worden opgesplitst. Ondanks eerdere opmerkingen van het Rekenhof werd aan deze grondwettelijke eis dus tot nu toe onvoldoende tegemoet gekomen. Mag ik aan mevrouw de Minister vragen welke de algemene en bijzondere redenen zijn waarom deze opsplitsing nog niet helemaal werd verwezenlijkt. In het raam van deze begroting, mevrouw de Minister, zou ik het ook even willen hebben over het Cultuurpact dat in deze culturele sector een zeer belangrijk document is dat als het ware de spelregels bevat die in deze sector moeten worden nageleefd. Wij moeten er dan ook nauwlettend op toezien dat dit Cultuurpact door alle partijen, niet alleen naar de letter maar vooral naar de geest, wordt nageleefd. Vandaar het belang dat wij er bij de bespreking van deze begroting aan hechten.

Een grote leemte in het Cultuurpact betreft de impact die de beslissingen van de Vaste Cultuurpactcommissie hebben.

Talrijke klachten worden in de verzoeningsfase reeds beslecht en daarover kunnen wij ons maar verheugen. Wanneer er geen verzoening mogelijk is en de commissie een «uitspraak» doet, dan valt het maar al te vaak voor dat dit advies door de in het ongelijk gestelde partijen naast zich wordt neergelegd. Het is dus zeker dringend noodzakelijk om hieraan te verhelpen en ik zou aan mevrouw de Minister willen vragen wat hieromtrent haar standpunt is.

Een ander zwak punt van het Cultuurpact is artikel 20 dat beoogt een evenwicht in te stellen tussen de ideologische en filosofische strekkingen en de gebruikers bij de verdeling van de ambten die een culturele functie inhouden. Dat men zich hier al te gemakkelijk verschuilt achter de zogenaamde ontoepasbaarheid van het artikel en dan ook regels hanteert die «regelrecht» indruisen tegen de geest én de letter van het Cultuurpact, wordt bewezen door de dagelijkse realiteit.

Slechts één recent voorbeeld wil ik hier stellen, namelijk de recente aanstelling van een adjunct-directeur in de ADJ, de Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme. In deze kleine dienst, die slechts 2 ambtenaren met culturele functies telt, is dan ook slechts plaats voor 2 ideologische strekkingen, de 2 grootste in deze Cultuurraad. De andere strekkingen en de gebruikers kunnen volgens deze werkwijze niet vertegenwoordigd worden. Zo toegepast op de personeelsformaties van de rijks-culturele centra, de rijkssportcentra en dergelijke meer ; heeft dit voor gevolg dat de minderheden — die precies door artikel 20 van het Cultuurpact zouden beschermd worden ? — overal of bijna overal uit de boot vallen.

Ook hier verwijs ik naar het voorstel dat de PVV tijdens de vorige legislatuur indiende en dat er in principe toe strekt de culturele functies, waarop artikel 20 van toepassing is, eerst te globaliseren en dan te verdelen. Mag ik in dit verband dan ook aan mevrouw de Minister vragen welke maatregel zij reeds getroffen heeft om artikel 20 van het Cultuurpact uit te voeren en in het bijzonder hoe zij dit artikel heeft toegepast in de besturen van het Ministerie van Nederlandse Cultuur ?

Wanneer ik de begroting benader naar de inhoud, zou ik mijn aandacht willen toespitsen op enkele concrete problemen.

Vooreerst — en daar is hier al veel over gesproken — de subsidiëring en vooral de uitbetaling van de subsidies voor het vormingswerk en voor de jeugdsector — om slechts die 2 te vernoemen verloopt blijkbaar nog niet zeer vlot. De uitroep dat het Ministerie de kredietinstellingen subsidieert in de plaats van het vormings- en jeugdwerk zelf, is nog niet uit de lucht. Ik vermoed dat het antwoord van mevrouw de Minister zeker drie elementen zal

bevatten. Zij zal verwijzen naar het feit dat er onvoldoende kredieten voorhanden zijn en dat de subsidies slechts kunnen toegekend worden « binnen de perken van de kredieten » ; zij zal verwijzen naar de moeilijke jaren van de overgang tussen de toepassing van het KB van 67 en de decreten ; zij zal ten slotte verwijzen naar het laattijdig indienen van dossiers en bijkomende documenten door de organisaties zelf. Wat de eerste twee argumenten betreft, kan ik mij alleen maar de vraag stellen of er hier geen sprake is van een beleid dat planning mist, dat onvoldoende vooruitziet, dat steunt op verkeerde of onderschatte gegevens. Wat het laatste argument betreft kan ik mij moeilijk voorstellen dat de klachten géuit door onder meer de Confederatie van Liberale Jeugdorganisaties of de bezetting van het Kabinet van Nederlandse Cultuur door de pluralistische Bond voor Vormingsinstellingen alleen maar pro-forma-daden zouden zijn, die niet zouden steunen op reële toestanden, met name laattijdige uitbetalingen. Maar liever dan «schuldigen» op te zoeken of klaagliederen te uiten over voorbije situaties, vraag ik met aandrang dat de Minister de nodige administratieve onderrichtingen zou geven om aan de bestaande mistoestanden te verhelpen en bovendien dat zij op decretaal vlak de vereiste initiatieven zou nemen om de **subsidiëeringsprocedure** — onafgezien de kwaliteitsnormen en de controle ! — efficiënt te maken.

Nog een woord dan, mevrouw de Minister, over onze media.

Inzake de media dringt de PVV er ten eerste op aan dat de regering en in het bijzonder de Minister van de Vlaamse Gemeenschap hun inzichten ter zake zouden bekend maken. Een ruim en open gesprek over alle aspecten van het mediabeleid moet zo spoedig mogelijk in dit Cultuurparlement kunnen gevoerd worden. Er zijn immers heel nieuwe technieken, nieuwe technische mogelijkheden openden andere perspectieven met nieuwe problemen met verre gaande consequenties. Laat mij toe hier alleen maar de — wat men tot nu noemt — illegale radiozenders te vernoemen. Dit probleem is niet alleen een cultureel probleem, maar heeft internationale dimensies. Het verdient zeker de moeite de vraag te stellen of deze zenders — onder bepaalde voorwaarden — uit de illegaliteit moeten gehaald worden.

Maar dit probleem heeft ook andere dimensies, met name een menselijke dimensie. Het is inderdaad zo dat al diegenen die op enigerlei wijze hun steun verlenen aan de illegaal werkende zenders worden beschouwd als boeven.

Ons mediabeleid heeft dus ook een menselijke dimensie en alleen daardoor al vereist het een dringende aanpak. Omtrent de communicatiemedia is uw beleidsnota eveneens weinig zeggend. Mogen wij u dan ook vragen wanneer eigenlijk het statuut van de BRT hier zal ter sprake komen en

vooral in welke richting dit decreet zal gaan.

Wat de BRT betreft wil ik hier bovendien mijn ongerustheid uitspreken over de toekomst van het zogenaamde Tweede Net, dat geleidelijk aan lijkt af te glijden van zijn oorspronkelijke bedoeling, en meer en meer in concurrentie lijkt te komen met het Eerste Net.

In het bijzonder op het vlak van de objectiviteit is de BRT een schoolvoorbeeld van hoe het niet moet. Laat me alleen maar refereren naar de verdeling van de zendtijd bij de sociale verkiezingen of bij de Europese verkiezingen. Niet alleen worden hierbij de zogenaamde grote ideologieën door tijdsduur, aantal en datakeuze bevoordeeld, maar de kleine groepen worden benadeeld of zelfs uitgesloten. Slechts één voorbeeld — dat bij de publieke opinie veel minder weerklank heeft gevonden dan de verdeling van de zendtijd bij de Europese verkiezingen — nl. de meer dan stiefmoederlijke behandeling van de liberale vakbonden tijdens de sociale verkiezingen, waar weinig of geen zendtijd was voorbehouden aan deze vakbond — die dan toch de derde erkende vakbond is in ons land. Dit is niet de enige discriminatie die de BRT t.o.v. de ACLVB hanteert ; het duidt alleen op een zeer dringende noodzaak om het probleem der objectiviteit en de andere mediavraagstukken hier in de Cultuurraad aan te pakken.

Ik wil nog even een aantal andere problemen aanraken zoals bij voorbeeld de nog altijd voortdurende malaise in ons kunstonderwijs, de waarborgen die de Minister kan geven opdat haar Departement maar vooral ook de gemeentebesturen het nieuwe bibliotheekdecreet zullen uitvoeren ; de overgangsfase bij de subsidiëring van de amateuristische kunstbeoefening opdat ook deze verenigingen niet in hetzelfde straatje zullen geraken als de vormingsinstellingen of de verenigingen voor vormingswerk ; de hervorming van de nederlandsstalige Jeugdraad, die «de facto» is ontbonden ; zoals tenslotte het internationale cultuurbeleid waar we ons met reden kunnen afvragen wat de wet van 20 januari 1978 de Vlaamse Cultuurgemeenschap heeft ten goede gebracht. Zonder op al deze problemen dieper in te gaan, durf ik echter de hoop uitdrukken dat de regering zich in haar antwoord niet al te veel zal wegsteeken achter de moeilijkheden van opeenvolgende regeringswisselingen.

Het Ministerie van Nederlandse Cultuur is sinds 1958 bijna ononderbroken in handen van eenzelfde ideologie geweest en staat al meer dan vijf jaar onder leiding van dezelfde minister. De verantwoordelijkheid voor de huidige moeilijkheden in diverse sectoren van ons socio-cultureel leven is dan ook ons inziens niet elders **te** zoeken.

(Applaus bij de leden van de PVV)

DE VOORZITTER : De heer Van Ooteghem heeft het woord.

DE HEER O. VAN OOTEGHEM (*op de tribune*) : Mevrouw de Minister, geachte collega's, krachtens de wet van 21 juli 1971 behoort de land-schapszorg tot de bevoegdheid van de Cultuurraad. De mooiste maar tevens de meest bedreigde delen van het Vlaamse landschap zijn de bevaarbare en onbevaarbare waterlopen.

Ik zou willen terugkeren tot de bespreking hierover in de Commissie.

De oevers van de waterlopen komen meer en meer in het bezit van enkele kapitaalkrachtige villabewoners die het jaagpad afsluiten en het oever- en visrecht voor zichzelf opeisen. Aldus scheppen zij een feitelijke toestand waartegen de hengelaars en de wandelaars niet zijn gewapend. De natuurliefhebbers worden verplicht jarenlange dure processen te voeren om de oevers open te houden of te laten openen. De oevereigenaars hebben meestal een lange arm en door jarenlange processen en proceduretwesten proberen zij de kleine man te ontmoedigen. Zo werden er in verband met de oeverrechten van de Oude Leie te Bachte-Maria-Lerne sedert 1973 bijna 20 zittingen gehouden door verschillende rechtbanken, tot hiertoe zonder resultaat.

Het Ministerie van Openbare Werken heeft bijna alle meanders van de rechtgetrokken waterlopen in West-Vlaanderen aan privé-personen verkocht. Mevrouw de Minister, wij verwachten van u dat het Ministerie van Nederlandse Cultuur zal verhinderen dat de oevers van de waterlopen langzamerhand volledig in privé-handen zouden overgaan. Wij verwachten van u dat het Vlaamse landschap voor de gemeenschap zal worden behouden en dat u samen met uw collega's van het Vlaamse ministerie hiertoe de nodige maatregelen zult treffen. Wij zouden u dankbaar zijn indien u terzake een positieve verklaring zoudt willen afleggen.

Op 18 april 1978 heb ik in deze vergadering een mondelinge vraag gesteld in verband met de samenstelling van de Raad van Beheer van de Koninklijke Opera te Gent.

Hierop werd het volgende geantwoord, ik citeer : «Wat de samenstelling van de Raad van Beheer betreft die op 22 maart 1978 de heer Martelli tot directeur van de Koninklijke Opera te Gent heeft benoemd, wil ik de aandacht van het geachte lid erop vestigen dat de klacht die bij de Cultuurpactcommissie werd ingediend en ook werd aangevoerd, gericht was tegen het besluit van de gemeenteraad van de Stad Gent van 24 mei 1977 waarbij de nieuwe kandidaat-beheerders van de Stad Gent tengevolge van de vernieuwing van de raad van beheer van de Koninklijke Opera van Gent werd aangeduid. De algemene vergadering van de VZW die de nieuw voorgestelde beheerders moet benoemen, heeft tot op heden de door de gemeenteraad van de Stad Gent voorgestelde beheerders nog niet benoemd».

Welnu, de algemene vergadering van de VZW heeft de voorgestelde beheerders nog steeds niet benoemd. Waarom ? Omdat het rijk tot hiertoe heeft verzuimd zijn kandidaten aan te duiden.

Mevrouw de Minister, de Raad van Beheer moest bijna drie jaar geleden worden vernieuwd. Ik herhaal nog eens uitdrukkelijk de vraag die ik reeds in de commissie heb gesteld : hebt u intussen de nodige maatregelen getroffen om de verkiezing van een nieuwe Raad van Beheer van de Koninklijke Opera te Gent mogelijk te maken ?

In dezelfde mondelinge vraag heb ik de benoeming aangeklaagd van een Nederlands-onkundig directeur van de Koninklijke Opera van Gent. Uit uw antwoord citeer ik het volgende : «het geachte lid betreft bovendien de beslissing van de Raad van Beheer van de KOG, waarbij de heer Martelli benoemd wordt tot directeur van de Gentse Opera, op basis van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken van 18 juli 1966 en het decreet van 19 juli 1977 tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale beschikkingen tussen de werknemer en werkgever, alsmede van de voor de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen.

In dit verband kan ik het geachte lid meedelen dat ik het advies heb gevraagd van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht.

Gelet op het specifieke karakter van de instelling, het gaat hier inderdaad niet om een gewoon bedrijf maar om een kunstinstelling, gelet op de specifieke taak van een directeur van dergelijke kunstinstelling en de gevolgen die het al dan niet goedkeuren van deze beslissing zou kunnen hebben op het aantrekken van buitenlandse kunstenaars in onze kunstinstellingen in de toekomst leek het mij wenselijk eerst het advies van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht in te winnen, alvorens ik terzake een standpunt zou innemen.»
Mevrouw de Minister, de Vaste Commissie voor Taaltoezicht heeft daarop op 29 juni 1978 geantwoord. Dat is bijna één jaar geleden ! Dezelfde dag werd dit advies aan u overgemaakt. Ik zal de Cultuurraad de voorlezing besparen van de tekst van de brief en mij beperken tot het eigenlijke advies dat met algemeenheid van stemmen werd uitgebracht. Ik citeer :

«Artikel 1. — De VZW Koninklijke Opera Gent is belast met een taak die de grenzen van een privaat bedrijf te buiten gaat en die de openbare macht haar heeft toevertrouwd in het belang van het algemeen. Zij is een dienst in de zin van artikel 1, § 1,2° der SWT en is ertoe gehouden de SWT na te leven. Zij valt onder het gezag van de overheid in de zin van artikel 1, § 2, laatste lid der SWT, zodat de bepalingen van de SWT betreffende de rechtspositie van het personeel en de organisatie der diensten toepassing vinden.

Artikel 2. — De hogerbedoelde personeelsleden van de VZW Koninklijke Opera Gent zijn ertoe gehouden de bij de artikelen 15 en 38 van de SWT bepaalde diploma's of getuigschriften binnen een redelijke termijn voor te leggen.

Artikel 3. — De VCT, Nederlandse Afdeling, verzoekt de Raad van Beheer van de VZW er voor te waken dat elk leidinggevend ambt zou bekleed worden door personen die ofwel de wettelijke vereiste taalkennis bezitten of die, ingeval van materiële onmogelijkheid om voor hun aanstelling reeds een voldoende taalkennis te krijgen, er zich toe verbinden binnen een redelijke termijn de vereiste taalkennis te verwerven.

Artikel 4. — De VZW Koninklijke Opera Gent wordt verzocht het gevolg te doen kennen dat aan onderhavig advies wordt gegeven.

De Minister van Nederlandse Cultuur, de stad Gent en de Gouverneur van de provincie Oost-Vlaanderen, stichtende leden van de vereniging worden verzocht te waken voor de naleving van de taalwetgeving door de VZW Koninklijke Opera te Gent.»

Mevrouw de Minister, ik zou u dankbaar zijn mocht u mij laten weten wat u hebt ondernomen om de taalwetgeving bij de Koninklijke Opera te Gent te doen naleven.

(Applaus op de banken van de VU)

DE VOORZITTER : De heer Cools heeft het woord.

DE HEER B. COOLS (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte collega's, ik wil in het kort handelen over het facet «monumentenzorg». Vorig jaar, naar aanleiding van de bespreking van deze begroting en vóór enkele weken naar aanleiding van de bespreking van de regeringsverklaring, heb ik eveneens dit onderwerp behandeld. Helaas, mevrouw de Minister, kan ik geen verbetering vaststellen. Ik ben dan ook verplicht opnieuw enkele punten te onderstrepen.

Ik heb nog steeds de indruk, mevrouw de Minister, dat ter zake de filosofie ontbreekt. Zonder dat het essentiële van ons patrimonium beschermd is, vliegt u doorheen de 19de en de 20ste eeuw, ten einde te classeren of moet ik het woord «clichere» gebruiken ? Er bestaan zoveel lijsten zonder dat die bescherming werkelijk kan waargemaakt worden.

Ik denk dat wij inzake monumentenzorg geen complexen moeten ontwikkelen maar een wetenschappelijke en cultuurhistorische houding moeten aannemen. Wat slecht is mag en moet afgebroken worden, maar wat kan gered worden moet niet alleen beschermd worden ; het moet ook in de mogelijkheid gesteld worden om daadwerke-

lijk gered te worden. Ontwerp-lijsten van monumenten tot en met de 20e eeuw aanleggen, maar nadien technisch vaststellen dat wij de bescherming niet aankunnen, is volgens mij een slechte politiek.. . Te veel kwantiteit, te weinig kwaliteit.. .

DE HEER H. DE CR00 : Dank u wel ! Dat is daarstraks reeds gezegd in verband met een ander onderwerp.

DE HEER B. COOLS : De kleine geesten ontmoeten elkaar wel eens. . .

DE HEER H. DE CR00 : Op de grote plaatsen.. .

DE HEER B. COOLS : Ik had graag, mevrouw de Minister, de financiële regeling besproken, want daarop komt het uiteindelijk aan. Vóór enkele weken heb ik dezelfde vraag gesteld en erop gewezen dat wij, sedert 1976, op een financiële regeling ter zake wachten. U hebt geantwoord dat intussen verschillende regeringen zijn gevallen, maar steeds dezelfde ambtenaren en dezelfde minister zijn op het departement van Cultuur gebleven. Ik denk niet dat het een werkelijke verontschuldiging ter zake is. Ik meen dat u, van 1976 tot nu, de gelegenheid had moeten vinden om deze financiële regeling uit te werken.

Niet alleen het monument verdient uw financiële bescherming. Ook aangaande het stadsgezicht — en het is een begrip dat u gestalte hebt gegeven — bestaan ontzettend veel lijsten. Bepaalde mensen aanvaarden het als een calamiteit geklasseerd te worden als stadsgezicht wanneer zulks betekent «geclicheerd». Een tegemoetkoming is er helemaal niet.. . Dat is een slechte politiek.

Ter zake wil ik met uw tabellen in de hand bepaalde vragen stellen. Op de begroting 1978 zien wij dat voor private monumenten een bedrag van 71 miljoen staat ingeschreven. Dit is een belangrijk bedrag en een aanzienlijke verhoging ten opzichte van 1977. Verbaasd waren wij evenwel toen wij vaststelden dat u van de 71 miljoen maar 45 miljoen had gebruikt. Voor het jaar 1979 staat een bedrag van 51 miljoen ingeschreven. Indien wij de tabel goed hebben gelezen, zou u daarvan 40 miljoen hebben gebruikt. Wat is er gebeurd met het niet-aangewende bedrag in 1978 ? Wij zouden mogen verwachten dat het resterend bedrag naar 1979 zou worden overgedragen en aldus voor het jaar 1979 een flink bedrag ter beschikking zou zijn. Erger is dat reeds een koninklijk besluit zou bestaan, waarbij de financiële tegemoetkoming wordt toegezegd. Maar KB of geen KB, er komen geen subsidies.. .

Ik denk dat het huidige stelsel van subsidiëring niet het goede stelsel is voor het beschermen en restaureren van monumenten.

De werkwijze «à la tête du client» is geen goed stelsel. Wij hadden nochtans een goede kans ge-

cregen. Helaas, mevrouw de Minister, heeft u die kans niet gegerepen.

Vorige week in de Commissie voor financiën — en dit is niet onbekend — heeft de Minister van Financiën de perequatie van de kadastrale inkomens voorgesteld. Dit was ook een uitstekende gelegenheid voor diegenen die eigenaar of huurder van een monument zijn tegemoet te komen. Er blijkt dus geen verstandhouding of geen gesprek te zijn tussen de Minister voor Cultuur en de Minister van Financiën. Nochtans was dat het geschikte ogenblik. Wij hadden bijvoorbeeld kunnen denken aan de vrijstelling van de onroerende voorheffing voor de eigenaar van een geklasseerd gebouw. Wij hadden ook bijvoorbeeld kunnen denken aan een hogere aftrek van het kadastraal inkomen voor een dergelijke eigenaar, of nog aan de aftrek van de gedane kosten als bedrijfslasten gespreid over een tiental jaren. Dat was de enige kans.

De Minister van Financiën heeft ons gezegd dat hij daarover niets had gehoord en dat het nu plots op tafel viel. Verschillende leden hebben het gepoogd met amendementen. Maar, wanneer de filosofie niet wordt overgedragen is het voor de Minister van Financiën moeilijk plotseling op dat vlak te gaan improviseren.

Maar, mevrouw de Minister, misschien is het niet te laat, aangezien de Commissie maar pas dat onderwerp heeft afgehandeld. Er resten u dus nog enkele weken. Maar hoe dan ook — wij dringen er dan ook bij u op aan — hopelijk voor de laatste maal — opdat wij uit dit traditionele subsidiewerk inzake monumentenzorg zouden komen tot een meer fundamentele onlossing, zoniet stop dan met klassesen, want zonder de mensen de gelegenheid te geven dit waar te maken is er evenmin een goede politiek van monumentenzorg.

(Applaus bij de leden van de BSP)

DE VOORZITTER : De heer Van Elsen heeft het woord.

DE HEER C. VAN ELSSEN (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouwen Ministers, geachte collega's, als laatste spreker zal ik het niet lang trekken en mijn tussenkomst beperken tot de sector die vandaag slechts enkele malen in het kort aan bod is gekomen, namelijk het sportbeleid.

Wij hadden reeds in het verleden van de bespreking van deze begroting gebruik kunnen maken, mevrouw de Minister erop te wijzen dat, naar onze mening, de sportsector in de begroting van Nederlandse Cultuur nog steeds niet voldoende tot zijn recht komt.

Wanneer ik nu enkele statistieken of enkele procenten zal opnoemen is dit niet om het debat te verlengen maar om even toe te lichten, hetgeen ik verleden jaar niet heb gedaan en nu toch nog even wil stellen, omdat u ons heeft geantwoord dat dit niet het geval was. Van de totale begroting van 8

miljard wordt aan de sportsector specifiek 104 miljoen toegewezen of 1,4 %. Daarbij komt nog — en dat is ook waar — de onzekere tussenkomst van het Sportfonds ten belope van de geraamde cijfers van 232 miljard hetgeen, op voorwaarde dat het Sportfonds de genoemde raming haalt, -hetgeen zeer twijfelachtig is — het percentage zou opdrijven tot ongeveer 4,5 %.

Wanneer wij de begroting verder analyseren blijkt duidelijk dat — ere wie ere toekomt — de BRT het grootste aandeel wegkaapt met 45 %, maar dat ook het kunstonderwijs 24 % van de begroting opsloort. Daarbij dienen dan nog * 2 % te worden gevoegd voor de kunstbeoefening. In de sector Volksontwikkeling bekomen de socio-culturele werking 6,5 %, de vormingscentra 2 %, de bibliotheken 3 %, terwijl de jeugdwerking 5 % van de begroting toegewezen krijgt.

Welnu, in tegenstelling met wat mevrouw de Minister in het verleden telkens op mijn tussenkomsten heeft geantwoord, blijven wij er bij dat de sport in deze verdeling, met zijn 1,3 %, eventueel opgevoerd tot 4,5 % dank zij het Sportfonds, toch misdeeld wordt.

Zonder hierbij de groeperingen die in de socio-culturele sector, de volksontwikkeling of de jeugdwerking hun activiteiten hebben, te willen kritiseren, durven wij stellen dat, gelet en op de activiteiten en op het aantal leden, de sportverenigingen de genoemde ver overtreffen.

Daarbij dient ook duidelijk gesteld dat de meeste van deze activiteiten — dit vloeit gedeeltelijk rechtstreeks voort uit het gebrek aan geldmiddelen — door liefhebbers zonder vergoeding worden begeleid en ook nog steeds, wat men er ook ingevolge uitwassen moge over denken, door liefhebbers worden beoefend.

Wij stellen, enerzijds niet alleen vast dat de betoelaging aan sportverenigingen heel wat lager ligt en blijft liggen dan in genoemde sectoren, maar anderzijds, valt het ook op dat de jaarlijkse acties, die sedert een aantal jaren de massasport en de sportieve vrijetijdsbesteding stimuleerden, in kracht en aantal verminderen.

Terwijl bijna alle bedragen in de begroting, zoals de heer Vandenaabee bij de lezing van zijn verslag meldde, verhoogd werden of ten minste aan de index werden aangepast, valt het totaal van de aan de sport ter beschikking gestelde gelden terug van 379 miljoen F tot 343 miljoen F of een daling van 10 %, in tegenstelling met alle andere sectoren. Daarbij komt nog, zoals wij reeds vroeger citeerden, de onzekerheid betreffende het opgenomen bedrag van 232 miljoen uit het Sportfonds, bedrag dat in 1978 275 miljoen bedroeg. Een meer gedetailleerde vaststelling uit de begroting is dat de betoelaging van BLOSO van 9,2 miljoen op 7,6 miljoen wordt teruggebracht. Gelet op de, naar onze mening, efficiënte werking van dit bestuur en niettegenstaande de moeilijkheden die er onlangs

zijn gerezen lijkt ons dit onaanvaardbaar vooral wanneer, en wij herhalen het nogmaals, in de andere sectoren van de begroting minstens de indexverhoging werd toegepast.

Om deze algemene bespreking te sluiten wensen wij dan ook twee concrete vragen aan mevrouw de Minister te stellen. De eerste betreft het Sportfonds. Zoals wij in het verslag lezen heeft mevrouw de Minister in de Commissie reeds exact op deze vraag geantwoord. Wij vragen toch nog de bevestiging dat, wanneer het Sportfonds niet voldoende zou gespijsd worden, de daarvoor voorziene kredieten elders zullen worden gevonden en dat daarmee geen verdere besparingen of wellicht afankingen van personeel zullen gepaard gaan.

Een tweede vraag betreft de kredieten voor promotie van de sportbeoefening, met andere woorden de gelden die ter beschikking worden gesteld voor de initiaties en de hulp aan de verenigingen en die van 45 miljoen ook werden teruggebracht op 38 miljoen. Hoe zal dit verwezenlijkt worden ? Zijn de geruchten waar dat een aantal consultants van de BLOSO zullen worden afgedankt ?

Het ligt niet in mijn bedoeling dit debat verder uit te spinnen, maar toch wens ik twee vragen te stellen. De eerste vraag had ik eigenlijk onder de vorm van een mondelinge vraag moeten stellen. Ik zal het u dan ook niet kwalijk nemen, mevrouw de Minister, indien u mij op dit ogenblik niet kunt antwoorden. U kunt mij eventueel ook schriftelijk van antwoord dienen.

Die vraag houdt verband met de inrichting van wielervedstrijden voor jongeren. Het is namelijk zo dat deze wielervedstrijden in West- en Oost-Vlaanderen sedert maanden zonder enige mogelijkheid doorgaan. In de provincie Antwerpen evenwel heeft men daar blijkbaar een andere mening over en werd de eerste wedstrijd die daar werd ingericht, verboden.

Wij menen, enerzijds, dat het toch niet normaal is dat een wet op verschillende manieren wordt geïnterpreteerd en, anderzijds, dat wij op dat punt toch mogen benadrukken dat het niet opgaat wielervedstrijden te verbieden wanneer deze doorgaan op volledig afgesloten omlopen, onder auspiciën van de Nationale Bond en volledig in orde met alle voorschriften inclusief die van de verzekeringen, terwijl men wedstrijden toelaat die zeker zo gevaarlijk zijn als de wielervedstrijden en hier denk ik dan aan de skate-board-wedstrijden.

Een tweede vraag houdt verband met de subsidiëring van de gemeentelijke sportfunctionarissen. Er werd ons medegedeeld dat verschillende reeds in 1978 goedgekeurde dossiers tot op dit ogenblik financieel nog niet werden verzilverd. Kan mevrouw de Minister ons inlichten of deze erkenning eerlang tot uitbetaling van de beloofde toelagen kan leiden ?

(Applaus bij de leden van de VU)

DE VOORZITTER : Mevrouw de Minister van de Nederlandse Gemeenschap heeft het woord.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse gemeenschap (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, vooreerst dank ik de leden van deze Hoge Vergadering voor de interesse 'die zij voor deze begroting betonen.

Tevens dank ik de verslaggever, de heer Vandeele, voor zijn klaar en bondig verslag, maar die na de vele uiteenzettingen, bijna niet meer zou te vinden zijn onder de berg van opmerkingen die aan alle kanten werden gemaakt.

Ik kan deze vergadering ook geruststellen dat ik mij beslist niet zal verbergen of schuilen achter de herhaalde regeringsperikelen — wat ik trouwens in het verleden ook niet heb gedaan — om verontschuldigen te vinden voor het feit dat bepaalde wielen hier of daar aflopen. Het is dus zeker niet te wijten aan de regeringsverwisselingen dat bepaalde beleidspunten tot nog toe niet volledig of niet zijn verwezenlijkt.

De heer Anciaux heeft een perfect pleidooi gehouden voor de permanente vorming en het levenslang leren. Het is duidelijk dat de mensen met geringere schoolkansen een compensatie dienen te vinden in de permanente vorming. Waar zulks onvoldoende kan door drempelvrees of iets dergelijks, moet het worden opgevangen door het buurtwerk, door het opbouwwerk.

Er dient inderdaad meer aandacht gevestigd op het socio-cultureel welzijnsbeleid. Ik wens er evenwel de spreker op attent te maken dat wij herhaaldelijk hebben gezegd — en ook onze politiek is deze richting ingestuurd — dat voor de mensen met de minste kansen de meeste inspanningen moeten worden geleverd.

Er wordt gezegd dat er te veel wordt opgedeeld, dat het niet zo is dat men de mens in zijn geheel en een buurt in haar geheel bekijkt, maar wel dat men de zaak te veel vanuit de verschillende werkingssectoren bekijkt.

Dames en Heren, het is noodzakelijk ter zake een gulden middenweg te vinden. Het is duidelijk, enerzijds, dat men niet te veel kan opsplitsen en, anderzijds dat men nooit en gehele politiek kan aanpakken zonder de deeltjes ervan afzonderlijk te behandelen. Dat kan nu eenmaal niet anders. Ik herinner mij geen enkele begrotingsverdediging waar wij niet hebben gezegd dat het noodzakelijk is een volledige visie te hebben. Ik dacht dat wij die dan ook hadden. Tevens is het nodig dat de delen waaruit die hele visie is opgebouwd afzonderlijk worden onderzocht.

Het is evident dat wij tegen verzuiling zijn gekant. In ons beleid hebben wij steeds het pluralisme benadrukt. Het feit dat zowel het externe als het interne pluralisme in de verschillende werkingssectoren aan bod komen bewijst dit voldoende.

Wat de prioriteiten betreft wens ik te zeggen dat de ontvoogding van de kansarmen, zoals u heeft gezegd, ook onze prioriteit is geweest. Ik ben enigszins verwonderd, mijnheer Anciaux, u te horen zeggen dat er ter zake geen beleid bestaat. Ik meen dat u toch goed geplaatst bent om te weten dat er wel een beleid is en dat het precies in deze richting wordt uitgevoerd. Ik wil zeker niet zeggen dat wij met onze cultuurpolitiek eigenlijk een volkomen ideaal hebben bereikt, het zou van een lichte overschatting getuigen dit te pomen. Maar het moet u toch wel tevreden stellen wanneer u ziet dat het door u aangehaalde voorbeeld van het CRM-departement in de toekomst zal worden waar gemaakt, vermits al deze materies die zowel tot de sociale als tot de culturele sector behoren in één departement zullen worden ondergebracht en al deze aspecten vanuit één Executieve zullen kunnen worden bekeken.

Het feit dat de persoonsgebonden materies naar de gemeenschapsministers en -Staatssecretarissen worden overgeheveld moet u toch wel de verzekering geven dat in de toekomst deze eenheid van beleid, die wij allen wensen en die inderdaad noodzakelijk is, zal worden nagestreefd.

Zowel de heer Anciaux als de heer De Croo hebben voor coördinatie gepleit. De door ons naar voren gebrachte beleidsnota is precies een bewijs dat onze bekommernis in dezelfde richting gaat. In deze nota was de sector Cultuur verweven met de globale sociale politiek voor deze gemeenschap. Het bestaan van de Executieve, één Executieve voor het gewest en voor de gemeenschap zal deze coördinatie, die altijd een moeilijke aangelegenheid is geweest — en dit geldt niet alleen voor deze sociale sector maar ook voor andere sectoren — ten eerste ten goede komen.

Inzake gebrek aan coördinatie heeft de heer De Croo zeer speciaal verwezen naar het feit dat er te weinig coördinatie bestaat tussen het departement van Onderwijs en het departement van Cultuur. De heer De Croo bewees dit door aan te halen dat de infrastructuur van het Onderwijs gedurende de vakantiemaanden niet worden gebruikt. Ik moet zeggen dat wij dit ten eerste betreuen. Wij zijn evenwel tot de conclusie gekomen dat de onderscheiden onderwijsministers in het verleden er ook niet in geslaagd zijn om, samen met het departement van Cultuur, een globale politiek voor de vakantie en de vrijetijdsbesteding tijdens de vakantie tot stand te brengen.

De heer De Croo heeft ook gedacht dat er hier en daar overlappings waren van de ene sector op de andere. Ik meen dat wij dit zoveel mogelijk hebben proberen te vermijden en dat precies het feit, dat wij die verschillende sectoren decretaal met een wetgeving hebben kunnen begiften, er voor de toekomst borg voor staat dat er geen overlappings meer zullen zijn tussen de verschillende sectoren, wat vroeger wel eens het geval kon zijn.

Dan is er het grote probleem van de laattijdige uitbetalingen. Ik denk dat niet alleen de heer De Croo, maar ongeveer alle leden van deze Raad die op de tribune verschenen zijn, hierover geklaagd hebben. Dit is inderdaad een probleem en ik meen dat het de heer De Grève was die zeer precies gezegd heeft wat ik hieromtrent zou kunnen antwoorden. Alle redenen die de heer De Grève heeft naar voren gebracht, zijn inderdaad geldig.

In de Commissievergadering heb ik echter reeds uitvoerig toelichtingen kunnen verschaffen omtrent deze uitbetaling van subsidies. De laattijdigheid heeft iets te maken met de laattijdige goedkeuring van het decreet voor de vormingsinstellingen, waar het dan over instellingen gaat. De moeilijkheden die hiervan het gevolg zijn doen zich echter eenmalig voor. Inderdaad, de dubbele uitbetaling van subsidies van een bepaalde sector van het vormingswerk gebeurt slechts gedurende één jaar, het jaar waarin zowel uitbetaald wordt op het koninklijk besluit als op het decreet. Vanaf dit jaar zullen de subsidies dan ook vlugger kunnen worden berekend.

Een tweede reden voor deze achterstand is het laattijdig insturen van de nodige verantwoordingsbewijzen door de instellingen zelf. Ik zou er dan ook de nadruk willen op leggen dat iedereen, die in zijn omgeving hoort klagen over de laattijdige uitbetaling, deze mensen zou aanzetten tot het tijdig insturen van de bewijsstukken.

U begrijpt dat op onvolledige dossiers geen saldi kunnen berekend worden en de laattijdige berekening van de saldi voor 1978 brengt derhalve ook een zekere achterstand mee voor de berekening van de voorschotten voor 1979. Ik zeg niet dat dit de enige oorzaak is, maar het is in elk geval een belangrijke oorzaak.

Ieder in zijn sector zegt dat er te weinig kredieten zijn en hieromtrent zou ik enkele concrete cijfers willen geven.

Voor de instellingen die onder het decreet vallen werden volgende subsidies berekend en reeds grotendeels uitgekeerd : in 1977 25,6 miljoen ; in 1978 76,2 miljoen. Men kan toch moeilijk zeggen dat hier sprake is van inkrimping van de kredieten.

DE HEER H. DE CROO : Mevrouw de Minister, op welk totaal zijn die uitbetalingen berekend ? Gaat het om 20 %, 30 %, 80 % ? Wat vertegenwoordigen die uitbetalingen op het totaal ?

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap : Wel, mijnheer De Croo, dit is gebeurd met voorschotten. Voor 1978 gaat het over het geheel en voor 1979 werkt men, zoals u weet, met voorschotten. Ik zal daar aanstonds op terugkomen. Het betekent een grote verbetering in vergelijking met vroeger dat men inderdaad ook voor het jeugdwerk werkt met voorschotten.

DE HEER H. DE CROO : Maar wat betekent voor 1979 het voorschot ? Is het 30 % van het totaal, 40 % of 50 % ? Als wij dit weten, kunnen wij nagaan hoeveel men moet verdisconteren bij banken of andere instellingen om gans het jaar te kunnen overbruggen ?

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap : Wat men dit jaar gekregen heeft zal ongeveer 30 % zijn. Maar de voorschotten worden op drie verschillende tijdstippen uitbetaald. De inhaaloperatie op basis van het koninklijk besluit is slechts voor iets meer dan de helft geslaagd. Wanneer er op basis van het koninklijk besluit minder volledig is uitbetaald, dan is er op basis van het decreet meer uitbetaald, of omgekeerd. Wat men minder krijgt op basis van het koninklijk besluit, krijgt men meer op basis van het decreet.

De uitbetalingen op basis van de koninklijke besluiten beletten echter niet dat de subsidie op één jaar tijd verdrievoudigd is. De regering heeft dus een behoorlijke inspanning gedaan zowel wat betreft de betaling van voorschotten als wat betreft het verhogen van de kredieten.

De heer De Beul, en met hem verscheidene andere sprekers, heeft gevraagd naar het fameuze koninklijk besluit dat klaar is en dat eerstdaags zal worden voorgelegd aan de bevoegde commissie van de Cultuurraad. Artikel 11 van het decreet van 3 maart legt de minister voor de toepassing van de subsidieregeling van het rijk — artikel 2, eerste lid, e.a. — de bekrachtiging door de Cultuurraad op. Dit koninklijk besluit tot vaststelling van de subsidieregeling werd inderdaad niet uitgevaardigd binnen de vastgestelde termijn van 6 maanden. Zulks werd hier herhaaldelijk opgemerkt en wij weten dit ook. Sinds de goedkeuring van dit besluit hebben er echter tweemaal verkiezingen plaatsgehad.

DE HEER H. DE CROO : Dit is niet onze schuld.

DE HEER H. SCHILTZ : Dit is geen verontschuldiging.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap : ik verontschuldig mij niet, want in het beleid is men coherent gebleven. Geef echter toe dat vertraging kan optreden in de periode dat men een verkiezing voorbereidt en een regering vormt.

Ter voorbereiding van het huidig koninklijk besluit hebben wij diverse adviezen moeten inwinnen, bij de inspectie van Financiën, bij de Raad van State, bij de Staatssecretaris voor Begroting e.a. Het koninklijk besluit dat u zal worden voorgelegd, werd aangepast aan al deze adviezen.

Over de subsidies kan ik in grote lijnen het volgende zeggen :

werken ondernomen door gemeenten, agglomeraties, OC M W, kerkfabrieken, polders, wateringen . enz. : staat 60 % . , provincie 20 % ;

werken uitgevoerd door provincies : staat 60 % , provincie 40 % ;

werken uitgevoerd door het rijk of door instellingen van openbaar nut onder toezicht van het rijk zijn ten laste van het rijk of van bedoelde instelling ;

werken uitgevoerd aan monumenten onder rechtstreekse bescherming van het rijk zijn integraal ten laste van de begroting van de Cultuurraad voor de Nederlandse Gemeenschap. Tot op heden werd nog geen enkel gebouw als nationaal monument geklasseerd. Wel werden verschillende voorstellen ingediend : voor het kathedraal van Antwerpen, de kerk van Zoutleeuw en het stadhuis van Oude-naarde ;

werken ondernomen door culturele verenigingen : staat 50 % , provincie 20 % , gemeente 20 % ;

werken ondernomen door particulieren of door privé-instellingen :

a) aan een beschermd monument met geen of geringe huurwaarde, zoals molens : staat 50 % , provincie 20 % , gemeente 20 % ;

b) aan een beschermd monument met huurwaarde : staat 50 % , provincie 10 % , gemeente 10 % .

Het ministerieel besluit voorziet in de terugbetaling van de overheidsfondsen, verhoogd met de intresten, wanneer het met gemeenschapsgeld gerestaureerde gebouw binnen een termijn van 15 jaar vervreemd wordt. Deze vraag werd ook in de Commissie gesteld. De terugbetaling staat in verhouding tot het percentage van de overheidstoelagen, de meerwaarde van het gebouw en het aantal verstreken jaren.

Voor de verdeling van de subsidies voor werken aan gebouwen bestemd voor erkende erediensten, seminaries en pastorieën die als monument beschermd zijn, bestaat nog geen regeling. Bij het koninklijk besluit voor dit initiatief zullen ook de ministers van Justitie en van het Vlaams Gewest betrokken zijn.

De heer De Beul vroeg ook naar de mogelijkheden tot periodieke herziening. Wij zullen zijn vraag onderzoeken want het lijkt ons een goed idee te zijn.

De heer De Beul had het ook over een decreet op het roerend kunstbezit. Ik meen dat hij veel werk

zal hebben wanneer alle ontwerpen van decreet niet op tijd worden ingediend en hij genoodzaakt zal zijn zelf voorstellen uit te werken. Wij hopen dat wij zullen op tijd komen met het decreet dat gestemd is geweest en dat er inderdaad een goede oplossing zal worden gevonden, want de gebeurtenissen die zich de laatste tijd voordeden en waar we weet van hebben bewijzen dat dit decreet een noodzakelijkheid is. De suggestie om een brochure uit te geven, waardoor de ondergeschikte besturen precies op de hoogte zouden zijn van hun mogelijkheden en van hun plichten, lijkt mij ook een goed idee.

Er werden ook vragen gesteld over het bibliotheekdecreet, niet alleen door de heer De Beul maar ook door anderen. Wat de koninklijke besluiten betreft, zijn er een twaalftal nodig. Eén koninklijk besluit is reeds verschenen in het Belgisch Staatsblad met de oprichting van het Nationaal Centrum voor Openbare Bibliotheken. Wat de opdrachten van het Nationaal Centrum voor Openbare Bibliotheken betreft, zal ik de suggestie van de heer De Beul omtrent de centrale catalogus en het centraal uitleen-registratiesysteem laten onderzoeken door mijn administratie en door de Hoge Raad voor Openbare Bibliotheken. Op basis van dit onderzoek zal dan een beslissing worden genomen. Het probleem van de automatisatie van de openbare bibliotheken gaat ons natuurlijk evenzeer ter harte als de heer De Beul. Verleden maand werd een werkgroep geïnstalleerd voor de voorbereiding van de automatisatie van de openbare bibliotheeksector. Deze werkgroep is samengesteld uit bibliotheekspecialisten die kennis en ervaring hebben omtrent automatisatie. Deze werkgroep staat onder leiding van een eminente persoon die heel onderlegd is in verband met de automatisatie en wij waren verheugd op hem een beroep te kunnen doen. De werkgroep heeft twee opdrachten : de eerste fase wordt gewijd aan het behoefteonderzoek en de tweede fase aan de systeemanalyses. Zodra de conclusies van de werkgroep zijn vrijgegeven zullen wij hieraan de nodige consequenties vastbinden. Dit wat het eerste koninklijk besluit betreft.

Het koninklijk besluit betreffende de procedure tot erkenning is door de Koning ondertekend en aan mijn administratie verstuurd voor nuttig gevolg en publicatie in het Staatsblad.

Het koninklijk besluit betreffende de overname van privaat-rechterlijke bibliotheken is voor akkoord voorgelegd aan de Minister van Binnenlandse Zaken.

Drie ontwerpen liggen ter onderzoek bij de Begrotingsadministratie : het ontwerp-koninklijk besluit betreffende de soorten, de vestiging en de organisatie van de openbare bibliotheken ; het ontwerp-koninklijk besluit houdende de voorwaarden tot erkenning door de staat en het ontwerp-koninklijk besluit betreffende het leidend en

technisch personeel en het toekennen van de wed-detoelagen door de staat.

Het ontwerp-koninklijk besluit betreffende de subsidiëring van de openbare bibliotheken door de provincies en gemeenten werd, na advies van de Hoge Raad voor de Openbare Bibliotheken en van de Inspectie van Financiën, overlegd met de provincies in de schoot van de Interprovinciale Cultuurraad voor Vlaanderen en met de Vereniging voor Belgische Steden en Gemeenten.

Het ontwerp-koninklijk besluit betreffende de toekenning van bouw- en uitrustingsstoelagen wordt momenteel onderzocht door de Hoge Raad voor Openbare Bibliotheken.

Voor volgende ontwerp-koninklijke besluiten dient nog door onze administratie een voorstel te worden voorgelegd, met name het ontwerp-KB op de inspectie, het ontwerp-KB op de subsidiëring van de speciale openbare bibliotheken en het ontwerp-KB op de Hoge Raad en de plaatselijke en provinciale coördinatiecomités.

In een latere fase moet nog een ontwerp van decreet worden ingediend op de erkenning en de subsidiëring van de begeleidingsfederaties. In afwachting van dit decreet blijft het koninklijk besluit van 18 februari 1974 van toepassing, dat de erkenning en de subsidiëring regelt van de Nederlandse organisaties ter bevordering van de openbare lectuur en bibliotheekvoorziening. Het gevolgde schema bij de voorbereiding van het ontwerp koninklijk besluit is steeds hetzelfde. Zodra de voorstellen door de medewerkers van de administratie en het Kabinet zijn uitgewerkt, worden de teksten aan een grondig onderzoek van de Hoge Raad voor de Openbare Bibliotheken onderworpen. Dan volgt het financieel en budgettair onderzoek en gaan de teksten voor akkoord en advies naar de betrokken instanties.

Inzake het decreet op de amateuristische kunstbeoefening, ontvingen de lokale groepen nu reeds, in uitzonderlijke gevallen, toelagen van de centrale overheid, bijvoorbeeld bij speciale manifestaties, zoals een vijftigjarig of een honderdjarig bestaan, of bij de organisatie van culturele manifestaties met financiële tussenkomst van het departement. Het decreet verandert daar niets aan, het schaft helemaal niets af. Het decreet voorziet wel financiële middelen voor een betere hulp aan en een begeleiding van de lokale groepen, hetgeen ten aanzien van de plaatselijke groepen alleen maar pluspunten kan inhouden.

Er werd ook een vraag gesteld over de restauratiekosten.

Zoals u het hebt gezegd, mijnheer De Beul, zullen per 1 september te Antwerpen, in de Rijksacademie te Anderlecht, en in het Sint-Lucasinstituut te Gent, restauratie-cursussen in volgende materies starten : steenhouwen voor Antwerpen en Anderlecht ; glas in lood voor Antwerpen, Anderlecht en Gent ; houtbewerking voor deze

zelfde instellingen ; smeedwerk voor Anderlecht. Deze cursussen lopen over drie jaar en hebben een welbepaald programma.

In het Provinciaal Domein van Bokrijk start per 1 augustus een cursus in leemtechnieken. Gezien het vakwerk in Limburg in de nog te restaureren gebouwen heel belangrijk is, leek ons deze cursus absoluut noodzakelijk, omdat men wel de theorie kende maar dat er wat de praktijk betreft heel dikwijls moeilijkheden waren.

Deze cursussen richten zich niet enkel tot de te herscholen mensen van de RVA, maar ook tot de mensen die zich voor deze vakken interesseren, met name diegene die een ambacht als hobby hebben of bepaalde ambachtvakken zouden willen uitvoeren.

In verband met de tewerkstelling, is er in de restauratiesector een nijpend gebrek aan vaklui. Deze sector heeft geen gelijke tred kunnen houden met de impulsen die sinds 1975, dus sinds het Monumentenjaar, aan de monumentenzorg werden gegeven.

Dit feit wordt trouwens onderschreven door de Nationale Confederatie van het Bouwbedrijf.

Wij hebben herhaaldelijk moeten vaststellen dat de restauratiewerken niet vooruit gaan gewoon omdat er geen mensen worden gevonden om die restauratiewerken te doen. Deze enkele gevallen die wij hebben opgesomd en waarin speciale cursussen zullen gegeven worden zijn onvoldoende. Er zijn nog vele andere sectoren waar cursussen zullen moeten worden georganiseerd. Ik wil even vooruitlopen op wat ik aanstonds zal zeggen betreffende het behoud van de ambachtsmensen. Dit is zeer belangrijk. De ambachten dreigen verloren te gaan en met hen zullen een aantal mogelijkheden in deze sector voor goed niet meer waar kunnen worden gemaakt.

Het decreet betreffende de landschappen had normaal als tweede luik in 1976 naast de decreten voor de bescherming van de monumenten en (of), de stads- en dorpsgezichten moeten worden neergelegd. Maar dat is uitgesteld. Vorig jaar werd opdracht gegeven aan de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen een ontwerp-tekst op te maken. Deze tekst is enkele weken geleden voorgelegd. Het is echter noodzakelijk dat de hele adviesprocedure in gang treedt vooraleer de tekst kan worden neergelegd. Wij hopen dit te kunnen doen om ons aldus van één belofte tegenover u te kunnen ontheffen. In deze tekst zal een versoepeling van de procedure worden behandeld. Hij zal eveneens handelen over de valorisatie van de landschappen en over de beheersorganen. Wij denken dat het heel duidelijk is dat deze zaken moeten gebeuren, als voorwaarde voor de landbouwers zelf. Inzake bescherming zitten zij thans met een zeer verouderde wet van 1931, wat voor hen bijzonder nadelig is.

In verband met het andere decreet betreffende het

roerende kunstbezit wil ik nog vermelden dat aan de tweede sectie van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen gevraagd werd om deze zaak klaar te maken. Zodra deze zaak klaar is zal zij u worden voorgelegd.

De heer De Beul stelde nog enkele praktische vragen rond het Ballet van Vlaanderen. In feite hadden zijn vragen meer betrekking op het Ballet van de XXe eeuw. Zoals u weet, wordt het Ballet van de XXe eeuw betoelaagd via de dotatie aan de Muntshouwborg, dus via de begroting gemeenschappelijke culturele zaken. De Mudra, de school van Béjart, ontvangt nu én van de Nederlandse én van de Franse Cultuur samen op de begroting van de gemeenschappelijke culturele zaken 6 miljoen frank. In 1977 ontving Mudra ook een toelage van de Nationale Loterij. De Ministerraad heeft tijdens de lopende zaken 11 miljoen uitgetrokken voor Mudra.

De toelagen voor het Ballet van Vlaanderen zijn substantieel toegenomen. Dat heeft de heer De Beul trouwens zelf gezegd. Ze zijn tussen 1977 en 1979 gestegen van 60 miljoen frank tot 71,2 miljoen frank. Voor 1980 wordt eveneens een belangrijke verhoging vooropgesteld wegens het feit dat het Ballet van Vlaanderen prestaties zal leveren in de Opera van Gent.

Wat betreft Mudra moet ik nog vermelden dat de afdeling Dakar van Mudra inderdaad erkend en betoelaagd wordt door UNESCO.

Er werden nog enkele vragen gesteld over het theaterdecreet. Wat betreft de uitbetaling van de toelagen aan de theaters is in de uitbetaling van voorschotten voorzien. Dit systeem heeft aanvankelijk problemen gesteld maar nu loopt het vrij vlot behalve op één moment namelijk in de maand januari. Dat heeft te maken met het feit dat de voorschotten vóór 1 januari van een bepaald jaar -bijvoorbeeld in december 1978 voor wat het jaar 1979 betreft — niet op de begroting kunnen worden aangerekend.

Nochtans zullen alle gezelschappen moeten toegeven dat er een gevoelige verbetering in de procedure is opgetreden. De voorschotten worden berekend op de toelagen die de gezelschappen het vorige seizoen ontvingen. Dit kan dus liquiditeitsproblemen stellen voor een gezelschap op een bepaald ogenblik. Dit heeft evenwel op zichzelf niets te maken met de uitbetaling, maar wel met een te snelle groei van de gezelschappen. De globale rijkstoelage aan theatergezelschappen is voor dit jaar ruim met 60 miljoen gestegen.

Voor het Filmproductiefonds had de vorige regering een werkgroep geïnstalleerd waarin alle departementen, betrokken bij de film, waren vertegenwoordigd. Het ging om niet minder dan zes departementen. Deze werkgroep had een rapport klaar juist vóór de val van de vorige regering. Op grond van de besluiten van dit rapport kan thans verder worden gewerkt aan een ontwerp-decreet

over de oprichting van dit fameus productiefonds. Het is altijd onze bedoeling geweest de grootst mogelijke autonomie te geven aan dit fonds. Het is echter ook onze bedoeling de tekst van het ontwerp van decreet nog voor te leggen aan de vertegenwoordigers van alle beroepsverenigingen. Daarbij zal ook de keuze van de formule van het statuut en de graad van onafhankelijkheid ter sprake komen.

Wat Europalia- betreft, zal de subsidiëring, gebeuren op de gemeenschappelijke begroting. De jongste jaren is er een sterke toename van de ge-centraliseerde besturen. U weet ook dat tijdens de laatste Europalia, het was Europalia-Duitsland indien ik mij niet vergis, in verschillende steden van het Vlaamse land, zoals Gent en Antwerpen, prestaties werden geleverd in samenwerking met het Nationaal Comité dat verantwoordelijk is voor de festiviteiten van 150 jaar België.

De zogenaamde «bioscoopoorlog» valt onder de bevoegdheid van de Minister van Economische Zaken. Wij hebben de aandacht gevraagd van onze collega van Economische Zaken voor de niet-commerciële filmproducties alsmede voor het treffen van bepaalde maatregelen. Tot op heden is over het getroffen besluit, waarnaar u verwijst, geen samenspraak geweest tussen het Nationaal Comité en het departement van Economische Zaken. Ik kan evenwel ingaan op het voorstel van de heer De Beul en dus bij mijn collega aandringen.

De heer De Rouck handelde over de laattijdige uitbetaling, maar hij is meer bepaald ingegaan op het probleem van de subsidiëring van de jeugdhuizen en de gewijzigde procedure. Daarover wil ik enige uitleg verstrekken.

Vooreerst de aard van de wijziging : tijdens de vroegere procedure was het zo, dat de subsidiëring telkens werd berekend op de uitgaven van het voorbije jaar, alleszins voor de tussenkomst in de loonstaat voor de permanente verantwoordelijken. Het nadeel hiervan was dat deze toelagen slechts konden worden uitbetaald in het tweede halfjaar volgend op het jaar tijdens hetwelk de uitgaven ondermeer de lonen, waren gedaan. De nieuwe procedure, die na grondig en herhaald overleg werd aangenomen, bepaalde dat het werkingsjaar en het subsidiëeringsjaar moesten samenvallen. Hierdoor kan de uitbetaling zeer vlug op de financiële uitgaven volgen, dank zij bovendien de invoering van voorschotten : 50 % in mei-juni, 25 % in november, het saldo in mei-juni.

Dit betekent dat 75 % toelagen nog tijdens hetzelfde jaar uitbetaald wordt en het dus mogelijk wordt leningen bij banken af te sluiten. Voor 1979 werd deze nieuwe procedure ingezet. Aangezien de vroegere werkwijze terugsliep op 1978, moet dit laatste jaar worden ingelopen zoals bij de decreten.

Over welke toelagen 1978 gaat het nu ? Een half

jaar basis- en werkingstoelage, van 1 juli tot 31 december 1978 en een jaarstussenkomst in de loonstaat. Het spreekt vanzelf dat het onmogelijk is tijdens hetzelfde begrotingsjaar de subsidie van twee jaar aan te rekenen. De inhaling van 1978 zal in belangrijke mate doch slechts ten dele in 1979 kunnen gebeuren, te weten de basis- en werkingstoelagen voor een half jaar 1978 wordt aan alle jeugthuizen volledig uitgekeerd. Dit is reeds gebeurd. Aan de kansarme jeugthuizen wordt de tussenkomst in de loonstaat 1978 volledig uitbetaald. Voor de overige jeugthuizen wordt voor deze zelfde loonstaat een eerste schijf van 20 % toegekend. De overige schijven volgen in de loop van de vier eertkomende jaren.

Wat de begroting 1979 betreft werd op het subsidie artikel 34.9 voldoende ingeschreven, zowel voor de normale, vervlugde subsidiëring 1979 als voor de inhaling 1978.

Er is dan wel op een bepaald moment — en de acties die gevoerd werden hebben dat bewezen — een misverstand ontstaan. Hoewel de uitbetaling van de subsidies de uitgaven op de voet volgde, vreesde de oude jeugthuizen dat de toelage 1978, uitbetaald in het najaar 1979, meer en vlugger geld opgebracht zou hebben dan met de nieuwe regeling.

Voor de jeugthuizen die in 1979 zijn gestart, brengt de nieuwe procedure alle voordelen op. Dit zal voortaan het geval zijn voor al de nieuwe instellingen. Minder leningen zijn dus noodzakelijk. Wat de bestaande jeugthuizen betreft, is de versnelling waarmee het geld ter beschikking komt, niet verschillend. Wat nu de kansarme jeugthuizen betreft, was het voor deze bijzondere jeugthuizen onmogelijk een kapitaal te verwerven dat hen in staat moest stellen de wedde voor één of twee permanent verantwoordelijken voor meer dan anderhalf jaar voor te schieten. Dit wordt nu wél mogelijk. De inhaling wordt ook voor hen integraal toegepast. Het is niet voldoende zich voor de kansarme jeugthuizen uit te spreken, men moet er ook iets aan doen en dit is in het huidige geval zeer duidelijk gebeurd.

De heer De Rouck heeft een opmerking gemaakt in verband met de aanmoediging van de beeldende kunst, die hem te gering scheen. De Sociale toelage, de hulpgelden, waarover de heer De Rouck spreekt en die hij terugvindt in de begroting, worden enkel toegekend aan behoeftige kunstenaars of hun familieleden. Het gaat dus enkel om gevallen waar het absoluut noodzakelijk is dat er hulp wordt geboden.

De heer De Rouck handelt dan verder over de industriële archeologie, waarvoor hij bijzondere interesse heeft. De industriële archeologie draagt zeker onze zorg weg en wij hebben steeds geprobeerd in dit verband een zekere vernieuwing te bereiken. Tot vorig jaar hielden inspecteurs van de

Rijksdienst Monumenten en Landschappen zich speciaal met dit probleem bezig.

Wanneer wij horen van de heer De Rouck dat industriële archeologie nog iets anders is dan water- en windmolens, kunnen wij dit volledig bijtreden. Er is aan de andere kant wel het feit dat wij moeten oppassen dat de bescherming van de industriële archeologie niet opnieuw aanleiding geeft tot een volkomen verkrotting, wat wij in sommige gevallen soms opmerken. Wij denken nog altijd dat een functie geven en het inwerkstellen van bepaalde brouwerijen, jeneverstokerijen, stoommachines, het enige middel is om deze verkrotting tegen te gaan.

Het gebouw van de jeneverstokerij te Hasselt werd onlangs openbaar verkocht en graag hadden wij hierop ingepikt om de stad Hasselt voor de aankoop te subsidiëren, ten einde aan dit gebouw een goede bestemming te geven. Er zijn dan nog een aantal andere beschermingen, waarop wij in de loop van dit jaar zijn ingegaan. Het is een feit dat bepaalde gebouwen aftakelen, dat zij pas twee miljoen gekost hebben voor de restauratie en dat thans dit bedrag oploopt tot tien miljoen en zelfs meer. Dit gebeurt inderdaad vaak, maar wij hebben daartegen maatregelen getroffen door de «900 van het monument» waardoor wij proberen de meest schrijnende zaken tegen te gaan. Wij worden niet altijd tijdig op de hoogte gesteld. Zo zou ik kunnen verwijzen naar een recent gebeuren, waar bepaalde gebouwen praktisch reeds afgebroken werden vooraleer wij op de hoogte werden gesteld. Wij betreuren dat, maar op dat ogenblik is er dan niet veel meer aan te doen. Men zegt dat het niet logisch is om gebouwen die in puin zijn gevallen te klasseren. Ik kan u verzekeren dat wij als voorbeeld toch een paar keer gebouwen hebben geklasseerd, omdat wij wisten dat er kwade wil in het spel was. Maar aan de andere kant op een bepaald ogenblik een gebouw beschermen waar praktisch niets meer van overblijft, heeft ook zijn nadelen. Een bescherming kan maar gebeuren wanneer er samenwerking is tussen alle besturen die erbij betrokken zijn.

De heer Van Elewyck maakte dan een opmerking over de laattijdige uitbetalingen. Dit probleem werd door verschillende sprekers opgeworpen en ik heb er reeds in grote mate op geantwoord. Ik zou er nog willen op wijzen dat er een voorschottenregeling werd getroffen die er dan toch voor zorgt dat het tijdens het lopende jaar thans mogelijk wordt uitbetalingen te doen, wat vroeger niet het geval was.

Wat nu de vereenvoudigde procedure betreft, de vereenvoudiging van het te doorlopen traject van verschillende diensten, probeer ik — hier en daar ben ik er ook in gelukt — de aanpassing van de reglementering en de voorgeschreven normen hopen wij te kunnen doorvoeren, in zoverre dit nog niet gebeurd is, dank zij bepaalde koninklijke be-

sluiten. Soms speelt wel het gebrek aan liquiditeiten, maar ik kan echt wel zeggen dat dit in niet zo zeer vele gevallen de oorzaak is van de laattijdige uitbetaling en dat het eerder de procedure is die daarvoor de schuld draagt.

Ik geef een voorbeeld. Hoe werd het decreet op de vormingsinstellingen in 1978 toegepast? Dit is een voorbeeld teneinde te verklaren hoe een wijziging in de procedure is aangebracht, die de versnelling heeft teweeggebracht. De basistoelage is volledig uitgekeerd, de personeelstoelage en de werkingstoelage voor de eerste twee educatieve medewerkers zijn volledig uitgekeerd, de personeelstoelage van de overige personeelsleden is volledig uitgekeerd op basis van de minimale weddeschalen, zonder anciënniteit.

De werkingstoelage die gekoppeld is aan het aantal personeelsleden bedraagt ongeveer 90 p.c. van de normale forfaitaire toelage. De toeslag van 100 frank per overnachting is niet uitgekeerd. Deze was voorzien voor de internaatbijdragen die niet hoger lagen dan 400 frank per dag.

Niettegenstaande deze minimale toepassing van het decreet stegen de subsidies voor deze instellingen in 1977 van 25 miljoen tot 59 miljoen in 1978 en nogmaals met 28 % in 1979, wat op 72 miljoen neer komt.

Wat het bibliotheekwezen betreft, stelt de heer Van Elewyck dat wij de opgelopen achterstand absoluut moeten inlopen. Wij zijn het daarmede eens en hebben aangetoond wat tot hiertoe gebeurd is en welke de stand van de koninklijke besluiten ter zake is. De heer Van Elewyck zegt dat wij erover moeten waken dat de gemeenten hun verplichtingen nakomen. Met het oog op de uitvoering van het decreet door de gemeenten zijn er reeds talrijke contacten geweest met de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten.

De heer Van Elewyck heeft gealludeerd op het «BLOSO-geval». Het is duidelijk dat wij zeer klare wijzen wensen te schenken. Het is eveneens duidelijk dat een opmerking van de inspecteur van Financiën op een bepaald ogenblik aanleiding heeft gegeven tot een aantal maatregelen van onzentwege en tot inschakeling van het Hoog Comité voor Toezicht. Wegens de politieke moeilijkheden die wij toen kenden — het Parlement was uitgeschakeld vermits er op dat ogenblik een regeringscrisis was — heeft het Parlement niet op normale wijze kunnen reageren. Zou niet aan de wensen van de overheid reeds voldaan zijn. Een moeilijkheid daarbij was dat juist door bovenvermelde omstandigheden er waarschijnlijk een perscampagne is ontstaan die als een paddestoel is gegroeid en tot zeer eigenaardige verdachtmakingen aanleiding heeft gegeven, zoals -en omdat de heer Van Elewyck daarop wijst wil ik erop terugkomen — o.a. dat er verplaatsingen zouden gebeurd zijn bij de Inspectie van Financiën. Daarvan is duidelijk geen sprake. Trouwens, wie goed op

de hoogte is van de procedure weet dat bij brief van 16 mei 1979 de Minister van Begroting de voorzitter van de Executieve van de Nederlandse Gemeenschap en van het Vlaamse Gewest in kennis stelde van de aanduiding van drie inspecteurs, te accrediteren bij de verschillende gewestelijke en gemeenschapsministers. Deze aanduiding gebeurde op voorstel van de korpschef van de Inspectie van Financiën en de directeur-generaal van Begroting. Wanneer men daaraan eigenaardige beschouwingen wil vastknopen, is dat niet onze verantwoordelijkheid.

Aangaande het buurthuiswerk kunnen wij lange gesprekken voeren, met name wat betreft de vraag: wat is pluralisme? Ik ben reeds verscheidene malen teruggekomen op wat wij verstaan onder pluralistisch buurtwerk.

Nu kom ik tot het pluralisme. De openheid van het opbouwwerk slaat op de instelling, op het opbouworgaan zelf, op de samenstelling van zijn bestuur en zijn beheer. Deze openheid slaat op de ideologische verscheidenheid binnen probleemsituaties. Dit betekent gelegenheid en kansen bieden aan alle probleembetrokkenen, tot participatie met verantwoordelijkheid.

Ik denk dat wij reeds herhaaldelijk in de Commissie daarover hebben gesproken. Ik denk eveneens — en ik hoop uit de grond van mijn hart — dat deze zaken terug zullen worden besproken in de Commissie en ons dus de mogelijkheid zullen geven om ook deze materie decretaal te regelen.

Wat de heer Van Geyt betreft, moet ik zeggen dat hij waarschijnlijk weet dat het «gentlemen's agreement» dat wij hebben gesloten van kracht blijft. Wanneer desbetreffend moeilijkheden rijzen zullen wij aan de BRT vragen dat er zou worden gelet op de naleving van dit «gentlemen's agreement».

Wat het decreet betreft is het duidelijk dat wij allemaal hopen dat het zo snel mogelijk in de Commissie zal worden besproken. Ik hoop eveneens dat dit nog vóór het reces zal kunnen gebeuren, wellicht zal het niet tot de eindstemming kunnen komen, alhoewel die mogelijkheid mij zeer aangenaam zou zijn.

Inzake de kredieten voor Brussel heeft de heer Van Geyt een zinspeling gemaakt op de opmerking van het Rekenhof.

De Grondwet voorziet de inschrijving van het krediet voor Brussel. Langs Nederlandstalige kant werd de optie genomen dit niet expliciet te doen om op die manier de tweeledigheid te benaderen. Wij wilden slechts de twee cultuurgemeenschappen accentueren maar de kredieten voor de Vlamingen en voor Brussel zijn voorzien in het globale krediet en zijn zeer duidelijk aanwijsbaar.

Bovendien zegt de grondwet dat de verdeling voor Brussel en Vlaanderen moet gebeuren op basis van objectieve criteria. Deze criteria zijn er nog steeds niet of worden al dusdanig nog niet

erkend. In afwachting zijn er voor Brussel afspraken gemaakt tussen de Minister en de Staatssecretaris.

In verband met de vele opmerkingen over de dreiging als zou het personeel in de verschillende sectoren moeten worden afgedankt, lijkt het mij interessant gebruik te maken van de bijgevoegde nota over de evolutie van het personeel in de sector vormingswerk. Dit zijn objectieve gegevens en zij luiden als volgt :

1. decreet Koepelorganisaties : 22 gesubsidieerde personeelsleden in dienst in 1978 ;
2. decreet Verenigingsleven : het aantal gesubsidieerde personeelsleden steeg in 1976 van 361 tot 528 in 1978 ;
3. decreet Instellingen : het aantal gesubsidieerde personeelsleden steeg in 1977 van 95 tot 124 in 1978 ;
4. toepassing KB 1967 : het aantal gesubsidieerde personeelsleden steeg in 1977 van 107 tot 141 in 1978.

Het aantal gesubsidieerde personeelsleden op basis van de decreten van KB 1967 steeg van 1977 tot 1978 met ongeveer 28 %. Het totaal aantal gesubsidieerde personeelsleden bedroeg in 1978 985 voor de sector van de Volwassenenvorming en de Samenlevingsopbouw. Deze cijfers getuigen wel voor het arbeidsscheppend karakter van deze culturele instellingen.

De heer Seeuws heeft verschillende vragen gesteld, o.a. inzake de overheveling van bepaalde instellingen van het departement van Nationale Opvoeding naar Nederlandse Cultuur.

In 1978 werden in beide richtingen een aantal instellingen overgeheveld. De bedoeling hiervan was bepaalde anamoliën uit te schakelen : het was bijvoorbeeld niet logisch dat de vrije instellingen voor architectuur afhingen van Nationale Opvoeding en dat dezelfde Staatsinstellingen binnen het kader van Nederlandse Cultuur vielen.

Ingevolge deze overheveling werden aan de andere kant de Sint-Lucasscholen aan de zorgen van de Nederlandse Cultuur toevertrouwd, en dit, op hun algemeen verzoek. Voor de Sint-Lucasschool te Antwerpen kon geen akkoord worden bereikt. Het lijkt mij evenwel mogelijk en aangewezen dat ook voor deze instelling een gunstige maatregel wordt getroffen.

Wat de directies en de leerkrachten betreft, werd bij deze overheveling overeengekomen :

1. dat de beide sectoren (t.t.z. het vrij onderwijs en het officieel onderwijs), op gelijke voet zouden behandeld worden ;
2. dat de verworven rechten voor directie en leerkrachten **zouden** worden gehandhaafd.

In het Kunstonderwijs stelt zich het probleem van

de cumul. U weet ook dat de lange lijsten hiervan, voor het grootste deel, het gevolg zijn.

Op dit ogenblik telt het muziekonderwijs 100.000 leerlingen. Deze toestand is grotendeels het gevolg van het feit dat in het algemeen onderwijs geen of weinig artistieke vorming wordt verstrekt en vanzelfsprekend zijn er geen voldoende kandidaat-leraars om dat leerlingen-volume op te vangen. Het gevolg hiervan is dat een relatief hoog aantal kandidaat-leerlingen in de muzikinstellingen niet zal kunnen worden opgenomen. Er vormen zich lange wachtlijsten die vanzelfsprekend ergernis wekken, zowel bij de ouders als bij de directies.

Bij deze knelsituatie voegt zich dan ook het probleem van de cumuls dat, teneinde meer werkmogelijkheden te scheppen, aan de leerkrachten verbod, buiten hun hoofdamt, méér dan 1/3 lessen te geven.

Deze maatregel welke ontstond binnen het kader van het algemeen onderwijs, had weinig zin voor het kunstonderwijs. In deze sector konden immers geen werkgelegenheden worden geschapen, vermits er precies gebrek aan kandidaten was.

Vandaar dat de cumul van 1/3 in de Ministerraad werd opgedreven tot 2/3, als afwijking die trouwens volgens de wet was voorzien. Deze afwijking laat evenwel een verhoging tot 2/3 slechts toe, wanneer de beperkte lessen in eenzelfde instelling worden gegeven.

Voor bepaalde instrumenten is dit niet het geval en kan dit nooit het geval zijn, bijvoorbeeld voor instrumenten met een klein aantal leerlingen.

In dit geval worden de lessen gegeven in verschillende instellingen en is dus de afwijking tot 2/3 niet toegelaten. Het gevolg hiervan is dat bij de aanvang van het volgend schooljaar, opnieuw een aantal leerlingen geen muziekonderwijs zal kunnen genieten.

Het ligt dan ook in mijn bedoeling een voorstel van wetswijziging in te dienen, waardoor dit probleem kan worden opgelost.

Wat de jeugdateliers betreft, is er bij mijn weten geen sprake van in deze sector de toelagen te beperken. De subsidiëring van jeugdateliers moet gelijke tred houden met deze van het overige jeugdwerk.

Ik zou daarbij ook nog willen zeggen dat precies in het «Jaar van het Kind» extra-inspanningen werden geleverd om deze jeugdateliers meer leven in te blazen.

Wat de lokale jeugdservice-centra betreft bestaat er een informele werkgroep die zich met het gemeentelijk jeugdbeleid onledig houdt, evenals met aangelegenheden zoals de gemeentelijke jeugdfunctie, het lokale jeugdservice-centrum en nog andere problemen op dit vlak.

In verband met deze laatste instellingen bestaan er meningsverschillen, zolang deze loutere diensten zullen verlenen en functies zullen vervullen. Deze

instellingen zullen dan ook in deze richting worden gestimuleerd.

In verband met het kunstonderwijs wil ik er ook nog aan toevoegen, mijnheer Seeuws, dat de eigenlijke moeilijkheden zoals ik reeds heb gezegd, niet liggen langs de financiële kant van de zaak. Het grootste probleem ligt dus wel in de administratieve maatregelen, wat de cumul betreft.

Zijn er nu voldoende gelden voorzien op de begroting als gevolg van het overkomen van de St.-Lucasscholen ?

Voor 1979 dus werden reeds 178 miljoen frank bijkredieten aanvaard bij de «Budget Control», door de Ministerraad van 8 juni 1979, op voorwaarde dat zij verantwoord zouden zijn. Een meer correcte berekening zal zelfs iets meer bedragen dan 220 miljoen frank, vermits het principe werd aanvaard zullen wij ook zorgen dat deze gelden er zullen zijn.

De heer Jorissen had het vooral over het kijk- en luistergeld van de BRT.

Het is inderdaad zo dat het basisprincipe van ons comptabiliteitstelsel is dat alle ontvangsten bestemd zijn voor alle uitgaven. Dat weet de heer Jorissen wel.

Hieruit volgt dat het kijk- en luistergeld, evenals andere takken, volledig in de staatskas worden gestopt.

Thans verbonden de dotaties BRT en RTBF zich 50/50, nog altijd volgens de aloude overeenkomst Paris - Van Mechelen, waar de eigenlijke verhouding van de kijk- en luistergelden een 59,5/40,5 bedraagt. Dit geeft aanleiding tot spanningen. De fifty-fifty verdeling wordt uitgelegd door het feit dat in het bergachtige Wallonië meer zendkracht, meer relaiszers en meer bedieningspersoneel nodig waren. Met de eventueel te verwachten nieuwe gemeenschapssleutel zal hieraan gedeeltelijk worden tegemoet gekomen. Wanneer in een verdere fase van de staatsvorming de gemeenschappen eigen rechtspersoonlijkheid zullen bekomen en bijgevolg ook eigen ontvangsten kunnen doen, ook van fiscale aard, kan een gunstiger regeling hiervan in het vooruitzicht worden gesteld.

De heer Jorissen bekloeg er zich over dat in de BRT te weinig werk van eigen bodem naar voren wordt gebracht. De Raad van Beheer heeft dit probleem in zijn jongste vergadering behandeld en heeft onder meer met de programma-verantwoordelijken van gedachten gewisseld. De Raad beoogt ervoor te zorgen dat de verhoudingen zoveel mogelijk worden gerespecteerd. Nochtans is gebleken dat de cijfers waarover men beschikt en die algemeen worden geciteerd, niet volledig juist zijn. Hiermee bedoel ik de cijfers waarover de heer Jorissen beschikt en die in verscheidene kranten te vinden zijn. Inderdaad, omwille van het feit dat zij niet altijd dezelfde pseudoniemen ge-

bruiken en dat pseudoniemen soms verwarrend werken, is het niet altijd duidelijk of het om een werk van eigen bodem of om een werk van een vreemde auteur gaat. Dit is één van de redenen waarom deze opsplitsing niet zo gemakkelijk te maken is. Bovendien werkt SABAM met beperkte gegevens.

Voor deze problemen zullen wij nogmaals de speciale aandacht van het Instituut vragen. Wij hopen dat er een oplossing zal worden gevonden die door iedereen kan aanvaard worden.

De heer Jorissen heeft ook nog over de achterstand in de monumentenzorg en over het monumentenbeleid gesproken. Niettegenstaande de Koninklijke Commissie reeds bestaat van 1835 was de wet van 3 augustus 1931 slechts de eerste stap naar een ernstig beleid. Door de industrialisatie en de stadsexplosie werd de monumentenzorg rond de eeuwwisseling erg in de verdrinking gebracht. De monumentenzorg is niet enkel een zorg van Cultuur, maar ook van Stedebouw en Huisvesting, alsmede van zoveel andere sectoren, die zich eigenlijk met dit probleem moeten bezighouden.

Vandaar de noodzaak om het monument niet alleen te laten staan, maar het dorps- of stadsgezicht, waarin het monument een bepaalde rol heeft te vervullen, te beschermen. Dit werd door het decreet van maart 1976 opgelost.

De aandacht die wij in 1970 aan de monumentenzorg hebben besteed, heeft ons de mogelijkheid geboden om gedurende enkele jaren meer te verwezenlijken dan tijdens de voorbije decennia daarvoor ooit werd gedaan.

Wat dringende herstellingen aan kleine monumenten betreft kan ik het geachte lid mededelen dat een omzendbrief is opgesteld waarin, precies voor deze kleine herstellingen tot bedragen van 500.000 F, een bepaalde spoedprocedure is uitgewerkt waardoor deze kleine herstellingen op een speciale manier worden gesubsidieerd.

De heer De Grève heeft over de eenheid van beleid gehandeld. Zoals ik reeds in mijn gegeven antwoorden heb gezegd herhaal ik dat deze eenheid van beleid door de aanpak in de executieven, zowel wat de gemeenschaps- als de gewestelijke materies betreft, zal worden bevorderd.

Voor de antwoorden op de vragen in verband met Brussel verwijs ik u naar hetgeen ik dienaangaande aan de heer Van Geyt heb gezegd. Dit geldt ook voor de laattijdige uitbetalingen en bepaalde andere problemen.

Wat het mediabeleid betreft, heb ik reeds herhaaldelijk in deze vergadering gezegd dat dit beleid in zijn geheel moet worden aangepakt. Wij nemen ons dan ook voor in de Commissie een debat te laten plaats hebben over het gehele mediabeleid, waar zowel de problemen van de vrije radio als deze van bepaalde technieken op het vlak van

radio en televisie als op het vlak van de geschreven pers zullen kunnen worden behandeld.

Wat de lokale radio betreft, wens ik te zeggen dat natuurlijk een verschil moet worden gemaakt tussen de Citizen Band die een telecommunicatieverschijnsel is en geen omroepverschijnsel. De uitzendingen kunnen slechts opgevangen worden door degenen die beschikken over geëigende apparatuur. Het probleem van de vrije radio wordt anders gesteld. Er zijn, op grond van de bestaande internationale overeenkomsten frequenties die niet toegewezen zijn (de band tussen 100 en 104 megahertz), maar volgens bepaalde interpretaties wel bruikbaar zouden zijn mits instemming van Frankrijk en Groot-Brittannië. Doch, zelfs indien deze stelling juist zou worden bevonden moet nog worden onderzocht of een vermenigvuldiging van privézendens wel wenselijk is. De ervaring toont aan dat dergelijke zenders gefinancierd worden, hetzij door reclame, hetzij door ideologische groepen. Worden deze formules als aanvaardbaar beschouwd? Er kan aan een derde formule worden gedacht: subsidiëring door de staat, maar is het dan niet verkieslijk de huidige monopoliesituatie te behouden? Dit zijn allemaal vragen die tijdens een gesprek in de hiervoor bevoegde Commissie kunnen worden behandeld.

Vermenigvuldiging van kleine zenders zou wellicht, zoals in Italië, een echte chaos scheppen en heel wat storingen teweegbrengen. Bovendien zou geen enkele controle meer mogelijk zijn en zouden verworvenheden als het recht op antwoord in het gedrang worden gebracht.

Wat het tweede net betreft moet ik zeggen dat dit een machtig wapen is gebleken in de strijd tegen de concurrentie van buitenlandse televisiezenders. Metingen van de kijkdichtheid tonen aan dat de BRT 66% van de Vlaamse kijkers aantrekt terwijl de RTBF slechts 38% van het Franstalige publiek blijkt te interesseren.

Toch heeft het tweede net het globaal aanbod in zendtijd slechts met 14% doen toenemen.

Oorspronkelijk was het de bedoeling belangwekkende programma's die via het eerste net op minder interessante uren werden uitgezonden, op geschikter ogenblikken op het scherm te brengen.

De intussen ingetreden verruiming van de initiale doelstellingen heeft het eigen karakter van het tweede net niet aangetast: versnippering werd vermeden en er wordt met zorg gewaakt op de kwaliteit van de aangeboden programma's. De benaming «tweede net» wordt bewust gehandhaafd, daar de termen «tweede programma» de veronderstelling zouden wettigen dat er gestreefd wordt naar twee evenwaardige programma's. In feite is alleen het eerste net volwaardig. Het tweede net brengt, op bepaalde dagen en vanaf een bepaald uur, een verdubbeling van de uitzendingen. Zulks maakt het mogelijk sommige uitzendingen die traditioneel als eliteprogramma's

worden beschouwd en die effectief «minderheidsprogramma's» zijn, met name sommige literaire feuilletons en opera, doch ook reportages over minder populaire sportmanifestaties, op een behoorlijk uur aan te bieden.

De heer De Grève heeft gevraagd of de permanente vorming in de toekomst gekenmerkt zal worden door een globaal beleid. In de toekomst zal dit dus gemakkelijker kunnen gebeuren vermits deze verschillende zaken in één en dezelfde Executieve zullen worden behandeld.

Inzake het Cultuurpact heeft de heer De Grève ook gevraagd welke gevolgen wij geven aan de uitspraken van de Cultuurpactcommissie. Als Minister van de Nederlandse Gemeenschap oefen ik geen algemene voogdij uit over ondergeschikte besturen. Het is de bevoegde en normale voogdijoverheid die over de wettelijkheid van de bestuursmaatregelen van de gedecentraliseerde besturen moet waken. Wanneer de uitspraken van de Cultuurpactcommissie het eigen departement betreffen of de toepassing van de decreten in hoofde van erkenning of subsidiëring moeten wij rekening houden met de adviezen van de Commissie. Ik kan getuigen dat wij met de uitspraken van de Cultuurpactcommissie volledig rekening hebben gehouden. Zo zal bijvoorbeeld een gemeentelijke cultuurraad niet worden erkend wanneer een klacht hangende is tegenover de Cultuurpactcommissie.

DE HEER H. DE CR00 : De regering werd ter zake geïnterpelleerd. De Eerste Minister heeft geantwoord dat in de toekomst alles beter zou gaan.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap : Dat is zeer hoopvol voor de toekomst.

Wat de opmerkingen van de heer Cools betreft, ga ik natuurlijk akkoord met het feit dat men een filosofie moet hebben. Ik dacht toch, maar ik was waarschijnlijk naïef, dat wij dienaangaande een filosofie hadden. Eén van onze filosofische standpunten is dat wij niet alles moeten klasseren als wij niet over de nodige gelden beschikken.

Ik dacht dat Antwerpen, met zijn nogal hongerige blik voor bescherming, waarschijnlijk wel weet hoe de gelden moeten worden gevonden om deze gebouwen inderdaad te herstellen. Zoals zoëven is gezegd is het absoluut noodzakelijk dat, wanneer een gebouw wordt beschermd, daar een functie aan gegeven kan worden. Wanneer het niet gaat in harmonie met al de besturen dan is een bescherming soms precies een aanleiding tot het verkrotten van een gebouw.

DE HEER B. COOLS : Dit is het juist wat ik aanklaag !

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap : Laten wij dus alleen klasseren in harmonie met de verschillende besturen en laten wij dit enkel doen wanneer wij weten dat het gebouw een functie krijgt.

Wat de opmerkingen van de heer Van Ooteghem betreft in verband met de samenstelling van de Raad van Beheer van Gent, is het inderdaad zo dat ons gevraagd werd daar als tussenpersoon te fungeren en ervoor te zorgen dat de verschillende aanstellingen, door gemeente, door provincie en het rijk op een goede manier zouden kunnen gebeuren. Met dit doel werd zelfs het aantal leden van de Raad van Beheer verhoogd zodanig dat het Cultuurpact goed zou kunnen worden nageleefd en de mogelijkheid wordt geschapen dat elk bestuur diegenen aanduidt die wij zouden willen aanduiden.

Dat is inderdaad gebeurd en ondertussen is het in de nieuwe regering noodzakelijk dat wij de verantwoordelijken, de aringestelden van het rijk voorstellen aan de Executieve, wat bij de eerstvolgende samenkomst ervan zal gebeuren.

Wat de oevers van de waterlopen betreft, moet ik het achtbaar lid zeggen — en hij weet het trouwens — dat het sociaal aspect van het vrijhouden van de oevers van waterlopen ook onze zorg uitmaakt. Tijdens de Commissievergadering hebben wij reeds gezegd dat wij voor deze problematiek aandacht moeten hebben. De toegankelijkheid van deze oevers ligt echter in de meeste gevallen niet in mijn bevoegdheid. Er moet een billijke oplossing gezocht worden samen met alle verantwoordelijken in het gewest. Wij zijn er van overtuigd dat door de eenheid van beleid, die er in de toekomst zal zijn, hier een oplossing voor zal worden gevonden.

Wat betreft de Vaste Commissie voor Taaltoezicht hebben wij het advies ontvangen van deze Commissie en onmiddellijk overgemaakt aan de Raad van Beheer, met de dringende vraag aan dit advies gevolg te geven.

Men heeft ons gezegd dat er een taalexamen zal worden uitgeschreven, waardoor eventueel een mogelijkheid zou kunnen gevonden worden om dit probleem op te lossen.

Aan de heer Van Ooteghem wil ik zeggen dat, wanneer het gaat om kunstenaars en dikwijls kunstenaars met wereldfaam — ik spreek niet alleen over Gent maar ook over andere plaatsen — dit taalexamen wel moet worden afgenomen maar dat het feit, dat de kunstenaar een goed kunstenaar is of een goed lesgever op het vlak van de artistieke vorming, eveneens belangrijk is.

Ik ben het volkomen eens met de heer Van Elsen wanneer hij zegt dat er voldoende kredieten aan de sportsector moeten worden verleend.

Op zijn vraag of er, nu de Lotto zoveel ravages heeft aangericht bij degenen die het Sportfonds

stijfden, hiervoor geen compensatiemogelijkheid is, kan ik zeggen dat wij reeds, zoals hij weet, een compensatie hebben gekregen vorig jaar. Mijn collega van Franse Cultuur en ikzelf hebben bij de Minister van Financiën een vraag ingediend om deze compensatie eveneens te verlenen dit jaar. Zoals wij steeds gezegd hebben werden de geringe kredieten, die bij ons departement voor de sport werden uitgetrokken, gecompenseerd door de fondsen voor het Sportfonds en door de gelden. Wanneer door een vermindering van fondsen in gevolge een reeks feiten bepaalde organismen, die het Sportfonds stijfden, ter ziele gegaan zijn, moeten wij op een of andere manier ter hulp komen.

Ik dank de heer Van Elsen dat hij het sportbeleid in ons land apprecieert, want wie rondom zich kijkt ziet wel wat er voor de sport in al haar aspecten is gedaan en ziet ook welke weg er de jongste jaren op dit vlak is afgelegd.

(Applaus bij de leden van de meerderheid)

DE VOORZITTER : Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

DE VOORZITTER : We gaan thans over tot de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979, Sector Nederlandse Cultuur.

Kredieten voor de lopende uitgaven (Titel I)
en de kapitaaluitgaven (Titel II)

Artikel 1*

Voor de uitgaven betreffende de Sector Nederlandse Cultuur van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979 worden kredieten bestemd ten bedrage van :

	(in miljoenen frank)		
	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	Vastleggings- Ordonnance- kredieten
Lopende uitgaven (Titel I)	7.856,3	—	—
Kapitaaluitgaven (Titel II)	155,0	1.545,8	1.220,0
Totaal	8.011,3	1.545,8	1.220,0

* De bij dit decreet gevoegde tabel wordt gepubliceerd in bijlage bij dit nummer van de Handelingen.

Die kredieten worden opgesomd onder Titels I en II van de bij dit decreet gevoegde tabel.

— **Aangenomen.**

Bijzondere bepalingen
betreffende de lopende uitgaven

Art. 2

Het aandeel van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap, sector Nederlandse Cultuur, voor het begrotingsjaar 1979 in het deel van het provisioneel krediet dat op grond van de beschikkingen bij het artikel 01.03 van Sectie 32 van Titel I van de krediettabel gevoegd bij de wet houdende de begroting van het Ministerie van Financiën voor het begrotingsjaar 1979, van dat artikel zal worden overgeschreven naar artikel 01.01 van de begroting der Culturele Dotaties voor het begrotingsjaar 1979, mag worden bestemd volgens de behoeften, door middel van een koninklijk besluit.

— **Aangenomen.**

Titel IV
Afzonderlijke sectie

Art. 3

De verrichtingen op de speciale fondsen die voorkomen in Titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet, worden geraamd op 74.500.000 frank voor de ontvangsten en op 104.800.000 frank voor de uitgaven.

— **Aangenomen.**

Art. 4

De wijze van beschikking over het tegoed vermeld voor de fondsen ingeschreven in Titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet, wordt aangeduid naast het nummer van het artikel of van de littera dat betrekking heeft op elk dezer.

De fondsen waarvan de uitgaven aan het visum van het Rekenhof worden voorgelegd, worden door het teken A aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop door tussenkomst van de Minister van Financiën wordt beschikt, worden door het teken B aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop rechtstreeks wordt beschikt door de rekenplichtigen die de ontvangsten hebben gedaan, worden door het teken C aangeduid.

— **Aangenomen.**

DE VOORZITTER : De artikelsgewijze bespreking is gesloten. De naamstemming over het gehele ontwerp van decreet zal straks worden gehouden.

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979

Sector Volksgezondheid en Gezin

— 4-V (B.Z. 1979)-Nrs. 1 tot 4

— 7 (B.Z. 1979)-Nr. 6 (Verslag van het Rekenhof)

Stemming over het aangehouden artikel 1

DE VOORZITTER : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979, Sector Volksgezondheid en Gezin.

Zoals u weet, werden de algemene en de artikelsgewijze bespreking van dit ontwerp van decreet tijdens onze vorige vergadering beëindigd, maar werden de stemmingen over het amendement van de heer Bascour en artikel 1 aangehouden. De heer De Croo heeft het woord.

DE HEER H. DE CROO : Mijnheer de Voorzitter, om het de Cultuurraad niet moeilijk te maken, kan ik mededelen dat het amendement van de heer Bascour wordt ingetrokken na de geruststellende verklaring van mevrouw de Minister.

DE VOORZITTER : Geen verdere opmerkingen meer omtrent artikel 1 ?

(Nee)

Dan is artikel 1 aangenomen.

De naamstemming over het gehele ontwerp van decreet zal straks worden gehouden.

VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw L. Detiège houdende subsidiëring voor 1979 van de bestendige symfonieorkesten

— 17 (B.Z. 1979)-Nr. 1 (Zonder verslag — R.v.O. art. 44)

Algemene bespreking

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van mevrouw Detiège houdende subsidiëring voor 1979 van de bestendige symfonieorkesten, dat door de Commissie voor culturele promotie en het cultureel patrimonium eenparig werd aangenomen en waarover met toepassing van artikel 44 van het Reglement geen verslag werd uitgebracht.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Van Ooteghem heeft het woord.

DE HEER O. VAN OOTEGHEM (*op de tribune*) : Mevrouw de Minister, geachte collega's,

in 1973 werd een voorstel tot decreet ingediend door de heren van Elewyck en Grootjans,, houdende statuut van het symfonieorkest «De Phil harmonie». Men heeft daarover geen akkoord bereikt. In 1976 dacht men de eenvoudigste oplossing te vinden door een voorstel in te dienen tot subsidiëring van de bestendige symfonieorkesten. In 1977 was er nog altijd geen oplossing en heeft men gewoon dezelfde procedure herhaald. In 1978 heeft men opnieuw een subsidiëringsdecreet ingediend, gewoon om het personeel te kunnen betalen. Nu, in 1979, wordt voor de vierde opeenvolgende maal een subsidiëringsdecreet ingediend en tracht men het probleem op te lossen gewoon door kunst- en vliegwerk. Dat is geen ernstige manier van werken.

Dames en heren, deze Raad moet een decreet goedkeuren en men weet niet eens over welk bedrag het gaat. Misschien kan mevrouw de Minister ons inlichten over welk bedrag straks zal worden gestemd. Hoe dan ook, wij kunnen niets anders dan het gebrek aan beleid in verband met de symfonieorkesten aanklagen.

(Applaus bij de leden van de VU)

DE VOORZITTER : Mevrouw Detiège heeft het woord.

MEVROUW L. DETIEGE (*op de tribune*) : Mevrouw de Minister, dames en heren, wij vragen niet beter dan zo vlug mogelijk een definitieve oplossing te vinden, zowel voor de Philharmonie als voor de Opera van Vlaanderen. In afwachting zijn wij verplicht een voorstel van decreet in te dienen vermits het anders niet mogelijk zou zijn de mensen van de Philharmonie uit te betalen. Ik geloof dat met de toestand die wij hebben gekend — de regeringsvorming en dergelijke — het niet mogelijk was om op een zo korte termijn beter te doen. Ik zou dus vragen dit voorstel goed te keuren.

(Applaus bij de leden van de meerderheid)

DE VOORZITTER : Vraagt nog iemand het woord ?

De heer Van Ooteghem heeft het woord.

DE HEER O. VAN OOTEGHEM : Ik heb nog steeds niet vernomen over welk bedrag het gaat.

DE VOORZITTER : Spijtig genoeg kan ik u daarop geen antwoord geven.

Vraagt nog iemand het woord ?

(Nee)

Dan verklaar ik de algemene bespreking voor gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van mevrouw Detiège houdende subsidiëring voor 1979 van de bestendige symfonieorkesten.

Enig artikel

In artikel 1 van het decreet van 10 februari 1976 houdende subsidiëring voor 1976 van de bestendige symfonieorkesten, gewijzigd bij decreet van 7 december 1976 houdende subsidiëring voor 1977 van de bestendige symfonieorkesten, gewijzigd bij decreet van 10 april 1978 houdende subsidiëring voor 1978 van de bestendige symfonieorkesten wordt het jaartal 1978 vervangen door 1979.

— **Aangenomen.**

DE VOORZITTER : De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We gaan zo dadelijk over tot de naamstemming over het gehele voorstel van decreet.

VASTE NATIONALE CULTUURPACTCOMMISSIE

Benoeming van de 13 vaste en de 13 plaatsvervangende Nederlandstalige leden

DE VOORZITTER : Overeenkomstig artikel 22 van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt en het overeenstemmend door de Cultuurraad aangenomen decreet van 28 januari 1974 betreffende het Cultuurpact, is aan de orde de benoeming van de 13 vaste en de 13 plaatsvervangende Nederlandstalige leden van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie.

De lijst van de kandidaten, gesteund door de fracties van de Raad, werd in de zaal rondgedeeld.

Vraagt iemand het woord ?

De heer Schiltz heeft het woord.

Voorstel tot verdaging

DE HEER H. SCHILTZ (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, dames en heren collega's, de aanduiding van de leden van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie zou in normale omstandigheden als een formaliteit kunnen afgehandeld worden. Dit is evenwel op dit ogenblik niet het geval, ingevolge de verhoudingen in deze Cultuurraad en de conclusies die men daaraan wil verbinden. Deze verkiezing krijgt des

te meer belang in het licht van enkele verschijnselen die wij de laatste maanden hebben geconstateerd en die met zich brengen dat, wellicht meer dan vroeger, dient te worden gewaakt dat van bepaalde politieke machtsposities geen gebruik wordt gemaakt om ideologische belangen op een onbehoorlijke wijze te dienen en omgekeerd.

Wij hebben inderdaad moeten constateren — en dit voor de eerste keer sedert vele jaren in dit land — dat men opnieuw en op een vrij brutale manier overgaat tot de vermenging en het gebruiken van kerkelijke en onderwijsstructuren voor politieke doeleinden. **(Geroep bij de leden van de meerderheid. Levendig applaus bij de leden van de VU. sunie)**

Ik zeg u zeer duidelijk dat, wat onze fractie betreft — waarvan de meerderheid van de leden en de kiezers zeker tot de christelijke beschavingskring behoren — het ons koud om het hart wordt wanneer wij moeten veronderstellen dat het niet onmogelijk is nogmaals een periode te beleven waarin het historisch werk van Pater Van Isacker over de vermenging van geloof en politiek opnieuw actuele lectuur zou worden.

Vandaar dat u beter de feiten zou weerleggen in de plaats van u aan gehuil over te leveren. Wanneer u als katholiek ouder maar politiek tot de Volksunie behorend uw kind van de kerk ziet terugkomen met een politiek pamflet of politieke propaganda in de kerk overhandigd, dan zou u wel anders reageren. **(Protest bij de leden van de CVP. Applaus op de banken van de VU)**

Wanneer u het zou beleven als ouder die zijn kinderen aan het katholiek onderwijs toevertrouwt, dat deze kinderen worden opgetrommeld en gemobiliseerd om partijpolitieke meetings te gaan bijwonen dan zou u eveneens anders denken. Ik zou er een boek kunnen over schrijven. **(Protest bij de leden van de CVP)**

DE HEER R. PEETERS : Ik vind dat u die roman moet uitgeven !

DE HEER H. SCHILTZ : Mijnheer Peeters, ik heb de gewoonte mijn dossiers op feiten te baseren. Als het u interesseert kan ik u een lijst overmaken. Ik beschik natuurlijk niet over het geld en de middelen van de organisaties die u steunen, om illusies bij het publiek ingang te doen vinden. Ik beperk mij tot de feiten. **(Protest bij de leden van de CVP)**

DE HEER J. DE SERANNO : U moet uw eigen partij een beetje beter organiseren.

DE HEER H. SCHILTZ : Deze omstandigheden maken dat de aanduiding van de leden van de Cultuurpactcommissie een gebeurtenis is van een meer dan normaal belang. Alhoewel de werking van de Cultuurpactcommissie in de voorbije

maanden en jaren zeker niet kan worden beschouwd als een toonbeeld van efficiëntie en van een werkelijke beveiliging tegen de onrechtvaardige behandeling van minoriteitsstrekingen door deze commissie helaas niet kan worden gewaarborgd is zij in het arsenaal van onze instellingen op dit ogenblik wellicht het enig juridische verweermiddel tegen het misbruik hetzij van de meerderheid, hetzij van de overmacht. Door de wijze waarop men het begrip proportionele vertegenwoordiging toepast op de samenstelling van de Cultuurpactcommissie zou men tot een situatie komen dat één enkele partij langs Vlaamse kant over de meerderheid van de mandaten in deze commissie zal beschikken.

Wanneer wij weten welke rol het afsluiten van het Cultuurpact en het oprichten van de Cultuurpactcommissie gespeeld heeft om het mogelijk te maken de idee van het zelfbestuur, van de autonomie, van de federalisering voor bepaalde bevolkingsgroepen in Vlaanderen aanvaardbaar te maken kan het niet anders dat men duidelijk het verband moet zien tussen deze twee aangelegenheden en dat men ook moet nadenken over de consequenties die zouden kunnen voortspruiten uit het wegnemen van de vertrouwensrelatie die was ontstaan tussen groepen van verschillende filosofische en religieuze obediëntie en die het eigenlijk mogelijk hebben gemaakt dat de federalisering in Vlaanderen in ruimere kring, niet alleen in onze middens, gehoor kon vinden.

Het gevaar dreigt dat ingevolge de gebeurtenissen die ik heb aangestipt, de interpretatie die daaraan moet worden gegeven en de wijze waarop men de vaste Cultuurpactcommissie samenstelt er opnieuw een tegenreactie ontstaat en dat het de idee van een ruim zelfbestuur en een ruime autonomie in Vlaanderen opnieuw dreigt afgeremd te worden, door het opnieuw opsteken van de onrust in verband met de levensbeschouwelijke verdraagszaamheid en de levensbeschouwelijke verscheidenheid.

Nu zegt men ons dat de samenstelling, zoals zij werd voorgesteld volgens het systeem-D'Hondt, de proportionaliteit respecteert en ons verzet tegen de voorgestelde samenstelling ongegrond is. Laat mij toe u te zeggen dat het steeds duidelijker wordt dat het systematisch en in alle omstandigheden en achtereenvolgens toepassen van het systeem-D'Hondt een negatie is van de proportionaliteit. Neem me niet kwalijk, dames en heren van de CVP, u is, God zij dank, in Vlaanderen nog niet de meerderheid. **(Geroep • Protestgeroep op de banken van de CVP)**

Als het zo ver komt, zullen wij de gevolgen daarvan aanvaarden en als democraten de conclusies daaruit trekken en zien wat er ons te doen staat. U hebt de meerderheid in Vlaanderen nog niet. De meerderheid van het kiezerskorps in Vlaanderen heeft zich niet voor de CVP uitgesproken.

DE HEER J. DE SERANNO : Voor u ook niet !

DE HEER H. SCHILTZ : Bijgevolg is, het niet logisch dat in de commissie, die er speciaal moet over waken dat er geen misbruik wordt gemaakt van de meerderheidspositie, een groep die niet de meerderheid van het kiezerkorps vertegenwoordigt, de meerderheid van de mapdaten zou opeisen. Omdat u zeer goed weet dat de toepassing van het stelsel-D'Hondt op de Vlaamse vleugel van de Cultuurpactcommissie inderdaad niet klopt en een negatie is van wat die Cultuurpactcommissie eigenlijk moet doen en moet waarborgen, verschuilt u zich achter het voorwendsel dat het hier niet gaat om een Vlaamse commissie waar deze Cultuurraad zelf soeverein over beslist, maar dat het hier slechts gaat om de aanduiding van de helft van de leden van de Cultuurpactcommissie en dat er ook een Franstalige vleugel is. Daarop kan ik een praktisch en een principieel antwoord geven. Vooreerst een praktisch antwoord dames en heren ; deze objectie is hypocriet. U weet zeer goed hoe de Cultuurpactcommissie werkt, u weet zeer goed dat als er een klacht komt uit het Vlaamse land deze behandeld, geïnstrueerd, ingestudeerd, voorbereid wordt, uitsluitend door de Vlaamse leden van de commissie...

DE HEER F. SWAELEN : Maar niet beslist !

DE HEER H. SCHILTZ : ...en dat bij de beslissing de Franstalige leden zich doodeenvoudig aansluiten bij het advies van de Vlaamse leden omdat men in de commissie ervan uitgaat dat men zich niet bemoeit met elkaars zaken.

DE HEER F. SWAELEN : Ten onrechte !

DE HEER H. SCHILTZ : Dat is de feitelijke gang van zaken. Indien u dit argument inroept, is u hypocriet.

DE HEER F. SWAELEN : Dat is de geest van het Cultuurpact !

DE HEER H. SCHILTZ : Ten tweede wens ik een principieel antwoord te geven. Ik wens de aandacht te vestigen van eenieder in deze Raad in welke mate het gezond en aanvaardbaar is dat nog verder, in de fase van hervorming van de gemeenschappen waarin wij ons bevinden, en van de politieke gevolgen die men daaraan verbindt, de vrijwaring van de levensbeschouwelijke verdraagzaamheid en de levensbeschouwelijke vrijheid in onze gemeenschap moet afhangen van de steun die wij daarvoor in een andere gemeenschap gaan zoeken.

DE HEER F. SWAELEN : Dat is de geest van het Cultuurpact !

DE HEER H. SCHILTZ : Hoe kunt u volhouden dat wij inderdaad naar een ruime vorm van autonomie gaan, met samensmelting van de gemeenschappen en de gewesten, met een gemeenschapsregering, uiteindelijk met gemeenschapsfinanciën, met wetgevende bevoegdheid enz., indien dit niet kan gebeuren in de zekerheid dat wij in deze Vlaamse, noem het dan deelstaat, Vlaamse gemeenschap of Vlaams gewest, — inhoudelijk zal het een deelstaat zijn sui generis, volgens de Belgische situatie — wij de volwassenheid en de rijpheid niet kunnen opbrengen dat wij binnen onze eigen gemeenschap het pluralisme garanderen, dat wij binnen onze eigen gemeenschap inderdaad mechanismen hebben voorzien om te beletten dat zelfs de eventuele meerderheid, die u nog niet zijt, de andere onder de voet loopt. Dan leveren wij het bewijs dat wij de autonomie niet waard zijn, dan leveren wij het bewijs dat wij in feite nog altijd de «underdog» -mentaliteit hebben, dat wij nog altijd bij de Franstaligen moeten gaan zoeken om bepaalde dingen te laten garanderen, waarvoor wij zelf zozegzeg niet in staat zouden zijn.

DE HEER J. DE SERANNO : Houd nog eens een aparte vergadering met de Franstalige fractievoorzitters.

DE HEER H. SCHILTZ : Welnu, ik wens in een Vlaanderen te leven waar de vrijheid van mening en de mogelijkheid om volgens die vrijheid van mening te leven door mijn eigen volk en mijn eigen gemeenschap gegarandeerd wordt. Ik wens hier niet de bescherming of de voogdij van een ander volk of een andere gemeenschap aan te wenden. Dat wil zeggen dat, indien wij tot een zinnige federalisering in dit land willen komen, wij met de nodige tijd en de nodige omzichtigheid tot een Vlaams schoolpact moeten komen dat grondwettelijk kan gegarandeerd worden en tot een Vlaams Cultuurpact dat inderdaad de zekerheid moet geven dat federalisme nu niet en ook later niet zal betekenen de onderdrukking van de levensbeschouwelijke vrijheid of machtsuitoefening, die het leven volgens eigen overtuiging, sociaal en psychologisch, onmogelijk maakt.

Welnu, al diegenen die begaan zijn met een eerlijk pluralisme, al diegenen die begaan zijn met de vrijwaring van de echte geestelijke vrijheid en met de uitbouw van onze autonomie en ons zelfbestuur op alle vlakken, moeten beseffen dat het niet gaat, dat het niet aanvaardbaar is, dat diegenen die namens onze gemeenschap moeten oordelen of al dan niet binnen onze gemeenschap, inderdaad de levensbeschouwelijke verdraagzaamheid gerespecteerd wordt, dit zouden moeten doen in een college, in een vertegenwoordiging, waarin één enkele partij, die niet expressie is van de politieke meerderheid van deze gemeenschap, de meerder-

heid van de mandaten zou bekleden. Ik wil dit niet in partijpolitieke termen stellen, ik wil dit stellen in het kader van het behouden van de mogelijkheid om inderdaad het federalisme ernstig te nemen, mijnheer De Bondt, om het zelfbestuur inhoud te kunnen geven op alle vlakken, ook op deze die levensbeschouwelijk gevoelig zijn, en zodoende aan de wereld te kunnen tonen dat wij een volwassen volk zijn.

Daarom dring ik aan om nogmaals een poging te doen en door overleg tussen de vier Vlaamse partijen na te gaan op welke manier aan deze bekommernis tegemoet kan worden gekomen en dat men de stemming over de aanduiding van de leden van de Vlaamse sectie van de Cultuurpactcommissie tot de volgende vergadering zou uitstellen. De vier Vlaamse partijen kunnen dan opnieuw rond de tafel zitten en in het licht van de zorg die begint te rijzen en die repercussie zal hebben op andere vlakken van de Vlaamse politiek, nagaan of er geen betere oplossing kan gevonden worden dan deze die een toevallige meerderheid hier thans wenst door te drukken.

(Applaus bij de leden van de VU)

DE HEER F. DE BONDT : Dit is geen toevallige meerderheid, mijnheer Schiltz, het is een meerderheid die het volk gewild heeft !

DE VOORZITTER : De heer Van Geyt heeft het woord.

DE HEER L. VAN GEYT **(op de tribune)** : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, niemand in deze Raad zal kunnen beweren dat het de eerste keer is dat ik op deze tribune sta om dit onderwerp aan te snijden.

De eerste keer was naar aanleiding van de samenstelling en de verkiezing van de commissies in deze Raad, ondermeer de Commissie voor de begroting ; de tweede keer voor de aanduiding van andere commissies, waar ik de Raad in zijn geheel op de hoede heb gesteld voor een bepaald mechanisme en een bepaalde escalatie. Ik betreur het enigszins dat ik toen alleen was. Ik stel vast dat dit vandaag in deze Raad zeker niet het geval is. Ik stel vast dat het wellicht de voorwaarde schept opdat de Raad daarover zou nadenken. Ik weet inderdaad dat het probleem van die aard is dat het nauw verbonden is met de perspectieven, niet alleen van pluralisme, maar ook van federalisering van de autonomie voor onze gemeenschap en elk van onze gewesten. Ik meen dat er in deze Raad een overweldigende meerderheid is die voorstander zou zijn van autonomie inzake onderwijsbeleid indien de nodige garanties bestonden. Maar dergelijke garanties naar mijn bescheiden mening en naar de mening van de groep die ik in deze Raad alleen vertegenwoordig — maar elders niet alleen — kunnen er alleen maar komen door een

onderwijspact dat een wederzijdse garantie zal inhouden, zoals het Cultuurpact een wederzijdse garantie inhoudt met een autonome werking in elke gemeenschap en een wisselwerking tussen beiden.

Ik wil mij meer bepaald richten tot de collega's op de CVP-banken die begaan zijn met democratie, pluralisme en autonomie. Een voorwaarde om op die weg te kunnen evolueren is dat de garanties, zoals voor het bestaande pact van dat soort, worden echt gemaakt of echt behouden. Indien u niet zou luisteren naar de oproep om deze zaak in beraad te houden en het ene artikel van het Cultuurpactdecreet tegenover het andere te leggen in plaats van naar één artikel te verwijzen, zou men kunnen gaan naar een spijtige evolutie die alleen maar in Vlaanderen deze krachten, die terughoudend zijn voor autonomie vanwege de vrees van eenzijdig overwicht, zou aanmoedigen wat wellicht in de kaart speelt van bepaalde conservatieve en unitaristische krachten in Vlaanderen zowel als op Belgisch niveau.

Ik meen dan ook dat wij moeten rekening houden met het feit dat het Cultuurpactdecreet op dat gebied twee tegenstrijdige bepalingen inhoudt. Het ene slaat op de proportionele samenstelling van elk van de vleugels van de Cultuurpactcommissie en het andere slaat op de artikels 6 en 7, die uitdrukkelijk spreken over het feit dat er geen strekking over een absolute meerderheid mag beschikken in de organen die zich bezighouden met het cultuurbeleid.

DE HEER F. SWAELEN : Het gaat niet over de Cultuurpactcommissie !

DE HEER L. VAN GEYT : Maak u niet boos, mijnheer Swaelen, u heeft ongelijk, blijf kalm en luister.

DE HEER F. SWAELEN : Dat is de geest van het Cultuurpact.

DE HEER L. VAN GEYT : Er is één clausule die erover spreekt, er is een andere clausule die over iets anders spreekt, dat in dit geval tegenstrijdig is in de wet en in het decreet.

(Onderbrekingen en geroep op de banken van de CVP)

Ik wil even naar de houding van de woordvoerder van de CVP-fractie verwijzen tijdens de twee vorige zittingen van onze Raad.

U hebt gezegd dat uw fractie tegenover heel de Raad de verbintenis aanging om in de commissies van de Raad geen misbruik te maken van de numerieke meerderheid. Wij hebben dit allemaal geacteerd. **(Protest bij de leden van de CVP)**

Dat waren misschien niet de juiste woorden, maar ik heb het zo begrepen en indien het anders moet uitgedrukt worden, des te beter. Ik ben bereid

deze woorden door andere te vervangen maar ik heb het aldus begrepen. Misbruik wil zeggen gebruik maken van een absolute meerderheid wanneer een meningsverschil bestaat over bepaalde problemen, waarbij men moet komen tot een evenwicht. Indien het woord «misbruik» iemand heeft gegriefd, dan trek ik dit woord in.

Het zou mij erg verwonderen, mijnheer Henckens dat in deze Raad iemand dergelijke verbintenis, als u hebt aangegaan tegenover de leden van de commissies van onze Raad, niet zou kunnen aangaan ten opzichte van een orgaan zoals datgene wat men vandaag aanduidt. Dit zijn niet de leden van onze Raad, die staan er uitdrukkelijk buiten.

Ik meen dat het verstandig zou zijn deze zaak tot de volgende vergadering in beraad te houden. Men zou er goed aan doen op alle banken na te denken over de opportuniteit om de regel van de niet-meerderheid voor om het even welke strekking te handhaven, zoals vervat in de artikels 6 en 7 van het Cultuurpactdecreet — ik geloof zelfs dat het hier gaat om dezelfde artikels van de Cultuurpactwet, misschien onder andere nummers aangeduid, maar de tekst is praktisch dezelfde — en deze ook voor de samenstelling van de Cultuurpactcommissie en van de Nederlandstalige vleugel daadwerkelijk toe te passen.

DE VOORZITTER : De heer De Croo heeft het woord.

DE HEER H. DE CROO (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, wij voelen aan dat dit debat belangrijker is dan een eenvoudige discussie aangaande de toepassing van een systeem om kandidaten of vertegenwoordigers aan te duiden.

Ik heb het geluk gehad om samen met mevrouw De Backer, de heer Van Elewycq en een paar andere collega's gedurende zes maanden in de officieuze vergadering te zetelen, waar het Cultuurpactdecreet en de Cultuurpactwet werden voorbereid.

Mevrouw De Backer zal zich herinneren dat wij beiden als verslaggevers werden aangeduid, zowel in de Kamer als in het Cultuurparlement, ten einde aan onze collega's bijna «ne varietur» een tekst voor te leggen, waarover partijafgevaardigden akkoord waren — ironie van de geschiedenis — zonder evenwel het akkoord van de Volksunie die toen dit pact niet had willen ondertekenen. Enkelen onder ons beter dan velen, weten dus zeer goed wat de bedoeling was. Toen men artikel 59bis van de Grondwet heeft goedgekeurd, zijn stemmen opgegaan — ook bij de Volksunie, maar inzonderheid bij de Liberalen — om zich binnen de Vlaamse autonome gemeenschap te beveiligen tegen de vrees die toen is ontstaan.

Wij hadden duidelijk het gevoel dat de manier om zich cultureel te beschermen als volgt kon worden uitgewerkt.

Wij hadden een voorbeeld. De heel- Swaelen en andere collega's die sinds jaren de werkzaamheden van de Schoolpactcommissie met aandacht en kennis van zaken volgen, weten dat men daarop het vlak van de grote principes erover waakt de vrede te behouden en dat welkdanige politieke partij aldaar een vertegenwoordiging heeft, die niet meer afhangt van de sterkte in Kamer of Senaat. Wij wisten echter dat voor de politiek van het cultureel leven een gelijkaardig systeem niet van toepassing zou kunnen zijn.

Waarom ? Omdat men dag in dag uit met toelagen, met regelingen, met vertegenwoordigingen, met kleine zaken te doen had en het stelsel van de Schoolpactcommissie werd dan ook niet toegepast. Wij kozen voor een praktisch operationeel systeem, zou ik bijna durven zeggen, de inspectie en de adviescommissie met de nodige staf erbij, die later door de wet, de Vaste Commissie van het Cultuurpact is geworden.

De geest was dus een orgaan te creëren dat over voldoende vertegenwoordigingskracht zou beschikken en administratief zo uitgerust zou zijn om dag in dag uit op de bres te staan wanneer er klachten worden geuit.

Na enkele jaren hebben wij vastgesteld dat wanneer er klachten zijn voor de zogenoemde Nationaie Cultuurpactcommissie, deze grotendeels, ik zeg zelfs in overgrote mate, langs Nederlandstalige zijde blijken te bestaan. Grosso modo mag men zeggen dat op 100 klachten, 80 in het Nederlandstalig landsgedeelte hun oorsprong vinden en 20 langs Franstalige zijde. Tijdens de laatste maanden is de verhouding veeleer 90/10 dan de 80/20 uit de voorgaande jaren.

Langs de andere kant mag niet worden ontkend dat wanneer men *nagaat* tegen wie klacht wordt neergelegd het toch duidelijk is dat het komt door de sterke positie van vele organismen die tot de CVP-familie behoren. Deze klachten zijn niet zo zeer gericht tegen de CVP als dusdanig, maar grotendeels toch tegen wat er ronddraait. (**Protest bij de leden van de CVP**) Het is een loutere vaststelling !

Het is van groot belang vast te stellen dat in de klachtenbehandeling de overgrote meerderheid van de aanklagers in het Nederlandstalig landsgedeelte is gevestigd en de overgrote meerderheid van deze klachten gericht zijn tegen de familie waarover het hier gaat, en die de meerderheid inzake de mandatenverdeling op dit ogenblik eist. Deze beschouwingen laten mij toe te zeggen dat met bijzonder grote omzichtigheid moet worden uitgekeken of ja dan neen één politieke fractie van de Vaste Commissie voor het Cultuurpact naar één politieke tendens zou overhevelen. Men zegt ons dat het toegepaste systeem evenredig is, namelijk het systeem-D'Hondt. Maar dit systeem kan onrechtvaardig worden wanneer het trapsgewijze tot stand wordt gebracht.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik veroorloof mij de cijfers na te kijken. Het is juist dat de CVP-fractie de sterkste in Vlaanderen is, namelijk met 43,8 % en 108 zetels, dat de BSP 21 % haalt en hier 47 zetels heeft, de PVV 17,9 % en 39 zetels en de Volksunie 11,5 % en 20 zetels. Reeds hier is er een eerste distorsie ontstaan door het feit dat de samenstelling van de Cultuurraad uit 121 Kamerleden en 100 Senatoren bestaat. En in de Senaat speelt reeds een ander kiesstelsel, in tweede orde.

Indien het min of meer juist is dat 107 zetels... **(Een stem bij de CVP : 108 !)**

DE HEER H. DE CR00 : Ik weet niet of de heer De Bondt nog tot uw fractie behoort ! **(Protest bij de leden van de CVP)** Goed dan, 108 zetels -- want ik geef u de heer De Bondt toe -- in de Cultuurraad is reeds een oververtegenwoordiging van wat het stemmenaantal uitwijst. Dat zal ik niet betwisten, maar wanneer men dan tot de aanduiding van 13 leden komt dan heeft men het resultaat van 7 op 13 -- en dit lijkt een tikje op de Europese verkiezingen die ook 7 op 13 geven -- daar waar men ver van de 50 % van het kiezerskorps achter zich brengt. Dit alles omdat onder meer, het systeem-D' Hondt, dat een apparenteringsstelsel voorziet waar overschotten kunnen worden overgedragen waardoor er een modulerend effect ontstaat. Deze overdracht bestaat hier echter niet. Het is onrechtvaardig een stelsel door te drukken dat, startend met een kleine 44 %, een groot overwicht geeft voor een beperkt aantal mandaten ! Trouwens, het probleem is zo geweest dat de Fractieleden van de vier partijen in dit Cultuurparlement geen akkoord hebben kunnen bereiken, dus evenmin wat de BSP-fractie betreft.

Men kan natuurlijk zeggen -- en ik heb hier deuntjes horen zingen over een zeker unitarisme, dat ik voorbijgestreefd dacht -- dat het hier gaat om een nationale commissie ! Deze nationale commissie bestaat uit 26 leden, waarbij ook nog observatoren uit het Duitstalig landsgedeelte moeten worden gevoegd, alsook deze van partijen die als dusdanig geen vertegenwoordiger in deze commissie kunnen verkiezen. En hier zou de CVP maar 7 leden op 26 tellen !

Ik heb echter het gevoel dat wij een materie benaderen waar men, technisch gezien, kan uitleggen dat die zeven op de dertien mandaten naar de CVP-fractie moeten gaan.

Ik herhaal het, louter technisch vind ik de uitleg verdedigbaar, maar daaraan is toch een ander aspect verbonden, met name de cultuurvrede zelf. Ten slotte kan men beweren dat er termijnen zijn gesteld voor de aanduiding van de leden.

Mijnheer de Voorzitter, volgens de wet moet dit gebeuren binnen de drie maanden van de hernieuwing van de Wetgevende Kamers. Welnu, deze hernieuwing gebeurde, ofwel op 17 december

1978, ofwel op 11 januari 1979. In elk geval is de hernieuwing niet gebeurd bij de installatie van het Bureau van de Kamer. **(Protest bij de leden van de CVP)**

Dat kan niemand beweren !

De laatste **samenstelling** van de Commissie -- die wij thans moeten hernieuwen -- gebeurde op 5 juli 1977, wanneer de verkiezingen hadden plaatsgegrepen op 17 april 1977, indien mijn geheugen goed is, dus binnen de drie maanden na de hernieuwing van de Kamers. Wij lopen dus geen gevaar te zeggen dat wij buiten de driemaandelijke termijn gaan. Dit is mijn argument.

Nog een ander voorbeeld om te sluiten. Wij moeten eerstdaags de Raad van Beheer van de BRT aanduiden, insgelijks bestaande uit dertien leden.

Volgens het decreet van 9 april 1973 zouden ook zeven mandaten in de Beheerraad van de BRT aan de CVP worden gegeven. Dus zeven voor de CVP, drie voor de BSP, twee voor de PVV en één voor de VU, zoals hier nu wordt voorgesteld voor de Vaste Commissie van het Cultuurpact.

Maar gelukkig is er hier een stootje achter de deur, want het decreet van 9 april 1973 speelt niet zolang het niet vervangen is door een nieuw decreet, waardoor een andere procedure van aanduiding van de leden zal worden voorzien. Dit betekent dat vooralsnog de verhouding voor de BRT : zes, drie, twee en twee blijft, en dat daaraan niet meer kan worden geraakt, aangezien de procedure tot vernieuwing van die Raad van Beheer, door het decreet van 9 april 1979 niet van toepassing kan zijn.

Ik kan begrijpen dat onze BSP-collega's zeggen dat zij niet willen blijven zitten «onder het zwaard van Damocles» ; met andere woorden in de BRT-raad zeven beheerders op de dertien voor de CVP-fractie, en dit gevaar zou inderdaad bestaan indien artikel 4 van het decreet op de BRT zou spelen ! Dat de BSP zich enkel op deze manier denkt te beveiligen tegen een overwicht in dat belangrijk orgaan van de communicatie- en massamedia, is een loze zelfvoldoening.

Daarom, mijnheer de Voorzitter, geachte collega's wil ik besluiten met te zeggen dat onze fractie beslist heeft het voorstel van de heer Schiltz te steunen, doch niet met dezelfde argumentatie die hij gebruikt. Ik heb het gevoel dat er naar de inhoud en naar de toon een onderscheid te maken is tussen hetgeen de heer Schiltz hier aan deze Cultuurraad heeft verklaard en hetgeen ik hier heb naar voren gebracht.

Ik zou het spijtig vinden dat men vandaag de dag, om het even voor welke beweegredenen, een systeem in openbare vergadering zou doordrukken, systeem waarover de Fractieleden binnenskamers geen akkoord hebben kunnen bereiken.

Mijnheer de Voorzitter, ik zou dan ook willen aandringen opdat -- de CVP -- de sterkste fractie

van deze Cultuurraad voor deze situatie begrip zou opbrengen en dat zij de oppositiefractie niet zou verplichten aan te tonen dat de huidige meerderheid nu — althans voor deze stemming — die toch niet kan doordrukken. Ik denk dat u mij — vooral wanneer u de leden hier aanwezig hebt geteld — zult begrepen hebben. (**Applaus bij de leden van de PVV**)

DE VOORZITTER : De heer Henckens heeft het woord.

DE HEER J. HENCKENS (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers, geachte collega's, ik betreur in de eerste plaats de polemische toon waarop de heer Schiltz dit debat heeft ingeleid en waarop hij het probleem heeft gesteld. Ik zal daar dus niet op ingaan. Eigenlijk heeft de heer Schiltz hier, via een indrukwekkende reeks halve waarheden, insinuaties en verdachtmakingen, een onheilspellende toekomst voor ogen getoefd waarin de CVP-horden door Vlaanderen zouden optrekken. Ik wist niet, mijnheer Schiltz, dat u op die manier dit probleem zoudt willen stellen dat ons toch allemaal aangaat. Ik betreur dit en wens op die toon niet verder te gaan.

Ik dank de heer De Croo voor de objectieve wijze waarop hij dit probleem heeft naar voren gebracht, alsmede voor de toon die hij heeft aangewend om daarop in te gaan.

Aan de heer Van Geyt wens ik te zeggen dat hij het inderdaad goed heeft begrepen. In die context was het juist zodat ik er geen woord van terugneem. Dames en heren, ten einde in dit verband elk misverstand te vermijden zal ik u twee alinea's uit artikel 22 van de wet van 16 juli 1973, die deze materie op een ondubbelzinnige en klare manier regelt, voorlezen. Vandaag wordt hier over de toepassing van deze wet gesproken en over niets anders. Ik lees dus artikel 22 van voornoemde wet waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt : «De Commissie bestaat uit 26 vaste leden en 26 plaatsvervangende leden waarvan 13 Nederlandstalige vaste leden en 13 Franstalige vaste leden, alsmede 13 Nederlandstalige plaatsvervangende leden en 13 Franstalige plaatsvervangende leden». Ik wens te onderstrepen dat duidelijk vermeld staat dat de commissie uit 26 leden bestaat. Ik citeer verder : «De Franstalige vaste leden en plaatsvervangende leden worden gekozen door de Cultuurraad voor de Franse Cultuurgemeenschap, de Nederlandstalige vaste leden en plaatsvervangende leden door de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap overeenkomstig de evenredige vertegenwoordiging van de politieke fracties waaruit deze cultuurraden bestaan». Dit is ook een belangrijk

element want het gaat hier juist over de toepassing van deze zinsnede.

Ik lees u nog een laatste alinea die ik eveneens in herinnering wens te brengen : «De partijen die niet in de commissie vertegenwoordigd zijn — door het toepassen van de evenredige vertegenwoordiging, dit staat niet in de tekst, ik voeg dit er zelf bij — mogen een Nederlandstalig, een Franstalig of een Duitstalig lid met adviserende stem aanwijzen op voorwaarde dat zij vertegenwoordigd zijn in de Cultuurraad van de betrokken gemeenschap. De aanwijzing wordt gedaan door de politieke fractie van de betrokken Cultuurraad». Tot daar eigenlijk het artikel dat de materie waarover wij vandaag handelen, regeert. In de wet wordt klaar en duidelijk vermeld dat er één Vaste Nationale Cultuurpactcommissie is die uit 26 leden bestaat, paritair opgedeeld en aangeduid op de wijze zoals ik zoëven heb geschetst. De fracties die daardoor niet zouden vertegenwoordigd zijn, kunnen nog iemand met raadgevende stem in deze Vaste Nationale Cultuurpactcommissie aanduiden.

Als de CVP nu 7 van de 26 mandaten zou bekleden, en voeg er nog de drie mandaten van de PSC bij, zodat het 10 op de 26 zou worden, dan laat ik het aan u over de conclusie te trekken waar de meerderheid ligt.

De heer Schiltz heeft ook nog een opmerking gemaakt in verband met de werking van deze Cultuurpactcommissie. Hier wil ik even inhaken op wat de heer De Croo ter zake naar voren heeft gebracht. Trouwens, het is de heer De Croo die namens de PVV in de commissie ter voorbereiding van het Cultuurpact, waarvan ik ook lid was, gesteid heeft dat de Cultuurpactcommissie een nationale commissie diende te zijn, omdat het gevaar voor discriminatie en minorisatie aan weerszijden van de taalgrens anders ligt. Wij kennen dat. Daarom zijn wij in België. Er werd uitdrukkelijk gevraagd dat dit geen afzonderlijke Cultuurpactcommissies zouden zijn, maar wel een Nationale Cultuurpactcommissie omdat de gevoeligheden aan weerszijden van de taalgrens anders liggen. Daarmede staat of valt niet alleen het Cultuurpact, maar met dit sluitstuk staat of valt ook de hele filosofie die aan de basis ligt van de bescherming van de minderheden.

Mijnheer Schiltz, u moogt en u hebt het recht een andere thesis voor te staan, maar dan moet men een volledig nieuwe negotiatie beginnen over het Cultuurpact, over de Cultuurpactcommissie enzovoort. Omdat wij nu plots meer autonoom of minder autonoom denken kan het niet zijn dat wij nu zomaar in een handomdraai van een stelsel, dat reeds tientallen jaren overal zonder betwistingen wordt toegepast, afstappen. Trouwens, de aanleiding daartoe bestaat niet.

DE HEER H. SCHILTZ : Mijnheer Henckens, u

zegt dat het stelsel-D'Hondt wordt toegepast. Er zijn verkiezingen waar een ander systeem wordt toegepast, ik denk onder meer aan het systeem-Imperiali.

DE HEER J. HENCKENS : Dat is nog voordeliger voor ons !

DE HEER H. SCHILTZ : Dat weet ik ook wel ! Dit om u te zeggen dat de term «proportioneel» op verschillende manieren kan worden toegepast, dat de meest rechtvaardige proportionaliteit de meest directe proportionaliteit is en dat in de wet nergens vermeld staat dat volgens het systeem-D'Hondt moet worden berekend zodat evengoed een rechtstreekse proportionaliteit zou kunnen berekend worden. Als dit wordt gedaan zal u merken dat, wat de zetelverdeling betreft, de BSP en de Volksunie de twee grootste overschotten zijn na de rechtstreekse verdeling van het te begeven aantal zetels. Dit zou een andere zetelverdeling zijn, proportioneel conform de wet !

DE HEER J. HENCKENS : Mijnheer Schiltz, ik moet u zeggen dat het door u met zoveel tremelo's opgeroepen bezwaar niet bestaat. Wij hebben 7 leden op de 26. Het communiqué dat uw partij vanmorgen heeft uitgegeven is vals ! Dat is volksbedrog ! U hebt gezegd dat wij de meerderheid hebben. Dat is onjuist ! (*Applaus bij de leden van de CVP*) U moet het dan ook volledig uitleggen. Wij hebben niet de meerderheid. Wij hebben er 7 op 26. U moet een ander communiqué uitgeven dat juist en evenwichtig is. U zou er goed aan doen de publieke opinie juist in te lichten ! (*Applaus bij de leden van de CVP*)

Mijnheer de Voorzitter, ik wens te besluiten met te zeggen dat het hier opgeroepen probleem niet bestaat. Ik wil er nog aan toevoegen, mijnheer Schiltz — en ook de PVV zal dat gaarne bevestigen — dat, toen er zich op zeker ogenblik in de Vaste Commissie voor Taaltoezicht een probleem stelde, dit zonder moeilijkheden onder de Fractievoorzitters is geregeld omdat dit aanleiding gaf tot bepaalde situaties die eigenlijk niet gezond waren. Wij hebben ons niet laten pramen om dit probleem op te lossen. Bij de laatste samenstelling van het Bureau, mijnheer de Voorzitter van de Volksunie, had de Volksunie geen recht op een ondervoorzitter. De vorige keer was het de PVV die geen recht had. Wij hebben evenwel gemeend dat het billijk en aanvaardbaar was. Dit maar om te zeggen dat wij het niet zijn die moeilijkheden veroorzaken. In de Commissie voor het reglement werd trouwens een gentlemen's agreement getroffen. Ik meen niet dat men ons enig sectarisme kan verwijten.

Mijnheer de Voorzitter, ik vraag u dat niet wordt ingegaan op de vraag tot uitstel. Wel verzoek ik de collega's zich hier in deze vergadering uit te spre-

ken in die zin dat de evenredige vertegenwoordiging wordt gezien als zijnde de toepassing van het stelsel-D'Hondt zodanig dat wij vandaag deze aanduiding kunnen laten doorgaan.

Aan de heer De Croo wens ik te zeggen dat in het Bureau van de Cultuurraad tussen alle fracties unaniem is afgesproken dat de samenstelling van het Bureau van de Cultuurraad als terminus a quo zou worden genomen, voor het lopen van de termijn van drie maanden. Wij verkeren dus nog perfect binnen de termijn zodanig dat wij nog een maand tijd hebben. (*Applaus bij de leden van de CVP*)

DE VOORZITTER : De heer Van Elewyck heeft het woord.

DE HEER J. VAN ELEWYCK (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers, geachte collega's, vandaag komen in de Cultuurraad twee belangrijke vragen aan bod. De eerste vraag betreft het al dan niet nationaal karakter van de Cultuurpactcommissie. De tweede vraag betreft de toepassing van het stelsel-D'Hondt.

Welnu, namens de BSP-fractie wensen wij over deze twee aangelegenheden een verklaring af te leggen.

Wij hebben allen begrip voor diegenen die het stelsel-D'Hondt in vraag stellen. Zeker, het stelsel-D'Hondt blijkt logisch en er is niet steeds een handelbaar alternatief voorhanden. Voor de samenstelling van onder meer deze Raad wordt dit stelsel echter soms tot de derde macht toegepast, bijvoorbeeld via de aanstelling van de provinciale senatoren en via de aanstelling van de gecoöpteerde senatoren. Daarop nogmaals het stelsel-D'Hondt toepassen kan tot onaanvaardbare anomalieën leiden. In principe staan wij dus huiverig tegenover het doortrekken, zonder meer, van het systeem-D'Hondt.

Het toepassen van dit systeem-D'Hondt mag, ons inziens, in geen geval tot één van de volgende toestanden leiden.

Ten eerste, het kan niet zijn dat wie in dit land via rechtstreekse verkiezingen over geen meerderheid beschikt, die meerderheid toch krijgt via meermaals herhaalde getrapte verkiezingen.

Ten tweede, het kan niet zijn dat ideologische strekkingen die in deze Cultuurraad een fractie vormen, via het systeem van getrapte verkiezingen niet meer zouden vertegenwoordigd zijn in de organen waarvoor deze Raad de leden moet aanwijzen.

Daarenboven geldt, ons inziens, het principe dat instellingen die uit de aard van hun bestaan pluralistisch moeten zijn, dit in realiteit ook kunnen zijn, met andere woorden dat geen enkele ideologische overtuiging alleen over het beslissingsrecht mag beschikken.

De Vlaamse Socialisten zullen de toepassing van het systeem-D'Hondt telkens weer toetsen aan de hierboven vermelde principes ; zo oök voor de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie. Krijgt een fractie de meerderheid in deze commissie ? Neen, want de Cultuurpactcommissie is nationaal, wat de beste bescherming inhoudt voor de ideologische en filosofische minderheden. Die bescherming heeft niets te maken met een taalgemeenschap of een cultuurgemeenschap. De Commissie is nationaal ; ze moet ook nationaal blijven, zo niet moet over het hele pact opnieuw worden onderhandeld.

De CVP haalt op de 26 leden van de Nationale Cultuurpactcommissie 7 mandaten, wat geen meerderheid is.

Is elke fractie in de Nationale Cultuurpactcommissie vertegenwoordigd ? Ja !

De Cultuurpactcommissie voldoet dus aan de eerder door ons vermelde criteria. Voor dit geval stemmen wij dan ook in met de aanwijzing van de 13 Nederlandstalige leden van de Cultuurpactcommissie, zoals voorgesteld door de meerderheid in deze Raad.

(Applaus bij de leden van de meerderheidspartijen)

DE VOORZITTER : Dames en heren, wij worden geconfronteerd met een voorstel tot verdaging van dit punt, uitgaande van de heer Schiltz.

Wij moeten overgaan tot de stemming over dat voorstel tot verdaging. Artikel 23 van het Reglement bepaalt dat die stemming gebeurt bij zitten en opstaan.. .

DE HEER H. DE CR00 : Mag er geen naamstemming plaatshebben ? Dat zou leerrijk kunnen zijn.

DE VOORZITTER : Mijnheer De Croo, artikel 23 van het Reglement schrijft voor dat over een voorstel tot verdaging gestemd wordt bij zitten en opstaan, tenzij de Voorzitter daar anders over beslist en de Voorzitter beslist niet anders. De heer Van Geyt heeft het woord.

DE HEER L. VAN GEYT : Mijnheer de Voorzitter, ik zal voor verdaging stemmen omdat ik meen dat de interpretatie gegeven door de heer Van Elewyck, die ik zeer aandachtig heb beluisterd, inderdaad eventueel bepaalde garanties kan geven op één voorwaarde — en dat is een voorwaarde die ik ten zeerste betreur — met name dat, bij eventuele conflicten in de Nederlandstalige vleugel, wij fataal in beroep moeten gaan bij de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie.

DE VOORZITTER : Dames en heren, wij gaan over tot de stemming over het voorstel tot verdaging van de heer Schiltz.

— Het voorstel tot verdaging wordt bij zitten en opstaan verworpen.

DE HEER H. DE CR00 : Mijnheer de Voorzitter, wij gaan u dat punt alleen laten behandelen en komen terug de volgende maal.

(De leden van de PVV, de VU en het VB verlaten de zaal)

DE VOORZITTER : Het incident is gesloten.

Procedure

DE VOORZITTER : Dames en heren, uit de verschillende verklaringen die aan de stemming zijn voorafgegaan, meen ik te hebben begrepen dat er betwisting is omtrent het systeem dat wij zullen toepassen voor de aanwijzing van de 13 vaste en de 13 plaatsvervangende Nederlandstalige leden van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie.

In het verleden hebben wij steeds het stelsel-D'Hondt toegepast.

Ik zou eenvoudig kunnen verwijzen naar wat zich in het verleden heeft voorgedaan, maar om zekerheid te hebben over de voorafgaande vraag of wij verder het stelsel-D'Hondt toepassen wens ik dat wij er zouden over stemmen bij zitten en opstaan, zoals bepaald door het Reglement.

— De prejudiciële vraag over de toepassing van het stelsel-D'Hondt wordt bij zitten en opstaan bevestigend beantwoord.

DE VOORZITTER : De heer Van Elewyck heeft het woord.

DE HEER J. VAN ELEWYCK : Mijnheer de Voorzitter, dit moet natuurlijk gebeuren binnen de grenzen van de verklaring die ik heb afgelegd namens de BSP.

DE VOORZITTER : Jawel, mijnheer Van Elewyck, daarvan is akte genomen.

Wij passen dus het systeem-D'Hondt toe. Conform het stelsel-D'Hondt komen aan de CVP zeven mandaten, aan de BSP drie, aan de PVV twee en aan de Volksunie één mandaat toe. Daar de Volksunie maar recht heeft op één mandaat, kan ze ook maar één kandidaat rechtsgeldig voordragen in plaats van twee kandidaten voor de vaste leden en twee voor de plaatsvervangende leden. Aangezien ik de Volksunieff-actie niet meer kan raadplegen over de intrekking van één van de respectieve bijkomende kandidaatstellingen, verklaar ik niet-ontvankelijk de tweede kandidaatstelling als vast lid, met name de heer Johan Beke, en de tweede kandidaatstelling als plaatsvervangend lid, met name mevrouw Lutgart De Beul.

Het incident is hiermee gesloten.

Benoeming

DE VOORZITTER : Aangezien het aantal kandidaten gelijk is aan het aantal toe te wijzen mandaten, verklaar ik de voorgedragen kandidaten als verkozen.

Zijn dus benoemd tot vaste leden respectievelijk tot plaatsvervangende leden van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie de volgende dames en heren.

Vaste leden :

Bruno Claesen, Maria-Theresia Pémot, Luc Delanghe, Maria Janssens-Op 't Eynde, Tony Lemmens, Georges Ottenbourgs, Jan De Groof, Willy Van Cant, Maurice Christiaens, Herman Balthazar, Willy Bultereys, Alfons Mouling, Paul Rock.

Plaatsvervangende leden :

Jos Beckers, Alphonsine Phlix, Luc Vos, Augusta Frooninckx, Marie-Josée De Boodt, Jan Van den Audenaerde, Henri Branson, Paul Schlusmans, Johan Vande Meirssche, Fred Pieters, Luc Willemsens, Freddy Neyts, Arnold Herrebout.

Overeenkomstig artikel 22, vijfde lid, van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt en artikel 22, vijfde lid, van het decreet van 28 januari 1974 betreffende het Cultuurpact, mogen de partijen die in de commissie niet vertegenwoordigd zijn, een Nederlandstalig, een Franstalig of een Duitstalig lid met adviserende stem aanwijzen, op voorwaarde dat zij vertegenwoordigd zijn in de Cultuurraad van de betrokken cultuurgemeenschap.

Conform die bepalingen werd door de Kommunistische Partij van België de heer Jozef Turf, bediende, Kwikstaartlaan 19, Wondelgem, en door het Vlaams Blok mevrouw Wilhelmina Monseur-Kessens, zonder beroep, Cyriel Buyssestraat 1, Antwerpen, voorgedragen.

Ik verklaar de heer Turf en mevrouw Monseur-Kessens benoemd tot lid met adviserende stem. Alle leden zullen eerstdaags uitgenodigd worden om in handen van de Voorzitter de voorgeschreven eed af te leggen.

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1979. Kredieten die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen

— 4-11 (B.Z. 1979)-Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar

1978. Aanpassingen die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen

— 5-II (B.Z. 1979)-Nrs. 1 en 2

Naamstemming

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde zijn de naamstemmingen over de afgehandelde ontwerpen van decreet, met name allereerst :

- het ontwerp van decreet houdende de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1979. Kredieten die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen ;
- en het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1978. Aanpassingen die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen.

Ik stel voor daarover één enkele naamstemming te houden.

DE HEER L. VAN GEYT : Mijnheer de Voorzitter, ik vraag het woord voor een verklaring vóór de stemming

DE VOORZITTER : De heer Van Geyt heeft het woord.

De HEER L. VAN GEYT (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, ik zal de tijd van de leden van de Raad heus niet lang in beslag nemen maar wil alleen zeggen dat — en het is spijtig dat de Minister van Nationale Opvoeding niet meer aanwezig is — hetgeen wij de jongste weken hebben meegemaakt, de strijd die zich afspeelt in dat milieu alsmede de problemen voor dewelke de Minister werd geplaatst, van die aard zijn dat ik meen aan de Minister een slechte dienst te bewijzen door deze begroting goed te keuren. Ik zal dus tegenstemmen.

DE VOORZITTER : Gaat de Raad er dus mee akkoord één enkele naamstemming te houden ? (*Instemming*)

Dan is aldus besloten.

Er wordt overgegaan tot de naamstemming.

Uitslag van de stemming :
98 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
94 leden hebben ja geantwoord ;

1 lid heeft neen geantwoord ;
3 leden hebben zich onthouden.

Het quorum werd niet bereikt. Derhalve is de naamstemming zonder gevolg en zal zij moeten worden herhaald.

Aan de stemming hebben deelgenomen :

Adriaensens J. (Mevr.)	Laridon A.
Baldewijns E.	Lenaerts L.
Beerden G.	Lindemans L.
Boel H.	Mesotten W.
Boeykens G. ,	Moors C.
Bogaerts A.	Nauwelaerts R.
Bougeois A.	Nauwelaerts-Thues J.
Bourry M.	Olivier M.
Breyne P.	Panneels-Van Baelen M.
Canipel A.	Peeters R.
Cardoen G.	Ramaekers J.
Caudron J.	Rutten André
Cauwenberghs F.	Rutten Mathieu
Claeys Dries	Seeuws W.
Claeys Walter	Smeers T.
Coens D.	Smets A.
Cools B.	Smitt C. (Mej.)
Cooreman E.	Staels-Dompas N.
Croux L.	Steverlynck A.
d'Alcantara A.	Steyaert R. (Mej.)
De Backer-	Storme M.
Van Ocken R.	Suykerbuyk H.
De Baere A.	Smaelen F.
De Bondt F.	Temmerman G.
De Clercq Constant	Tobback L.
De Kerpel P.	Turf-De Munter G.
De Loore-	Tyberghien-
Raeymaekers J.	Vandenbussche M.
Demeester-	Uyttendaele R.
De Meyer W.	Vandenabeele A.
Demeulenaere-	Van den Brande L.
De Wilde F.	Van den Eynden J.
De Mey O.	Vandenhove M.
Deneir A.	Van den
De Pauw-Deveen L.	Nieuwenhuijzen J.
De Seranno J.	Vanderborcht F.
De Smeyter G.	Van der Niepen P.
Detiège L. (Mevr.)	Vandewiele M.
De Vlies P.	Van Elewyck J.
Devos G. (Mej.)	Vangeel J.
De Weweire M. (Mej.)	Van Geyt L.
D'Hondt-	Vangronsveld F.
Van Opdenbosch P.	Vanhaverbeke A.
Dielens G. (Mevr.)	Vankeirsbilck E.
Egelmeers 1.	Van Nevel A.
Gerits J.	Vannieuwenhuyze R.
Gheysen R.	Van Ooteghem O.
Hancké L.	Vanvelthoven L.
Henckens J.	Verhaegen Guido
Kelchtermans L.	Verroken J.
Kuylen H.	Weckx H.
Lagae A.	Willockx F.

Windels R.

Afwezig waren :

Aerts F.	Kuijpers W.
Anciaux V.	Leemans E.
Baert F.	Lenssens J.
Blanckaert K.	Maes R.
Boey F.	Mangelschots J.
Bonnel R.	Nutkewitz J.
Buchmann J.	Nyffels G.
Capoen M.	Otte R.
Carpels O.	Pans L.
Claes Albert	Pede J.
Colla F.	Planckaert-Staessens C.
Coppens E.	Schiltz H.
Coppieters Alfons	Sleeckx J.
Cuvelier E.	Smet M. (Mevr.)
Daems J.	Somers J.
Danschutter L.	Sprockeels G.
De Beul A.	Taelman W.
Declercq Roger	Tindemans L.
De Clercq Willy	Valkeniers J.
Deconinck A.	Van Acker Frank
De Coster M.	Vanackere Leo
De Croo H.	Van Belle 1.
De Graeve J.	Van Biervliet L.
De Grève L.	Van Canneyt J.
De Keersmaeker P.	Vandekerckhove Rik
De Rore A.	Vandekerckhove Robert
De Rouck G.	Van Den Broeck O.
Desaeyere W.	Van der Elst F.
De Winter A.	Vanderheyden V.
Dewulf Maurice	Vanderpoorten H.
D'Haeyer R.	Vandersmissen E.
Diegenant A.	Van Dessel M.
Dillen K.	Van De Velde L.
Duclos A. (Mevr.)	Vandezande R.
Dupré J.	Van Elsen C.
Févir J.	Van Grembergen P.
Février S.	Van Rompaey R.
Flamant E.	Vansteenkiste E.
Gijs R.	Verberckmoes F.
Grootjans F.	Verbist A.
Herman-	Vergeylen J.
Michielsens L.	Verhaegen Joris
Hostekint R.	Verleysen W.
Houben F.	Vemimmen W.
Jorissen W.	Waltniel L.
Kempinaire A.	Willems G.
Kenens M.	Wyninckx J.

Afwezig waren met kennisgeving van een gewet-
tigde reden :

Adriaensens H.	Claes W.
Akkermans P.	Coppieters Maurits
Bascour J.	de Bruyne H.
Calepaert W.	Declercq Tijn
Chabert J.	De Cordier A.

Deleeck H.
Desutter E.
De Wulf R.
Dhoore L.
Eyskens M.
Gabriels J.
Galle M.
Geens G.
Lahaye H.
Lavens A.

Leys P.
Martens W.
Piot F.
Poma K.
Tanghe F.
Van Elslande R.
Van Herreweghe M.
Van Renterghem W.
van Waterschoot J.
Vreven A.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

DE VOORZITTER : Dames en heren, teneinde de leden niet onnodig op te houden, stel ik voor de vergadering onmiddellijk voor vijf minuten te schorsen. Na de schorsing zullen wij de zonder uitslag gebleven naamstemming herhalen. Is de Cultuurraad opnieuw niet in aantal, dan zullen wij, conform het Reglement, alleszins de vraag om uitleg van de heer Laridon behandelen.

Is iedereen het met mijn voorstel eens ? (*Instemming*)

Dan is de vergadering geschorst.

— *De vergadering wordt geschorst om 20 uur.*

— *De vergadering wordt hervat om 20.15 uur.*

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1979. Kredieten die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen

— 4-11 (B.Z. 1979)-Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1978. Aanpassingen die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen

— 5-II (B.Z. 1979)- Nrs. 1 en 2

Naamstemming (Herhaling)

DE VOORZITTER : Wij herhalen de zonder gevolg gebleven naamstemming over het ontwerp van decreet houdende de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1979. Kredieten die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen, en over het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van Nationale Opvoeding — Nederlandstalig regime — voor het begrotingsjaar 1978. Aanpassingen die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen.

Er wordt overgegaan tot de naamstemming.

Uitslag van de stemming :

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
96 leden hebben ja geantwoord ;
2 leden hebben zich onthouden.

Het quorum werd niet bereikt. Derhalve is de naamstemming zonder gevolg en zal zij moeten worden herhaald.

Aan de stemming hebben deelgenomen :

Adriaensens J. (Mevr.)	Kuylen H.
Baldewijns E.	Lagae A.
Beerden G.	Laridon A.
Boel H.	Leemans E.
Boey F.	Lenaerts L.
Boeykens G.	Lindemans L.
Bogaerts A.	Mesotten W.
Bourgeois A.	Moors C.
Bourry M.	Nauwelaerts R.
Breyne P.	Nauwelaerts-Thues J.
Canipel A.	Olivier M.
Cardoen G.	Panneels-Van Baelen M.
Caudron J.	Pans L.
Cauwenberghs F.	Peeters R.
Claeys Dries	Ramaekers J.
Claeys Walter	Rutten André
Coens D.	Rutten Mathieu
Cools B.	Seeuws W.
Cooreman E.	Smeers T.
Croux L.	Smets A.
d'Alcantara A.	Smitt C. (Mej.)
De Backer- Van Ocken R.	Staels-Dompas N.
De Baere A.	Steverlynck A.
De Bondt F.	Steyaert R. (Mej.)
Declercq Tijn	Storme M.
De Kerpel P.	Suykerbuyk H.
De Loore- Raeymaekers J.	Swaelen F.
Demeester- De Meyer W.	Temmerman G.
Demeulenaere- De Wilde F.	Tindemans L.
De Mey O.	Tobback L.
Deneir A.	Turf-De Munter G.
De Pauw-Deveen L.	Tyberghien- Vandenbussche M.
De Seranno J.	Uyttendael R.
De Smeyter G.	Vandenabeele A.
Detiège L. (Mevr.)	Van den Brande L.
Devos G. (Mej.)	Van den Eynden J.
De Weweire M. (Mej.)	Vandenhove M.
D'Hondt- Van Opdenbosch P.	Van den Nieuwenhuijzen J.
Dielens G. (Mevr.)	Vanderborgh F.
Egelmeers I.	Van der Niepen P.
Gerits J.	Vandewiele M.
Gheysen R.	Van Elewyck J.
Henckens J.	Vangeel J.
Kelchtermans L.	Vangronsveld F.
	Vanhaverbeke A.
	Vankeirsbilck E.
	Van Nevel A.

Vannieuwenhuyze R.
Vanvelthoven L.
Verhaegen Guido
Verroken J.

Weckx H.
Willockx F.
Windels R.

Chabert J.
Claes W.
Coppieters Maurits
de Bruyne H.
Declercq Tijl
De Cordier A.
Deleecq H.
Desutter E.
De Wulf R.
Dhoore L.
Eyskens M.
Gabriels J.
Galle M.

Geens G.
Lahaye H.
Lavens A.
Leys P.
Martens W.
Piot F.
Poma K.
Tanghe F.
Van Elslande R.
Van Herreweghe M.
Van Renterghem W.
van Waterschoot J.
Vreven A.

Afwezig waren :

Aerts F.
Anciaux V.
Baert F.
Blanckaert K.
Bonnell R.
Buchmann J.
Capoen M.
Carpels O.
Claes Albert
Colla F.
Coppens E.
Coppieters Alfons
Cuvelier E.
Daems J.
Danschutter L.
De Beul A.
De Clercq Constant
Declercq Roger
De Clercq Willy
Deconinck A.
De Coster M.
De Croo H.
De Graeve J.
De Grève L.
De Keersmaecker P.
De Rore A.
De Rouck G.
Desaeyere W.
De Vlies P.
De Winter A.
Dewulf Maurice
D'Haeyer R.
Diegenant A.
Dillen K.
Duclos A. (Mevr.)
Dupré J.
Férr J.
Février S.
Flamant E.
Gijs R.
Grootjans F.
Hancké L.
Herman- Michielsens L.
Hostekint R.
Houben F.
Jorissen W.
Kempinaire A.

Kenens M.
Kuijpers 'W.
Lenssens J.
Maes R.
Mangelschots J.
Nutmewitz J.
Nyffels G.
Otte R.
Pede J.
Planckaert-Staessens C.
Schiltz H.
Sleeckx J.
Smet M. (Mevr.)
Somers J.
Sproc keels G.
Taelman W.
Valkeniers J.
Van Acker Frank
Vanackere Leo
Van Belle 1.
Van Biervliet L.
Van Canneyt J.
Vandekerckhove Rik
Vandekerckhove Robert
Van Den Broeck O.
Van der Elst F.
Vanderheyden V.
Vanderpoorten H.
Vandersmissen E.
Van Dessel M.
Van De Velde L.
Vandezande R.
Van Elsen C.
Van Geyt L.
Van Grembergen P.
Van Ooteghem O.
Van Rompaey R.
Vansteenkiste E.
Verberckmoes F.
Verbist A.
Vergeylen J.
Verhaegen Joris
Verle ysen W.
Vernimmen W.
Walt Niel L.
Willems G.
Wyninckx J.

Afwezig waren met kennisgeving van een gewet-
tigde reden :

Adriaensens H.
Akkermans P.

Bascour J.
Calepaert W.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

DE VOORZITTER : De zonder gevolg gebleven naamstemming zal bij de aanvang van de volgende vergadering worden herhaald. Alsdan zullen eveneens aan de orde komen de naamstemmingen over de andere ontwerpen van decreet en het voorstel van decreet die op de agenda van heden stonden vermeld.

VRAAG OM UITLEG (R.v.O. art. 49)

Vraag om uitleg van de heer A. Laridon tot de Minister van de Nederlandse Gemeenschap over de reorganisatie van en de invoering van nieuwe programma's in het zeevisserijonderwijs

DE VOORZITTER : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Laridon tot de Minister van de Nederlandse Gemeenschap over de reorganisatie van en de invoering van nieuwe programma's in het zeevisserijonderwijs.
De heer Laridon heeft het woord.

DE HEER A. LARIDON (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, dames en heren, de huidige structuur van het zeevisserijonderwijs, dat ressorteert onder het Ministerie van Verkeerswezen, ontstaan kort na de oorlog, is van zeer bijzondere aard en geeft geen enkele rationele aansluiting met de andere vormen van technisch of beroepsonderwijs. Met andere woorden de leerling die de visserijschool verlaat, kan met zijn diploma nergens terecht tenzij in het gesloten wereldje van de visserij.
De visserijscholen hebben over het algemeen twee afdelingen, een afdeling dek en een afdeling motoren. De studies voor de afdeling dek leiden tot scheepsjongen zonder vaart, na twee jaar studie ; tot aspirant-schipper na drie jaar studie, dat stemt ongeveer overeen met het niveau A 3. Na een vaartijd van zes jaar en na het volgen van lessen kan men opklimmen tot schipper tweede klasse. Nadien kan men na een vaartijd van 2 jaar nog

opstijgen tot schipper eerste klasse. Na een vaartijd van 48 maanden kan hij ook schipper ter kustvisserij worden.

De afdeling motoren met een eerste en een tweede leerjaar omvat de studies van matroos of motorist ofwel voor schepen van minder dan 275 PK ofwel voor motorist voor schepen van maximum 500 PK. In elk geval zijn het studies die zich beperken tot het gesloten wereldje van de visserij. Daar de programma's, noch de structuren van het visserijonderwijs overeenstemmen met die van het Ministerie van Nationale Opvoeding, kan een leerling na het beëindigen van zijn studies in het visserijonderwijs onmogelijk de homologatie van zijn getuigschrift bekomen. De beroepskeuze die hij op 12-jarige leeftijd gedaan heeft zal hem verplichten bij die keuze te blijven en hij zal nooit in de mogelijkheid zijn volwaardig naar een ander beroep of andere studie over te stappen zoals dit wel het geval is voor iemand met een getuigschrift van lager secundair onderwijs. Concrete gevallen zijn de laatste tijd legio en het standpunt van de homologatiecommissie van Nationale Opvoeding is daarin duidelijk en formeel.

«Als wij het visserijonderwijs voor de jongeren willen aantrekkelijk maken dan moeten wij een diploma of getuigschrift waarborgen dat algemeen erkend wordt en zeker waarde heeft.

Buiten dit eerder opportunistisch aspect van de zaak is er ook het feit dat de moderne visserij steeds hogere technische eisen zal stellen aan de gezagvoerders van onze visserij schepen. De vraag kan gesteld worden aan welke houder van een diploma van de lagere secundaire cyclus men de leiding en de verantwoordelijkheid geeft over een onderneming waar, buiten mensenlevens, soms tientallen miljoenen mee gemoeid zijn».

Hier staan wij voor een contradictie, tenslotte is een schipper een ware bedrijfsleider. Deze bedrijfsleider heeft een infrastructuur van 50 à 60 miljoen frank en een aantal mensen onder zich. Men stelt zich dan de vraag hoe het mogelijk is dat een bedrijfsleider met een onderneming van 50 à 60 miljoen frank, niet kan toegelaten worden tot een eenvoudig examen van brandweerman, politieagent of tot het examen van klerk bijvoorbeeld bij de RMT.

Mevrouw de Minister, ziedaar de huidige toestand.

De hierboven aangehaalde tekst is vervat in het document V10/1, pagina 2, toegestuurd aan de leden van de Raad tot verbetering van het Zeevisserijonderwijs — Afdeling Zeevisserij, door het Bestuur van het Zeewezen op 14 juni 1973.

Hierop is gedurende drie jaar ernstig werk geleverd in voornoemde Raad en in de werkgroepen. De Commissie Boels — en ook de Commissie Van der Steen, maar deze laatste dan meer wat betreft de structuur van het onderwijs en meer speciaal voor de programma's — heeft in deze moeilijke om-

standigheden reuzewerk geleverd en is er in geslaagd de programma's van het zeevisserijonderwijs aan te passen aan die van Nationale Opvoeding.

Tijdens de laatste zitting van deze Raad op 7 juli 1976 vroeg de Commissie Boels aan de Administratie, dat zij de resultaten van de door de werkgroep geleverde inspanningen, die bewonderenswaardig zijn geweest niet onbenut zou laten en dat men er spoedig werk zou van maken.

Het spijt mij, mevrouw de Minister, te moeten vaststellen dat ondertussen drie jaar zijn verlopen en dat geen enkele wijziging is ingetreden. De jongeren die vandaag zeevisserijonderwijs beginnen staan nog altijd voor dezelfde toestand; zij behalen een diploma dat een zekere waarde heeft, beperkt tot de visserij, maar voor het overige is er geen enkele erkenning van hun getuigschrift.

Zoals het visserijonderwijs nu bestaat, beantwoordt het noch aan de vereisten van modern onderwijs, noch aan de eisen die de nijverheid aan dit onderwijs zou mogen stellen.

Bovendien meen ik dat de inrichtende machten en dus ook het bevoegde departement, de grote verantwoordelijkheid en de zorg dragen om aan de leerlingen, die op tamelijk prille leeftijd de hardste vorm van het zeemansberoep hebben gekozen, dat van visser, een evenwaardig onderwijs te geven als dat voor andere kinderen van dezelfde leeftijd het geval is. Bovendien moeten zij de kans krijgen — het kan gebeuren dat in bepaalde noodgevallen een bepaalde jonge kracht het roer moet kunnen wenden — een andere richting in onze samenleving te kiezen. Welnu, dit wordt hen door de huidige situatie praktisch onmogelijk gemaakt. De gevolgen van de verouderde programma's blijven dus vandaag nog altijd bestaan, niettegenstaande het ernstige werk dat drie jaar lang werd geleverd en niettegenstaande het feit dat deze programma's ingediend werden bij het departement van Verkeerswezen in 1976.

Het is dus onmogelijk de homologatie van de getuigschriften te bekomen, noch in type I, noch in type II.

De afgestudeerden hebben een onvoldoende voorbereiding om een verantwoordelijke post op te nemen bij het kaderpersoneel van de visserij. Inderdaad, ingevolge de verouderde programma's in dit onderwijs, zal een afgestudeerde van het visserijonderwijs qua kwaliteit van de leerstof, een onvoldoende voorbereiding hebben om later een verantwoordelijke post te bekleden bij het kaderpersoneel van de visserij. Ingevolge het gebrek aan diversiteit in de vakleerstoffen, zal hij niet beschikken over de nodige algemene ontwikkeling, die hem moet toelaten een passende plaats in onze maatschappij in te nemen.

Een groot deel van de leerlingen beschikt niet over de geestelijke vermogens om de theoretisch-technisch gerichte leerstof te assimileren. Dit komt

omdat in feite het visserijonderwijs niet voldoende gedifferentieerd is en er een louter technisch gericht programma is en geen beroepsonderwijs. Spoedig verliezen de zwakkeren voeling met de meerbegaafden, ze worden ontmoedigd en verlaten de school totaal onvoldoende geschoold voor hun taak in de visserij, ook al is, het slechts de taak van een matroos. Maar ook die matroos heeft ernstige verantwoordelijkheden te dragen en hij verdient dan ook een specifieke opleiding.

Hieruit blijkt voldoende, mevrouw de Minister, dat er meer differentiatie zou dienen te komen in het onderwijs en dat er dus naast de verschillende soorten programma's er ook programma's zouden bestaan waar de leerlingen, die tot een verschillend niveau behoren, zich zouden kunnen ontplooien en dus kunnen voorbereid worden.

Het spreekt vanzelf, mevrouw de Minister, dat uit wat ik daarnet heb aangehaald, verschillende vragen rijzen, waarop ik een duidelijk antwoord zou willen bekomen.

1. Op welk niveau worden er tussen het bevoegde departement van Verkeerswezen en het Ministerie van Nationale Opvoeding onderhandelingen gevoerd met als streefdoel aan de leerlingen van het visserijonderwijs een gelijkwaardig onderwijs te verstrekken en een gehomologeerd getuigschrift af te leveren, met andere woorden de erkenning van de studiebewijzen door Nationale Opvoeding te bekomen ?
2. Welke zijn de problemen die er de oorzaak van zijn dat de reorganisatie en de invoering van de nieuwe programma's, waarvan men dus de studie aangevat heeft in 1973, studie die beëindigd werd in 1976 en waaromtrent ik mij afvraag, in 1979, welke de oorzaken zijn die aan de basis liggen van het feit dat de programma's, uitgewerkt door de Raad tot Verbetering van het Zeevaartonderwijs, niet worden uitgevoerd ? Wat doet uw departement om tot een oplossing te komen ? In welk schooljaar voorziet u de start met nieuwe programma's ?
3. Indien er zich ernstige problemen voordoen, waarom worden ze dan niet aan de Raad tot Verbetering van het Zeevaartonderwijs voorgelegd, waarvan de laatste vergadering plaats had op 7 juli 1976 ?

In elk geval, mevrouw de Minister, wanneer men ertoe zou kunnen besluiten — ik hoop dat deze interventie er kan toe bijdragen — eens en voor goed komaf te maken met deze nieuwe programma's en met de reorganisatie van het visserijonderwijs, dan is ook één van mijn wensen dat de nieuwe programma's gelijktijdig zouden ingevoerd worden in alle netten van het visserijonderwijs.

Dit kan eventueel het best gepaard gaan met de herstructurering van de diverse zeevisserij-

scholen, zoals dit reeds het geval was te Heist, waar een zekere fusie is tot stand gekomen tussen de rijksvisserijschool en de vrije visserijschool. De vrije visserijschool heeft opnieuw het aantal observatiejaren genomen en de rijksschool de twee oriëntatiejaren.

Er is daar dus een zekere verdeling gebeurd en er kwam een vorm van fusie en samenwerking tot stand.

Mevrouw de Minister, dit wil niet zeggen dat de hernieuwing van de programma's en de herstructurering noodzakelijk moeten samengaan, maar dat misschien wel het ene het gevolg zou kunnen zijn van het andere.

Maar hoe dan ook, het voornaamste en het dringendste is de herziening van de programma's en de reorganisatie van dit onderwijs, en vooral dan de herwaardering van de diploma's, omdat het mijns inziens bijna misdadig is dat een diploma dat jongeren willen behalen en waarvoor zij hard moeten werken niet gelijk zou staan met een bepaald niveau. Het is toch niet normaal dat indien door een of andere omstandigheid de leerling niet de richting kan kiezen van de visserij en hij met zijn diploma komt in een andere sector, hij eenvoudigweg het antwoord krijgt : uw diploma heeft zelfs niet de waarde van een lager secundair onderwijs. U kunt bij voorbeeld niet meedoen aan een examen van klerk, politieagent of brandweerman.

Mevrouw de Minister, dit is een betreurenswaardige toestand en ik hoop dat u de middelen zult aanwenden om hieraan zo vlug mogelijk een einde te maken. (*Applaus bij de leden van de meerderheid*)

DE VOORZITTER : Mevrouw de Minister van de Nederlandse Gemeenschap heeft het woord.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van de Nederlandse Gemeenschap (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouwen, mijne heren, het zal de heer Laridon niet ontgaan zijn, dat het zeevisserijonderwijs slechts sinds korte tijd onder mijn bevoegdheid ressorteert. Het is mij echter wel bekend dat de besprekingen in de Raad tot Verbetering van het Zeevaartonderwijs — afdeling zeevisserij — zeer ernstig werden opgevat en in het licht van het vernieuwd secundair onderwijs tot een goed project van reorganisatie hebben geleid, en dat de commissie onder de kundige leiding van ere-directeur Boels van de Stedelijke Visserijschool Oostende eveneens knap werk presteerde om onderwijsprogramma's voor die nieuwe structuur uit te werken.

Er dient echter rekening mede gehouden te worden dat, op het ogenblik dat het reorganisatieproject, dat trouwens ook een luik rationalisatie van het aantal scholen veronderstelde, bijna klaar was

BIJLAGE BIJ DE HANDELINGEN

Nr. 6 van 19 juni 1979

Begrotingstabel

BEGROTING
van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap
voor het begrotingsjaar 1979

SECTOR NEDERLANDSE CULTUUR

TITEL I — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
Deel 1 — Onderwijs				
Sectie 31 — <i>Kunstonderwijs</i>				
HOOFDSTUK I				
LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN				
§ 1. Lonen en sociale lakten				
11.03	Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel, in dienst door werkongeval getroffen)	461,2	—	—
11.04	Allerhande toelagen aan het Rijkspersoneel	1,4	—	—
Totaal voor § 1		462,6		—
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten				
12.01	Erelonen, van advocaten en geneesheren. — Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken. — Presentiegelden, reis- en verblijfkosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen — Bezoldiging van niet tot de administratie behorende deskundigen en prestaties van derden	5,3	—	
12.02	Verbruiksuitgaven met betrekking tot het bezetten van de lokalen en onderhoudsuitgaven	21,9	—	
12.03	Leveringen van goederen en diensten : bureau-onkosten, vervoer, belastingen, retributies, publikaties van het departement, beroepsscholing, kleding en andere kleine bestuursuitgaven	16,5		—
12.04	Huur van mechanografische installaties (pro memorie)	—		—
12.05	Allerhande vergoedingen aan het Rijkspersoneel voor werkelijke lasten en materiële schade, evenals de vervoerkosten betreffende dienstreizen (met inbegrip van de bijdragen van de Staat-werkgever in de prijs van de sociale abonnementen)	1,4		
12.06	Huur van onroerende goederen van de verschillende diensten van het Departement, met inbegrip van de aan de Regie der Gebouwen verschuldigde huurgelden, retributies en vergoedingen. Belastingen slaande op gebouwen van het Rijk of door hem gehuurd, met inbegrip van de terugbetaling van belastingen aan de Regie der Gebouwen	3,8	—	
12.07	Uitzonderingsuitgaven voor diensten en voor aankopen van niet-duurzame goederen (werken en leveringen voor inrichting van nieuwe lokalen, verhuizingskosten, enz.)	11,7		
Totaal artikels 12.01 tot 12.07		60,6		
12.20	Verzekering van de leerlingen	0,8		
12.21	Schoolreizen en uitstappen	0,7	—	
12.22	Sociale voordelen	0,2		
12.23	Pedagogische en educatieve opdrachten	35,8		
12.24	Aankoop van kleding en toneeluitrusting	1,6	—	
Totaalvoor § 2		99,7		
Totaal voor hoofdstuk I		562,3	—	

TITEL 1 — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	T E K S T E N	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggings-kredieten	Ordonnancingskredieten
HOOFDSTUK III				
INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Inkomensoverdrachten aan gezinnen				
33.02	Toelage aan de „Stichting Muziekonderwijs” Baarle-Nassau	2,0	—	—
33.03	Toelage aan de Belgische Mediatheek	14,5	—	—
33.04	Toelagen voor concerten en conoertcomités der conservatoria en andere	5,0	—	—
33.05	Toelagen aan jeugd- en muziekafdelingen	11,0	—	—
33.06	Toelagen aan instellingen voor muzische vorming van de jeugd	8,0	—	—
33.07	Toelage aan het Europacollege	3,5	—	—
33.08	Toelagen aan jeugd- en kinderateliers	9,0	—	—
	Totaal voor hoofdstuk III	53,0	—	—
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen				
43.01	Weddetoelagen aan de officiële gesubsidieerde muziekscholen van de eerste categorie	463,3	—	—
43.02	Weddetoelagen aan de officiële gesubsidieerde muziekscholen van de tweede categorie	157,0	—	—
43.03	Weddetoelagen aan de officiële gesubsidieerde tekenacademiën en tekenscholen	448,5	—	—
43.04	Werkingsstoelagen aan de officiële gesubsidieerde muziekscholen van de eerste categorie	22,3	—	—
43.05	Werkingsstoelagen aan de officiële gesubsidieerde tekenacademiën en tekenscholen	40,7	—	—
	Totaal voor de artikels 43	1 131,8	—	—
Inkomensoverdrachten aan het vrij onderwijs				
44.01	Weddetoelagen aan de vrije gesubsidieerde muziekscholen van de eerste categorie	41,8	—	—
44.02	Werkingsstoelagen aan de vrije gesubsidieerde muziekscholen van de emste categorie	2,8	—	—
44.03	Weddetoelagen aan de vrije gesubsidieerde tekenacademiën en tekenscholen	75,8	—	—
44.04	Werkingsstoelagen aan de vrije gesubsidieerde academiën en tekenscholen	15,8	—	—
44.05	Werkingsstoelagen aan de Beiaardschool te Mechelen	0,4	—	—
44.06	Toelage aan het Mechels Stadspoppentheater	0,2	—	—
44.07	Toelage aan het Lemmensinstituut te Leuven	1,5	—	—
44.08	Toelage aan de School voor Poppenspel te Mechelen	0,6	—	—
44.09	Toelage aan het Provinciaal Centrum Dommelhof	1,8	—	—
	Totaal voor de artikels 44	140,7	—	—
	Totaal voor hoofdstuk IV	1 272,5	—	—
	Totaal voor Sectie 3 I — Kunstonderwijs	1 887,8	—	—

TITEL I — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten Vastleggingskredieten	Ordonnanceringkredieten
Deel II — Permanente vorming				
Sectie 32 — Permanente vorming				
HOOFDSTUK, 1				
LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN				
§ 1. Lonen en sociale lasten				
11.03	Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel, in dienst door werkongeval getroffen)	70,3	—	—
11.04	Allerhande toelagen aan het Rijkspersoneel	4,4	—	—
	Totaal voor § 1	74,7	—	—
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten				
12.01	Erelonen van advocaten en geneesheren. — Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken. — Presentiegelden, reis- en verblijfkosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen. — Bezoldiging van niet tot de administratie behorende deskundigen en prestaties van derden	13,6	—	—
12.02	Verbruiksuitgaven met betrekking tot het bezetten van de lokalen en onderhoudsuitgaven	28,9	—	—
12.03	Leveringen van goederen en diensten : bureau-onkosten, vervoer, belastingen, retributies, publikaties van het departement, beroepsscholing, kleding en andere kleine bestuursuitgaven	21,1	—	—
12.04	Huur van mechanografische installaties (pro memorie)	—	—	—
12.05	Allerhande vergoedingen aan het Rijkspersoneel voor werkelijke lasten en materiële schade, evenals de vervoerkosten betreffende dienstreizen (met inbegrip van de bijdragen van de Staat-werkgever in de prijs van de sociale abonnementen)	6,4	—	—
12.06	Huur van onroerende goederen van de verschillende diensten van het Departement, met inbegrip van de aan de Regie der Gebouwen verschuldigde huurgelden, retributies en vergoedingen. — Belastingen slaande op gebouwen van het Rijk of door hem gehuurd, met inbegrip van de terugbetaling van belastingen aan de Regie der Gebouwen	2,7	—	—
12.07	Uitzonderingsuitgaven voor diensten en voor aankopen van niet-duurzame goederen (werken en leveringen voor inrichting van nieuwe lokalen verhuizingskosten, enz.) (pro memorie)	—	—	—
	Totaal artikels 12.01 tot 12.07	72,7	—	—
12.32	Allerhande uitgaven ter bevoordering van het bibliotheekwezen	13,1	—	—
12.33	Uitgaven van alle aard voor de werking van de Nationale Jeugdgraad	0,4	—	—
12.34	Lopende uitgaven voor sportinstallaties	3,5	—	—
12.36	Lectuurvoorziening voor de Belgen in de Duitse Bondsrepubliek	0,4	—	—
12.37	Hoge Raad voor Volksopvoeding	0,4	—	—
12.38	Hoge Raad voor Bibliotheken	0,1	—	—
12.39	Hoge Raad voor Samenlevingsopbouw	0,1	—	—
12.40	Educatieve T.V.	2,0	—	—
12.41	Lectuurvoorziening in vakantiecentra	0,5	—	—
12.42	Lectuurvoorziening voor blinden	2,0	—	—
12.43	Inrichting van opvoedende manifestaties, vervolmakingscursussen, vormingsstages, allerhande uitgaven	6,5	—	—
12.44	Kadervorming en pedagogische initiatieven, inrichting van kunstmanifestaties in opdracht van de dienst	6,5	—	—

TITEL I — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceringkredieten
12.45	Allerhande uitgaven voor een cultureel beleid voor de derde leeftijd	3,9	—	—
12.46	Nederlandstalig Nationaal Centrum voor Openbare Bibliotheken	0,5	—	—
	Totaal voor 92	112,6	—	—
	Totaal voor hoofdstuk I	187,3	—	—

HOOFDSTUK III

INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN

Overige subsidies aan bedrijven

33.04	Toelage aan de Nationale Maatschappij voor Dierkunde	3,6	—	—
33.05	Toelagen aan nationale en regionale organisaties voor amateuristische kunstbeoefening	0,1	—	—
33.06	Toelagen ten voordele van de verschillende werken en initiatieven tot bevordering van de volksomwikkeling en de kadervorming	67,5	—	—
33.07	Opvoedende activiteiten door en voor lichamelijk gehandicapte personen onziken (pro memorie)	—	—	—
33.08	Toelagen aan kaderscholen en vakantiecentra	0,3	—	—
33.09	Jeugdtehuizen, jeugdcentra in zwakmaatschappelijke buurten, jongerencentra voor maatschappijvernieuwing, advies en informatiecentra, tienerclubs	67,1	—	—
33.10	Vergoedingen aan bibliothecarissen en hulpbibliothecari van de vrije en aangenomen openbare bibliotheken	14,9	—	—
33.11	Toelagen in boeken aan vrije on aangenomen openbare bibliotheken	29,6	—	—
33.12	Werkingsstoelagen aan de vrije en aangenomen openbare bibliotheken van de middelbare graad	6,5	—	—
33.13	Toelagen voor werkingskosten der vrije reizende bibliotheken	2,1	—	—
33.14	Prijs der Nederlandstalige openbare bibliotheken	0,1	—	—
33.15	Toelagen aan bibliotheken voor zieken	1,3	—	—
33.16	Toelagen voor experimenteel jeugdwerk en experimenteel vormingswerk :			
	01. Toelagen voor experimenteel jeugdwerk	2,5	—	—
	02. Toelagen voor experimenteel vormingswerk	3,4	—	—
33.17	Toelagen voor samenlevingsopbouw	43,4	—	—
33.18	Werkingsstoelagen aan landelijke jeugdverenigingen	172,5	—	—
33.19	Toelagen aan Centra voor Levensvorming Centra voor Werkende Jongeren en sociale promotie	39,2	—	—
33.20	Toelagen aan koepelorganisaties voor jeugdwerk met algemene opdracht :			
	01. Cultureel Jongerenpaspoort v.z.w.	1,0	—	—
	02. Agglomeratieraad van de Nederlandstalige Brusselse Jeugd v.z.w. (pro memorie)	—	—	—
	03. Vlaamse Federatie van Jeugdtehuizen (pro memorie)	—	—	—
	04. Europees Muziekfestival van de Jeugd te Neerpelt	1,0	—	—
	05. Materieel voor de Jeugd v.z.w. (pro memorie)	—	—	—
	06. Nationaal Informatie- en Documentatiecentrum v.z.w. (pro memorie)	—	—	—
	07. Jeugddienst Belgische Strijdkrachten in Duitsland v.z.w.	0,8	—	—
	08. NovemberComité voor Gehandicapten (pro memorie)	—	—	—
	09. Algemene dienst voor Jeugdtoerisme	10,0	—	—
33.21	Decreet werkingsstoelagen aan sportclubs on sportbonden	80,0	—	—
33.22	Toelage aan de v.z.w. „Studiecentrum Vrouwenproblematiek”	2,0	—	—

TITEL I — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	T E K S T E N	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnancingskredieten
33.23	Toelagen aan de Nederlandstalige organisaties ter bevordering van de openbare lectuur- en bibliotheekvoorziening	5,0	—	—
33.24	Toelagen voor de openbare lectuurvoorziening door speciale bibliotheken, ingericht door de vrije sector	0,6	—	—
33.26	Toelage aan het Algemeen Cultureel Comité van de Voerstreek v.z.w.	0,1	—	—
33.27	Toelage aan de v.z.w. „Bond Beter Leefmilieu”	1,8	—	—
33.28	Toepassing van het decreet op sociaal cultureel vormingswerk voor volwassenen in verenigingsverband	231,9	—	—
33.29	Toelagen aan bijzondere organisaties voor welzijnswerk :			
	0 1. Limburgse Raad voor Samenlevingsopbouw	0,8	—	—
	02. Verbond van Instellingen voor Welzijnswerk	0,8	—	—
	03. Federatie voor Bijzondere Volksontwikkeling door Buurtwerk	0,8	—	—
	04. Bond van Buurtopbouwwerken	0,8	—	—
	05. Federatie Organisatie Categorieel Opbouwwerk	0,8	—	—
	06. Federatie Territoriaal Opbouwwerk	0,8	—	—
	07. Brusselse Welzijnsraad v.z.w.	0,8	—	—
33.30	Toelage aan de Interprovinciale Cultuurraad voor Vlaanderen	3,6	—	—
33.31	Toelagen aan de erkende koepelorganisaties voor beleidsvoorbereidend overleg in de sector van het sociaal cultureel werk voor volwassenen	20,0	—	—
i3.32	Toelagen voor volksoontwikkeling B.S.D.	5,0	—	—
13.33	Toelage aan de v.z.w. „Tijdschrift Samenlevingsopbouw”	0,8	—	—
13.34	Decreet sociaal cultureel vormingswerk voor volwassenen in instellingen	74,2	—	—
13.35	Driejaarlijkse Staatsprijs voor sociaal-cultureel werk (pro memorie)	—	—	—
33.36	Toelagen aan ateliers creatieve expressie voor volwassenen	1,2	—	—
13.37	Toelage aan de Vereniging van Nederlandstalige Culturele Centra	2,0	—	—
13.38	Toelagen aan de bibliotheken voor gezichtsgehandicapten	7,0	—	—
13.39	Toelage aan de Vlaamse Bibliotheekcentrale	2,0	—	—
13.40	Decreet personeelstoelagen voor staffunctionarissen culturele centra	9,0	—	—
r3.41	Toelage aan de Nationale Dienst voor Filmclubs	0,3	—	—
i3.42	Toelage voor de inrichting van de toneelwedstrijd „Het Landjuweel”	0,6	—	—
i3.43	Toelage aan de v.z.w. „Van Clé Stichting”	0,7	—	—
13.45	Werkingsstoelage aan het B.O.C.	1,0	—	—
i3.46	Toelage aan de „Intern. vereniging voor de strijd tegen geweld in de sport”, v.z.w.	1,0	—	—
13.47	Toelagen aan gespecialiseerde regionale jeugdverenigingen	2,0	—	—
i3.48	Toelagen aan jeugdgroepen voor amateuristische kunstbeoefening, aan jeugdgroepen voor kunstzinnige vrijetijdsbesteding en aan jeugdfestivals	4,1	—	—
3.49	Toelage aan het Hendrik Conscience-huis	0,2	—	—
3.50	Toelage aan het „Cultureel Animatiecentrum Beursschouwburg” v.z.w.	9,3	—	—
3.51	Toelage aan het „Contact- en Cultuurcentrum” v.z.w.	10,5	—	—
3.52	Toelage aan culturele instellingen van Brussel	2,6	—	—
3.53	Toelage aan Rijkevelde v.z.w.	1,0	—	—
	Totaal voor de artikels 33	952,0	—	—
	Totaal voor hoofdstuk III	952,0	—	—

HOOFDSTUK IV

INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID

Inkomensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen

3.11	Vergoedingen aan de bibliothecarissen en hulpbibliothecarissen van de gemeentelijke en provinciale openbare bibliotheken	12,0	—	—
3.12	Toelagen in boeken aan gemeentelijke en provinciale openbare bibliotheken	19,6	—	—
3.13	Werkingsstoelagen aan de gemeentelijke en provinciale openbare bibliotheken van de middelbare graad	99,0	—	—
3.14	Toelagen voor de werkingskosten van de provinciale reizende bibliotheken	0,7	—	—
3.15	Decreet personeelstoelagen sportfunctionarissen belast met de animatie in erkende gemeentelijke sportcentra	14,5	—	—
3.16	Toelagen voor de openbare lectuurvoorziening der speciale bibliotheken, ingericht door de overheid	0,3	—	—
3.17	Personeelstoelagen voor staffunctionarissen culturele centra (decreet van 16 juli 1973)	5,6	—	—
	Totaal voor de artikels 43	151,7	—	—
	Totaal voor hoofdstuk IV	151,7	—	—

TITEL 1 — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	T E K S T E N	Gesplitste kredieten		
		Niet gesplitste kredieten	Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
HOOFDSTUK 01				
DIVERSEN				
Niet-economisch verdeeld				
01.01	Toelagen voor private en gemeentelijke speelpleinen, vergoedingen monitoren	64,0	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 01	64,0	—	—
	Totaal voor Sectie 32 — Permanente vorming	1355,0	—	—
Deel III — Andere culturele uitgaven				
Sectie 33				
Kredieten voor culturele activiteiten				
HOOFDSTUK I				
LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN				
§ 1. Lonen en sociale lasten				
11.03	Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel, in dienst door werk-ongeval getroffen)	32,1	—	—
11.04	Allerhande toelagen aan het Rijkspersoneel	1,1	—	—
	Totaalvoor § 1	33,2	—	—
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten				
12.01	Erelonen van advocaten en geneesheren — Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken. — Presentiegelden, reis- en verblijfkosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen. — Bezoldiging van niet tot de administratie behorende deskundigen en prestaties van derden	12,4	—	—
12.02	Verbruiksuitgaven met betrekking tot het bezetten van de lokalen en onderhoudsuitgaven	6,5	—	—
12.03	Leveringen van goederen en diensten : bureau-onkosten, vervoer, belastingen, retributies, publikaties van het departement, beroepsscholing, kleding en andere kleine bestuursuitgaven	38,0	—	—
12.04	Huur van mechanografische installaties	0,6	—	—
12.05	Allerhande vergoedingen aan het Rijkspersoneel voor werkelijke lasten en materiële schade, evenals de vervoerkosten betreffende dienstreizen (met inbegrip van de bijdrage van de Staat-werkgever in de prijs van de sociale abonnementen)	1,4	—	—
12.06	Huur van onroerende goederen van de verschillende diensten van het departement, met inbegrip van de aan de Regie der Gebouwen verschuldigde huurgelden, retributies en vergoedingen. Belastingen slaande op gebouwen van het Rijk of door hem gehuurd, met inbegrip van de terugbetaling van de belastingen aan de Regie der Gebouwen	3,9	—	—
12.07	Uitzonderingsuitgave voor diensten en voor aankopen van niet-duurzame goederen (werken en leveringen voor inrichting van nieuwe lokalen, verhuizingskosten, enz.)	2,2	—	—
	Totaal artikels 12.01 tot 12.07	65,0	—	—
12.51	Opnamen van werken en aankoop van opnamen voor propaganda in België en in het buitenland ; verschillende activiteiten voor verspreiding van de muziek	3,6	—	—
12.52	Inrichting van tentoonstellingen in België	7,0	—	—

TITEL I — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	T E K S T E N	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
12.53	Allerhande uitgaven tot bevordering van de literatuur en tot verspreiding van letterkundige werken (aankopen, publikaties en tentoonstellingen)	7,5	—	—
12.54	Inrichting van kunstmanifestaties in de strafinrichtingen	0,6	—	—
12.56	Allerhande uitgaven voor de werking van de Koninklijke Belgische Commissie voor Volkskunde	0,5	—	—
12.57	Realisatie van culturele films, deelneming in co-producties, allerhande uitgaven	51,1	—	—
12.58	Aankoop van medailles, prijzen, trofeeën, plaketten	2,0	—	—
12.60	Uitgaven die voortvloeien uit de toepassing van artikel 27 van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen	0,7	—	—
12.61	Aankoop van publikaties en didactisch materieel voor de Belgische lectoraten en leerstoelen neerlandistiek in het buitenland	1,3	—	—
12.62	Vergoedingen aan Bdgisohle lectoren verbonden aan posten, leerstoelen, lectoraten en cursussen neerlandistiek in het buitenland	2,0	—	—
12.63	Uitgaven voor de inrichting van cursussen en stages in België voor buitenlandse leraars Nederlands	4,0	—	—
12.64	Uitgaven voor participatie in verenigingen, Europese en internationale organisaties en culturele betrekkingen in het algemeen	5,0	—	—
12.65	Uitgaven betreffende de verspreiding van Nederlandstalige Belgische Letteren	1,6	—	—
12.66	Belgisch-Nederlandse Algemene Conferentie der Nederlandse Letteren : uitgaven	1,1	—	—
12.68	Aankoop en publicatie van werken en kunstwerken voor de culturele propaganda in het buitenland	1,7	—	—
12.69	Kosten voor reizen naar het buitenland van geleerden, ambtenaren, kunstenaars en letterkundigen, jeugd- en volksopleidingsverantwoordelijken	3,0	—	—
12.70	Uitgaven voor de organisatie van buitenlandse tentoonstellingen in België en van Vlaamse tentoonstellingen in het buitenland	2,5	—	—
12.71	Lopende uitgaven in verband met de verspreiding van de Belgische films in het buitenland	0,8	—	—
12.72	Kosten voor onthaal en ontvangst van buitenlandse geleerden, ambtenaren, kunstenaars, letterkundigen, jeugd- en volksopvoedingsleiders, kunstgroepen en bursalen	2,0	—	—
12.73	Uitgaven voor de verspreiding van de Vlaamse muziek in het buitenland	0,2	—	—
12.76	Aankoop en realisatie van films en diapositieven	1,9	—	—
	Totaal voor § 2	165,1	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 1	198,3	—	—

HOOFDSTUK III

INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN

Overige subsidies aan bedrijven

32.75	Toepassing decreet nederlandstalige toneelkunst	303,2	—	—
	Totaal voor het artikel 32	303,2	—	—

Inkomensoverdrachten aan gezinnen

33.31	Toelagen aan het Nationaal Centrum voor Kinder- en Jeugdliteratuur	0,4	—	—
33.32	Toelagen aan vaste orkesten en laamerorkwten	6,3	—	—
33.33	Toelagen en beurzen van alle aard aan toonkunstenaars, toondichters en verenigingen	1,4	—	—

TJTEL 1 — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen fra

Art.	T E K S T E N	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnancingskrediet
33.35	Allerhande toelagen en beurzen aan kunstenaars, verenigingen, instellingen en openbare besturen ter bevordering van de beeldende kunsten, kunsthistorische activiteiten en kunstambachten	10,5	—	—
33.36	Allerhande toelagen en beurzen ter bevordering van de Nederlandse Letteren	9,5	—	—
33.37	Prijzen voor de Nederlandse Letterkunde	0,8	—	—
33.38	Hulpgelden aan kunstenaars, aan hun rechthebbenden en aan filantropische organismen die zich om de kunstenaars bekommeren	0,8	—	—
33.39	Toelagen voor de lyrische kunst	3,5	—	—
33.40	Toelagen aan verenigingen tot bevordering en verspreiding van de cultuur door de film	1,0	—	—
33.44	Toelagen voor festivals van muziek-, lyrische en dramatische kunst	12,9	—	—
33.45	Toelagen voor internationale jeugduitwisselingen	1,0	—	—
33.46	Toelage aan de v.z.w. Belgisch Animatiefilmcentrum Gent	0,7	—	—
33.47	Toelage voor speciale filmmanifestaties	1,0	—	—
33.49	Toelage voor het Belgisch Comité voor Internationaal Jongerenwerk v.z.w.	2,5	—	—
33.50	Toelagen aan eigen instellingen en comités van Europese en internationale organisaties	3,6	—	—
33.51	Toelage aan het „Ballet van Vlaanderen”	71,2	—	—
33.52	Driejaarlijkse Prijs Nederlandse Literatuur (pro memorie)	—	—	—
33.54	Toelagen voor de culturele fondsen	66,3	—	—
33.55	Toelage aan de v.z.w. Centrum voor de Bibliografie van de Neerlandistiek”	0,8	—	—
33.56	Toelagen voor de inrichting van wetenschappelijke, culturele en letterkundige congressen	2,5	—	—
33.57	Toelagen voor de verspreiding van Nederlandstalige Belgische Letteren	0,5	—	—
33.58	Toelagen ter bevordering en aanmoediging van jeugd- en vormingstoned, kleinkunst, mimekunst, poppenspelen, nieuwe experimenten en initiatieven op het gebied van het beroepstoneel en de toneelschrijfkunst	1,7	—	—
33.61	Toelage aan „Europalia” (pro memorie)	—	—	—
33.63	Toelagen voor buitenlandse deelneming aan festivals en organisatie van concerten en vertoningen	2,5	—	—
33.64	Toelagen aan schouwburgen, orkesten, balletten, kunstgroepen en culturele verenigingen voor hun optreden in binnen- en buitenland	7,0	—	—
33.65	Prijzen voor de plastische kunsten	0,4	—	—
33.66	Prijs van het beste filmscenario	0,4	—	—
33.67	Toelagen voor de organisatie van tentoonstellingen in het buitenland en voor buitenlandse deelneming aan tentoonstellingen in België	0,3	—	—
33.68	Toelagen aan toondichtersorganismen voor compositie en creatie van muziekwerken	0,8	—	—
33.70	Toelage aan de v.z.w. „Azimuth”	1,5	—	—
33.71	Toelage aan het Dialoogcentrum Stichting „Ons Erfdeel” v.z.w.	0,7	—	—
33.72	Toelage aan het Kunsthistorisch Instituut te Antwerpen	0,2	—	—
33.76	Toelage aan het Geluid- en Beeldarchief	0,5	—	—
33.78	Toelage aan Unibelfilm (pro memorie)	—	—	—
33.79	Toelage aan Film International v.z.w.	2,4	—	—
Totaal voor de artikels 33		215,6	—	—

TITEL I — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggings- kredieten	Ordonnance- ringskredieten
Inkomensoverdrachten aan het buitenland				
34.01	Toelagen aan de Belgisch-Nederlandse Stichting voor de vertaling van Nederlandstalig letterkundig werk te Amsterdam	3,0	—	—
34.02	Toelage aan het „Belgisch-Nederlands Instituut voor Nederlandse Lexicologie” te Leiden	12,6	—	—
34.03	Toelagen aan de Internationale Vereniging voor neerlandistiek te ‘s-Gravenhage	0,6	—	—
34.04	Toelagen voor lectoraten en cursussen Nederlands in het buitenland	1,5	—	—
34.05	Toelage aan het „Tehuis voor Studenten” te Amsterdam	0,1	—	—
34.06	Toelagen aan verenigingen en instituten in het buitenland	6,5	—	—
34.07	Toelage aan het Groot-Limburgs Toneel (pro memorie)	—	—	—
34.08	Studiebeurzen voor buitenlandse studenten in België en Belgische studenten in het buitenland	12,0	—	—
	Totaal voor de artikels 34	36,3	—	—
	Totaal voor hoofdstuk III	555,1	—	—
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan fondsen en aan openbare instellingen, zonder bedrijfskarakter				
	Toelage aan het Gemeenschappelijk Fonds van de Rijksmusea	0,2	—	—
	Toelage voor het Patrimonium van het Staatsdomein Gaasbeek	0,3	—	—
	Toelage voor het Patrimonium van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen	0,3	—	—
	Aandeel in de werkingskosten van het Nationaal Geografisch Instituut	6,3	—	—
	Toelage voor het Patrimonium van de Koninklijke Academie voor Taal- en Letterkunde	0,6	—	—
	Totaal voor de artikels 41	7,7	—	—
Inkomensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen				
	Toelage aan de Koninklijke Vlaamse Opera te Antwerpen	88,9	—	—
	Toelage aan de Koninklijke Opera te Gent	71,5	—	—
	Toelagen aan vaste stadsorkesten	63,3	—	—
	Toelagen voor de organisatie van tentoonstellingen in het buitenland en voor buitenlandse deelneming aan tentoonstellingen in België	0,3	—	—
	Totaal voor de artikels 43	224,0	—	—
	Totaal voor hoofdstuk IV	230,5	—	—
	Totaal voor Sectie 33	985,1	—	—

TITEL 1 — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	T E K S T E N	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggings-kredieten	Ordonnances-kredieten
Sectie 34				
Kredieten voor wetenschappelijke activiteiten				
, HOOFDSTUK 1				
LOPENDE UITGAVEN VOOR GOEDEREN EN DIENSTEN				
§ 1. Lonen en sociale lasten				
11.03	Bezoldigingen van het actief en ter beschikking gesteld personeel (met inbegrip van de bezoldigingen of lonen van het hulppersoneel, de toelagen voor hogere en bijzondere functies, de vergoedingen voor arbeidsongevallen — inbegrepen de uitkering van deze vergoedingen aan leden van de familie van het slachtoffer in geval van overlijden — alsook de verminderde bezoldigingen of lonen van het tijdelijk of hulppersoneel, in dienst door werkongeval getroffen)			
11.04	Allerhande toelagen aan het Rijkspersoneel			
	Totaal voor § 1	46,3	—	—
§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten				
12.01	Erelonen van advocaten en geneesheren. — Gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken. — Presentiegelden, reis- en verblijfkosten van niet tot de Rijksdiensten behorende personen. — Bezoldiging van niet tot de administratie behorende deskundigen en prestaties van derden	1,0	—	—
12.02	Verbruiksuitgaven met betrekking tot het bezetten van de lokalen en onderhoudsuitgaven	4,4	—	—
12.03	Leveringen van goederen en diensten : bureau-onkosten, vervoer, belastingen, retributies, publikaties van het departement, beroepsscholing, kleding en andere kleine bestuursuitgaven	4,4	—	—
12.05	Allerhande vergoedingen aan het Rijkspersoneel voor werkelijke lasten en materiële schade, evenals de vervoerkosten betreffende dienstreizen (met inbegrip van de bijdrage van de Staat-werkgever in de prijs van de sociale abonnementen)	0,4	—	—
12.07	Uitzonderingsuitgaven voor diensten en voor aankopen van niet-duurzame goederen (werken en leveringen voor inrichting van nieuwe lokalen, verhuizingskosten, enz.)	1,7	—	—
	Totaal artikels 12.01 tot 12.07	11,9	—	—
12.81	Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen; uitgaven voor de materiële inrichting van tijdelijke tentoonstellingen	1,2	—	—
12.82	Allerhande uitgaven voor de Hoge Raad voor de Musea	0,1	—	—
12.83	Enquêtes	8,3	—	—
12.84	Uitgaven voor activiteiten van de Nederlandstalige Opvoedkundige Diensten van de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten	0,4	—	—
12.85	Uitgaven van alle aard in verband met de bevordering van het museumwezen (colloquia, catalogi, verslagen, vervolmakingsstages)	0,2	—	—
	Totaal voor § 2	22,1	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 1	68,4	—	—

HOOFDSTUK III

INKOMENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN**Inkomensoverdrachten aan gezinnen**

33.81	Nationaal Fonds voor de Letterkunde (wet van 18 augustus 1947)	2,1	—	—
33.82	Toelage aan het Katholiek Documentatie en Onderzoekscentrum	1,0	—	—
33.83	Toelagen aan private musea in de provincie en soortgelijke instellingen om hun verzamelingen uit te breiden en tot hun recht te laten komen en voor hun wetenschappelijke uitrusting	1,7	—	—

TITEL 1 — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	T E K S T E N	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggings-kredieten	Ordonnances-ringskredieten
33.84	Toelagen aan verenigingen en aan openbare instellingen ten voordele van de oudheidkunde en het kunstpatrimonium	0,8	—	—
33.85	Opgravingen en archeologische opdrachten in het buitenland	1,1	—	—
	Totaal voor hoofdstuk III	6,7	—	—
HOOFDSTUK IV				
INKOMENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Inkomensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen				
43.3 1	Toelagen aan openbare musea in de provincie en aan soortgelijke instellingen om hun verzamelingen uit te breiden en tot hun recht te laten komen en voor hun wetenschappelijke uitrusting	6,9	—	—
	Totaal voor hoofdstuk IV	6,9	—	—
HOOFDSTUK 01				
DIVERSEN				
Niet-economisch verdeeld				
01.06	Toelagen aan de musea in de provincie en soortgelijke instellingen om hun verzamelingen uit te breiden en tot hun recht te laten komen en voor hun wetenschappelijke uitrusting	6,4	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 01	6,4	—	—
	Totaal voor Sectie 34 — Kredieten voor wetenschappelijke activiteiten	88,4	—	—
Sectie 35				
Instellingen van openbaar nut				
HOOFDSTUK 01				
DIVERSEN				
Niet-economisch verdeeld				
Lopende uitgaven van overheidsbedrijven				
02.02	Dotatie aan de instituten van de Belgische Radio en Televisie : uitzendingen in de Nederlandse Taal	3 540,0	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 01	3 540,0	—	—
	Totaal voor Sectie 35 — Instellingen van openbaar nut	3 540,0	—	—

TITEL 1 — LOPENDE UITGAVEN

(in miljoenen franken)

Art.	T E K S T E N	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
Sectie 36 — Provisioneel krediet				
HOOFDSTUK 01				
DIVERSEN				
Niet-economisch verdeeld				
01.07	Provisioneel krediet tot dekking van de lasten, voor de hele begroting, voortvloeiend uit de eventuele stijging van het indexcijfer der consumptieprijzen en uit de sociale programmatie (pro memorie)	—	—	—
	Totaal voor hoofdstuk 01	—	—	—
	Totaal voor Sectie 36 — Provisioneel krediet	—	—	—
	Totaal voor Titel I — Lopende uitgaven van de Sector Nederlandse Cultuur	7 856,3	—	—

TITEL II — KAPITAALUITGAVEN

(in miljoenen frank)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnancingskredieten
Deel I — Onderwijs				
Sectie 31 — Kunstonderwijs				
HOOFDSTUK VI				
VERMOGENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen				
13.01	Uitrustingsstoelagen aan de officiële gesubsidieerde muziekscholen	2,2	—	—
13.02	Uitrustingsstoelagen aan de officiële gesubsidieerde tekenacademiën en teken-scholen	2,5	—	—
Vermogensoverdrachten aan het vrij onderwijs				
14.01	Uitrustingsstoelagen aan de vrije gesubsidieerde muziekscholen	1,4	—	—
4.02	Uitrustingsstoelagen aan de vrije gesubsidieerde tekenacademiën en teken-scholen	0,7	—	—
	Totaal voor hoofdstuk VI	6,8	—	—
HOOFDSTUK VII				
INVESTERINGEN (CIVIELE)				
Aankoop van duurzame roerende goederen				
4.01	Aankoop van machines, meubilair, materieel en vervoermiddelen te land	20,5	—	—
	Totaal voor hoofdstuk VII	20,5	—	—
	Totaal voor Sectie 31 — Kunstonderwijs	27,3	—	—
Deel II — Permanente vorming				
Sectie 32 — Permanente vorming				
HOOFDSTUK V				
VERMOGENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Vermogensoverdrachten aan gezinnen				
2.01	Uitrustingsstoelagen aan de openbare bibliotheken	6,8	—	—
2.02	Uitzonderingstoelagen aan openbare bibliotheken te Brussel	1,2	—	—
2.03	Uitrustingsstoelagen aan bibliotheken voor visueel gehandicapten	0,7	—	—
	Totaal voor hoofdstuk V	8,7	—	—
HOOFDSTUK VI				
VERMOGENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen				
13.01	Toelagen voor de aankoop en de nieuwbouw van onroerende goederen met culturele bestemming (K.B. van 22 februari 1974)	—	300,0	270,0
3.02	Toelagen voor de aankoop en de nieuwbouw van onroerende goederen voor sport- of vrijetijdsdoeleinden (K.B. van 22 februari 1974)	—	330,0	290,0
3.04	Toelagen voor de aankoop en nieuwbouw van onroerende goederen voor de oprichting van openbare bibliotheken (decreet van 19 juni 1978)	—	105,0	80,0
3.05	Uitrustingsstoelagen aan de erkende culturele centra (pro memorie)	—	—	—
3.11	Uitrustingsstoelagen aan de openbare bibliotheken	9,3	—	—
	Totaal voor hoofdstuk VI	9,3	735,0	640,0

TITEL II — KAPITAALUITGAVEN

(in miljoenen frank)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceringkredieten
HOOFDSTUK VII				
INVESTERINGEN (CIVIELE)				
Aankoop van gronden en gebouwen in het binnenland				
71.01	Aankoop van terreinen en gebouwen, geschiktmaking of constructie van gebouwen met culturele bestemming, oprichting van huizen voor de jeugd en sportcentra	—	524,8	340,0
Aankoop van duurzame roerende goederen				
74.01	Aankoop van machines, meubilair, materieel en vervoermiddelen te land	29,1	—	—
	Totaal voor hoofdstuk VII	29,1	524,8	340,0
	Totaal voor Sectie 32 — Permanente vorming	47,1	1 259,8	980,0
Deel III — Andere culturele uitgaven				
Sectie 33				
Kredieten voor culturele activiteiten				
HOOFDSTUK V				
VERMOGENSOVERDRACHTEN AAN ANDERE SECTOREN				
Vermogensoverdrachten aan gezinnen				
51.01	Herstelling van beschermde private monumenten en gebouwen	—	51,0	40,0
	Totaal voor hoofdstuk V	—	51,0	40,0
HOOFDSTUK VI				
VERMOGENSOVERDRACHTEN BINNEN DE SECTOR OVERHEID				
Vermogensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen				
63.03	Toelagen voor de restauratie van beschermde burgerlijke monumenten en gebouwen	—	235,0	200,0
	Totaal voor hoofdstuk VI	—	235,0	200,0
HOOFDSTUK VII				
INVESTERINGEN (CIVIELE)				
Aankoop van duurzame roerende goederen				
74.01	Aankoop van machines, meubilair, materieel en vervoermiddelen te land	43,6	—	—
74.80	Aankoop van kunstwerken, bibliotheekwerken, lijsten en inbindingen ; controleren en herstellen van kunstwerken vermeld in het inventaris	6,9	—	—
	Totaal voor hoofdstuk VII	50,5	—	—
	Totaal voor Sectie 33 — Kredieten voor culturele activiteiten	50,5	286,0	240,0

TITEL II — KAPITAALUITGAVEN

(in miljoenen frank)

Art.	TEKSTEN	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste kredieten	
			Vastleggingskredieten	Ordonnanceskredieten
Sectie 34				
<i>Kredieten voor wetenschappelijke activiteiten</i>				
HOOFDSTUK VII				
INVESTERINGEN (CIVIELE)				
. Aankoop van duurzame roerende goederen				
74.01	Aankoop van machines, meubilair, materieel en vervoermiddelen te land . . .	1,5	—	—
74.80	Aankoop van kunstwerken van Belgische en vreemde kunstenaars ; bibliotheekwerken, lijsten en inbindingen	11,8	—	—
	Totaal voor hoofdstuk VII	13,3	—	—
	Totaal voor Sectie 34 — Kredieten voor wetenschappelijke activiteiten	13,3	—	—
Sectie 35 — <i>Instellingen van Openbaar Nut</i>				
HOOFDSTUK VIII				
Kredietverleningen aan en deelnemingen in bedrijven				
81.01	Belgische Radio en Televisie : dotatie aan het investeringsfonds	15,0	—	—
81.02	Belgische Radio en Televisie : urgentieprogramma	1,8	—	—
	Totaal voor hoofdstuk VIII	16,8	—	—
	Totalen voor Sectie 35 — Instellingen van openbaar nut	16,8	—	—
	Totalen voor Titel II — Kapitaaluitgaven	155,0	1 545,8	1 220,0
	Totalen voor de begroting van Nederlandse Cultuur (Titels I en II)	8 011,3	1 545,8	1 220,0

TITEL IV -- AFZONDERLIJKE SECTIE

Art.	Litt.	Wijze van beschikking	TEKSTEN	Saldo op 1 januari 1979	Ontvangsten van het jaar	Uitgaven van het jaar	Saldo op 31 december 1979
(in miljoenen frank)							
Sectie I							
Staatsuitgaven op inkomsten met speciale bestemming							
HOOFDSTUK III							
FONDSEN GESTIJD DOOR BIJZONDERE INKOMSTEN							
66	02	A	Nationaal Hoger Instituut voor Schone Kunsten en Bouwkunde te Antwerpen : Subsidie van de provincie Antwerpen	0,1	0,1	0,1	0,1
66	03	A	Cinematografisch fonds	36,5	1,2	22,3	15,4
66	04	A	Fonds voor Monumenten en Landschappenzorg	0,2	0,3	0,3	0,2
67	01	B	Stichtingen, schenkingen, legaten en prijzen (volgens bijlage II)	0,4	0,1	0,1	0,4
Totalen voor hoofdstuk III				37,2	1,7	22,8	16,1
Totalen voor Sectie I				37,2	1,7	22,8	16,1
Sectie II							
Staatsdiensten aan bijzondere beheersregelen onderworpen							
HOOFDSTUK I							
STAATSDIENSTEN MET AFZONDERLIJK BEHEER							
70	03	A	Kas van het Museum der Academiedelen van de Koninklijke Academie en van het Hoger Instituut voor Schone Kunsten te Antwerpen (koninklijk besluit van 21 januari 1929)	0,1	0,1		
70	04	A	Kas van het Patrimonium van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen	9,9	0,8		
70	07	A	Kas van het Patrimonium van het Domein van Gaasbeek (besluit van 28 decem- ber 1942)	0,5	0,3		
70	08	C	Intendancediensten van cultuur	1,2	3,8		
70	09	A	Fonds der internationale culturele betrekkingen : (Met de geldvoorschotten waarover de buitengewone rekenplichtigen van het Fonds voor de internationale culturele betrekkingen beschikken, fonds inge- schreven onder het artikel 70.09.A., kunnen worden betaald : de beunen voor de buitenlandse studenten evenals de uitgaven, van welk bedrag ook, voort- vloeiend uit de uitwisseling van personen en de inrichting van internationale manifestaties en ontmoetingen in het raam van de internationale culturele betrekkingen en deze voortvloeiend uit acties i.v.m. het internationaal Jaar van het Kind)	6,2	67,8	67,8	6,2
Totalen voor hoofdstuk I				17,9	72,8	82,0	8,7
Totalen voor Sectie II				17,9	72,8	82,0	8,7
Totalen voor Titel IV — Afzonderlijke sectie							